

± 399

Tema ya 12 goba 19 go ya ke a rometsego.Tlhalô ya go išiwa kgorongTemana ya 1 tlhalô motlhomong e a išiwa
kgorong.

1,099 Tlhalanô, e a išiwa kgorong ge mokgonyana le makgolo wa gagwe ba ganetšana ka se'o se sengwe. Empa ga go sena kganetšano, di nofêla ka se gae. Kganetšanô e kgolo e tšwa dibakeng, ge tšona di ganetsana, mowe di swanetse go lamola ke lekgotla la banna. Ka gobane bagôgadi ba tla re, ro ntsha ka mokgwa mang sebaka se sa ditsebe. Mowe o bonago ditaba di fêla, di fela ka se gae, ke gore dibaka a di ganetšane, di dumelana dilong ka moka.

1,100 Taba ya bobedi, ya go baka tlhalô gore, e išwe kgorong, ke thakô ya mosadi. Ge monna a ka raka mosadi, wa gagwe, a goma a re, o nyaka dikgomo, go boima, a ka se ke a kwana le makgolo wa gagwe. Ka baka la gore o di yo mo raka. Go hwetsana dikgomo ke ge yêna ka noši, mosadi, a tloga.

± 400 Mowe monna o swanetše go hwetšana dikgomo tša gagwe, ka gobane, le ge ditaba di ka ya kgorong, o tla tlhaloša gore a ke sa mo nyaka. Ge a ka re, ge a le kgorong, a re, yo ke monna wa ka, ke yena a nthakago, o lôba dikgomo.

1,101 Bjale ka monna yo Mabêlê, a tšeya mosadi ga Lokweng. Leina la mosadi Lekôpô. Ke ngwana wa malome wa gagwe. A re, go mo tšeya, a dira naš, bana ba babedi, motlhankana le mosetsana. Ka moragô ga mowe, a tšeya wa bobedi. A napa a dula ka lapeng la wa bobedi. Ka kowa ga yola wa pele, a se sa ja le ja goja, le ka ngwakong wa gagwe a se ke a ya.

1,102 Molaô wa monna wa basadi, ge o tsoga, o swanetše go tšama a ba tšosetša. Le tša go ja tša bona o je, le yêna pelo ya gagwe e tla wa, le ge ka theko e ngwe a belašla. Ka gobane go thaba ga mosadi e ke go ya ka ngwakong wa gagwe. Mosadi a lebella, a bona gabotse gore a mo iši matlho, a thoma go belašla. Ba mmotša gore mosadi ke ngwakô, aowa, a kgotlella

RM/

mowe batho ba mmotšago gōna. Buušwa ke molaš, le ge a sa ji, o fo tsolšla mowe mogopong wa gagwe.

3401

1,103 Ngwana a babja, a ya a mo tsibisa gore, ngwana o wa fiša. A se ke a tlbókómšla taba ya bolwetsi bja ngwana. A thoma gore o tsama a pekolela ngwana, bjaale dingaka, di gana. Di re papago ngwana o sa phela, go swanetše go tla yēna. A ema a re, tuu, bjaale ke tla dira bjang. Taba e nka se kgōnš. A pepula ngwana wa gagwe, yo mongwe a mo etiša pele. A ya ga gabō, a fitlha le ngwana yowe, wa molwetši gabotse.

1,104 Batswadi ba re, go tlhōmega bjang, o kgaodiša ngwana wa batho ba, mafato a ditsela o mmona a babja. Ke lena, le mmonago gore o wa babja, papagwe, o re, ga babji. Bjang, ka gobane ke ile ka mmotša gore ngwana o wa babja, a na taba le bolwetši bja ngwana.

1,105 Bjaale nna ke ge ke pepula, ngwana yo wa ka ke e tla mo. Motho a ba ngaletše, le gona ditaba di bolwa-bolwa batho ba thabile, papago mosadi a thoma go a lafiša motlogo wa gagwe. Bjaale, kalaš ya se ke ya thuša selo, ngwana a tloga a le diatleng tša malome wa gagwe.

4402

1,106 Mmalō! molato ke lesepa, ba oba ka kgonwane. Bjale ke tla dira bjang, ka molato, o mokaka o. O riale ka gobane le ba gabo, o be a sešu a ba botšš. Le bona bakgōnyana o be a sešu, a kwa nnete ya bona, gore naa moredi wa bōna, o bolabola nnete. A bitša monna yo Mabjale Mohlabe gore a tle a mo eletše taba e. Bjale monna wa ga Lokweng, ge e le molato o dirilš, taba-kgolo romšla motho go beng ba tlhogo. O ba tsibise taba e, wena o llš dikgomo.

1,107 A roma motho, a ya a tsibiša taba e, aowa, monna a botša mmagwe, yēna a se be le taba nayo. Mmatswala wa mosadi, a re, go morwa wa gagwe, bjale wena o reng, ba bega lehu wa se ke wa re kologa. A re dia kwala mma, a ba di bōnš, nna nka see.

1,108 O ka see ka baka lang, yēna o diretseng ge a no rwala ngwana, a mmona a babja. A mo rwala ka phōsō, molato ke wa gago, o re go ge o sa rate mosadi, wa se rate le bana. O ile a go botsa gore ngwana o wa babja, wa se ke wa alafiša molwetši.

RM/

5403 Wēna di bone, ka gobane ke wena nthakgisi.

1,109 Mmago monna, a re, nna ke ya ya ba yo boloka, motho yowe, motlhomong ga geno ga morena motho ba ja. Nna ke tseba motho ba sa ji. Lehu a ba ngaletse ngwanaka, sepela, o boloka ngwana wa gago ge go na le taba o tla kgona o e bolabola ka morago ga poloko. Nka seke ka ya nna, wena ge o kgona sepela. Mmagwe a tloga le morumiwa, ba ya mowe mohu a nago gona. A hwetsana mohu a sa le ka ngwakong.

1,110 Mankepeng Lokweng ke kgaitsemi ya Lekopo, bjale rakgadi ya Lekopo le Mankepeng ke Lekopo mmago Mabele Morema. Lekopo yo monyana o be a ile go apele rakgadi wa gagwe Lekopo. Bjale a re, go fitlha, kgaitsemi ya mohwedi a bitša rakgadi ya gagwe ba dula thopeng, a mmotsa lehu la motlogolo wa gagwe. Bjale a re, dia kwala fela papago ngwana o ganne go tla, ke ge nna ke etla ka le morumiwa. Bjale ge a ganne go tla direga bjang. Aowa mohu a bolokwe, nna ke tla di bona, wena malome wa ngwana voloka, go riale e le nna.

6404

1,111 Ba boloka mohu, ka taelo ya mmago monna. Ba lebella monna aowa, ba se ke ba mmona. Bjale le bona ba ga makgolo wa gagwe, ba se ke ba ya go mo ema matlhong, ke gore maemong. Ka gobane molao ge ba kwana e be ba swanetse go lla selo ga Morema. Ka go se tle ga monna, le bona ba fo dula ba lebeletse fela sewe, setlago tlhaga. Lekopo a laela ba gabo, a boela gae.

1,112 Mosadi yola wa mamoratwe, a tlhotlhetša, gore sepela o gapa dikgomo tsa gago, ka baka la gore o go tladile. Monna a botsa mmagwe gore bjale ka ge a tlogile a ile ga gabo, ba bile ba bolale ngwana wa ka. Ke ba nyaka dikgomo tša ka. Dikgomo o ka se ke wa di bona, bjang, ka baka la gore ke wēna, o morakago. Di lle ke ngwana wa kgaitsemi ya ka, a na molato.

1,113 A re, go mmagwe, o tšile ka dikgomo mo, o ka se ke wa laola dilo tša mo, di laola ke nna le wena ga re kwana, ga re sa kwane, nna nka fo dira ka tsona ka mokgwa o ke ratago. A retse, o ka fo dira ka mokgwa o, o kgonago mokone.

RM/

7405

1,114 Ditaba di tswa di le ka gae, pele ga gore di e kgorong. A tšama a botša ba gabo, gore ba tle ba mokwise ditaba. Ka lona letšatši lewe, a le beilego, ba re go tsoga ba ya mowe ba bitsiwago. Ba kgobakana ka moka ga bona. Letšatši le tlahabile, bjale o ka re botša sewe, o re bitšeditsego sona.

1,115 Ke nnete le tlahabile, go rialo Mabšlš, a thoma go bolabola. Le bitsa ke nna bakone, ka baka la mosadi wa ka. O filo tloga, o ile ga gabo kantle le polabolo, o ile o dutsi ga gabo. Taba ya bobedi le ngwana wa ka o hwile gona. Bjale ba roma motho gore a tle a ntsibise lehu la mosadi yowe, a fi-lodiyago ka kgolš, a rwala ngwana a mmona a ba bia. Nna ke ile ka gana go ya mowe. Ke ge mma ba e ya, ba yo boloka tlhogo ewe, ya ga Morema. Bjale ke yona taba ewe ke le bitšetšago yšna, gore le tle le nkwišš yšna. Ka gobane ke gakane le uma fa, ba re go nna dikgomo nka se ke ka di bona go ile ba gabo, a di na taba. Lebaka o re ke nna yowe ke diyo mo rakago.

8406

1,116 Pele ga go butsisa diputsiso, e ke re ka kgopela kgogo tswadi a re botse. Lekopo a re, nna ga go na polabolo e nka e bolabolago. Taba kgolo ke bona ngwana yo wa ka phššš. Ka baka la gore a mo lebelle. Bjale bakeng sa bo mmamonyadiwe bja gagwe, ga bo na taba, ka gobane mosadi ke ngwako. Taba ya go tlosa mosadi mo, ke bakeng sa bolwetsi bja ngwana. A mmotša gore ngwana o wa fiša, a se ke a alafiša molwetsi. Bjale le kile la di bona kae tša tšewe. A goma a gana go boloka ngwana wa gagwe gwa ba gwa ya nna, motho wa mosadi. Ke moka nna ke feditše.

1,117 Selete Morema, ditaba di a kwala, bjale ke nyaka go kwa monna, ka gobane o kga tlhatlo a re botse ditaba ka molaš. Bjale mosadi o ile go tloga wa dira bjang, a ka ka ka dira selo. A wa ka wa ya go mo nyakela, ee, o tsibile bjang gore o kowa ga gabo, ke tsibile ka motho wa go tla go bega lehu. Ka morago ga mo o tsibile a wa ka wa nyaka go tseba nnete ya mosadi aowa. Bjale o wa bona o na le phoso e kgolo bakeng sa go ngaletsa go boloka madi a gago. Mowe mmago rena,

RM/

a bolabotsego ke nnete.

9407

1,118 Bjale banna ba re re a bona gabotse gore monna o na le phoso. Bjale phoso e dira ka motho, setlhare le lefsika a di na phoso. A re tlogeleng phoso ya gagwe, re rakiseng taba ewe a belaelago ka yona. Dia kwala, e be re sa fudisa taba. ka gobane motho a ka se ke a fo go botsa taba, wa fo dumela. O dumela o bone tsela ya yona. Taba e e buima ka goriale mowe ga go nyake gore batho ba e wela godimu pele ga gore b a e kgopolle.

1,119 A re boneng tsela ya go thoma ditaba. Monna yo mongwe a re ga go na sewe le tlogo se bona taba kgolo ke go romela motho. Motho yowe o tla le boela le ditaba. Ke mosegare ro hwetsana ba re kone mabjala. Banna ba kwana le polabolo ewe, ba dumela. Bjale Selete le umago monna, ba fo homola. Yo mongwe wa bona a re re dumela, bjale ba ga ba dumele, ba filo homola. Bjale lena le reng, kgane a re kwale. Mokgabje Selete a re le a kwala, empa ga ke bone gore go ka direga. Nna ke re, a e ka nosi, o tla re go bona ba sa mo isi matlho, a re ke nyaka mosadi wa ka, ba tla fetola. Ge ba ile, ba gana nae gona le tla hwetsana tsela ya go roma sebaka. Ge le ka roma sebaka pele ga gore le kwe gore bona ba reng ba ka le tlema ka ditaba. Ka go bone a le tsebe gore ba lwa nabeng. Ke nnete o swanetse go ya o tla boya le ditaba ge nke taba e gona.

10408

1120 O ba begela, umelaedi gore o swanetse go ya ka nosi. A re ke a dikwa x empa a ke di kwe ga botse. Nna nka se ke ka kgona go ya motho a ba nyakale, e se kgomo. Ge a boela go dula ga gabo go supa gore o wa tlhala. Lentsu ke kwile la yola a ge e a go rumiwe sebaka. Feela ge o gana go ya ka nosi, gona o di tsebe gore o nyaka ditaba. Fela re a bona, gore o tshaba phoso ya gago. A go direge ka mokgwa owe, wena mong o bolabolago ka ona.

1,121 Tlhogo ya taba bjale re botse lentsu lewe o tlogo botsa morumiwa. Le rena a re nyaka go tloga re le kwile. Ke tla mmotsa gore, a yo bitsa mosadi, a boe gae. Aowa re di kwile

RM/

11409 le bona ke batho ba tla ba ba fetola, mowe ba fetolago. Ba roma sebaka sa ya, bona ba šala ba letetse ge se boya.

1,122 A ya a fitlha a hwetsana mokgekolo wa motse. A re ba ile kae, ba mo ba ile mabjaleng. Go lokile, ka moswana ke tla tla mo e sa le ka motswanyana. Go di yo ba le molato naa, yaba molato, e kaba molato. Empa a se molato, ba ile ke tle ke bitse mosadi wa bona. A goma a boela, a hwetsana ba sa le gona. A ba botša gore a ka hwetsana motho ke tla tsogela ka moswana. Ke nnete e be le tihabile, aowa, le rena re sa tsama re kgopšla, re tla tla re di kwa ka moswana.

1,123 Moso ga o na lesidi, ke moka bosome. Aowa, bja sa, a wela tsela a ya a fitlha e sa le ka moswanyana. A ba hwetsana gammogo le yena mosadi. A isa maduma, a boya. Bjale, a re ke tliile mo ka baka la go rumiwa ke ba ga Morema. Ba re, ba nyaka mosadi wa bona, gore a boe gae. Mosadi wa gagwe šo, bjale o reng a romax sebaka kgane ba lwele a ke tsebe. Go bonagala bjale o tshabang go tla ka noši.

12410. 1,124 Ba botša mosadi gore motho o nyaka wena, ba re, boya gae. A re a e a mmotse a ka se ke a nthomala sebaka, o ile a tla a mpitsa neng ka gana. Kantle le gore go tle yena ka nosi, nka se ye. Le wena o wa di kwa ka nosi, sepela o mmotse ka ona mokgwa o, o kwago a bolabola. A goma a ya a bolabola mantšu awe. Re bolabotse, wa gana, bjale o wa di kwa. A ba na matla nago ba nyaka wena ka noši. O swanetse go ya o tla o boya le mosadi wa gago.

1,125 Le a bona ba gešū nna nka se ke ka ya, mosadi a ba retelle. Yena o beileng tseleng sewe a rego nna ke e. Ba nyaka go mpolaya. Ke bona gore bokaone ditaba tsa ka die kgorong, ba yo mpha dikgomo tša ka. Re a kwa go o re die kgorong, bjale o fitlha wa bolabola le fe, ka gobane a gane go tla. O wa gana, nka be a tle le sebaka. Fela ka gobane ag ganetswe o re reno theletsa wena, mo o bolabolago, go lokile sepela kgoro e tla ya ya go lokolela mosadi goba dikgomo. O se ke wa lebala mantsu a rena.

13411

1,126 A iša taba ya gagwe ntoneng, kgorong ya ga Mašumu. Di taba di tsena ka motseta aowa, a fitlha a imogela ditaba tšewe. Motho go a bega ditaba o wa tlhalosa gore ba kwe go e le taba. Ba kwa gore a se taba ke ditshole ba mo raka. A bolabola, ka gore mosadi o tlogile o ile o dutsi ga gabo. Bjale ka roma motho gore a ye mmitša, ba ya ba mo fetola, ka gore ke e mo ke yago, nka se mmone gammogo le dikgomo. Bjale ke tlilo bega ditaba tše. Dia kwala, a ya a botša ntona, dillo tsa motho yowe. Sepela o mmotše ka tsatsi la gore a tle le ba gabo, gammogo le sebaka.

1,127 Ba roma pampanyane ya ya go botsa ba ga Lokweng gore ba nyakega ka kgorong ka molato wa bona gammogo le mosadi wa mamondi. A ya a ba botša. Ba thoma go makala gore molato keng, aowa re di kwile ngwana wa kgosi, re tla tla. Mokgonyana a tsama a botša ba gabo le bona ba ga makgolo wagwe, ba botša ba gabo. Ka lona letsatsi lela kgoro e ba beetsego lona, ba ya ba gatlhana kgorong.

14 412

Temana ya 2 ditaba di ile di ka kgorong.

1,128 Kgore a ya loka, ke marumu, ka gobane e rwele banna ba melomo ya dikwabelo. Ke ba ji ba nama, wa latlhela ditaba go bona, go bjale ka go o latlhetse lerapo gare ga dimpja. A ba dulela maka, ba duletse sedulela. Se ja nama a se mele dinaka. Maudi wa lekgotla a ema a re ba bina tlou, bjale a re theletsaneng. Gwa re tuu, go na le taba mo, ke ya Mabêlê le mosadi wa gagwe. A re faneng ditaebe gammogo le melomo ya go lamolanya batho ba. Mabêlê batho ba la šeba, lena le bitša ke mokgonyana wa lena. A bolabole re di kwe, go riale ba ga makgolo wa gagwe.

1,129 Mabele Morema a ema morema dikgosi. Ke nna yowe ke tlilego mokgorong, ka baka la mosadi wa ka. O tlogile le bana ba ka, o ile o dutšai ga gabo, kantle le phapano ya ka le yena. Ge ke sa dutsi ke maketse gore molato e ka ba keng, ka bona motho a etla a re o rumile ke бага makgolo, ba re, ngwana wa ka a sa phela. Nna a ka ka ka ya polokong ya ngwana,

RM/

15 4/13

go ile gwa ya nna. Ka morago ga mowe, ka romela motho gore a yo bitša mosadi bjale a ya a gana go tla, ba re ke e mo ke yago. Ke ge ke tloga ke etla mo. Thôbêla dikgosi ke moka ke feditši

1,130 Lekopo le a nkwa ba bina tlou, nna a ka di yo tloga, ke tlušitse ke motlhako. Ge ke fagile dijo tša ka a ji, le ka ngwakong wa ka a tle, ke nna kgaitšedi ya gagwe. Bjale tsewe a di na taba a ka tlosa ke tsona. Ke tlušitse ke baka la bolwetsi bja ngwana, ka ya ka mmotša gore ngwana o wa fiša. A se ke a tla le go mmona, le go tsama a nyakela ditlhare a se ke a ya. Bolwetši bja tswela pele, bosego ke lala ke dutši ka marago, le mmatswala. Ge monna wa gago a sa phela, dingaka a di dumole, ge mosadi a laola. Ba re banna ba lena, ba ka re tlema, ba re re lefa ditlhare tsa go bolaya bona. Bakeng sa sebaka ke ile ka re a go tle yena ka noši, o ntshabang. Ke moka ke feditše.

16 4/14

1,131 Lekopo mmatswala wa mosadi, nna ke nna mosadi ba bina tlou, ke kgonne fela go nya dikgomo, ka mo tseisa mosadi yo. Bjale a diyo tloga ka phošš, ke baka la bolwetši bja mabu awe a šetšego a re tlogetše. Ka baka la gore o be a sa tle le go bona molwetsi le ditlhare a sa mo nyakela. Ge ba tliile go mmege lehu, ka mmotša gore a e, a gana. Ke ge go e ya nna, ke ba botša gore ba boloke mohu, ba mmoloka ka taelo ya ka. Bjale ba gabo ge ba kgobakane ka gae, ka se se gae sa bona. Ba ile ba mmotša gore yena ka nosi o swanetse go ya a se ke a romela sebaka, a gana, ke ge go rumiwa sebaka. Yena ka noši o tla le botša sewe ba ilego ba mmotša sōna.

1,132 Mabidietse Bjang, ke ile ka rumiwa ke banna ba ba ga Morema. Ka ya ka hwetsana go se na le motho, ka goma. Ka moswana ka tsogela, ka hwetsana ba le gona. Ka fitlha ka ka ba botša ka mokgwa o, ba ile ba nyaka mosadi, a boe gae. Bjale batswadi ba mosadi ba re molato keng, a di yo romelago motho yena o tshabang go tla a ka noši. Bjale ba mmotša gore o re ba go nyaka yena a re, sepela o mmotše a tle ka noši, a se ke a nthomela sebaka. Kantle le gore a tle

RM/

ka noši, nka se ke ka ya. Ke ge ke goma, ko ba botša-mantšu
awe, ke moka ke mo ke kwilego, thōbēla, a dula fase.

17/415

1,133 Di patlamile ka dibete di mpja tsa mošate, di
letetše ge di fošwa lerapo. Mmudi wa lekgotla, ditaba le
di kwile, bjale le ka di bolabola. A boela a dula fase.

1,134 Matšokotša Mongale, a ema a re morena le lekgotla.
Ditaba re di kwile, bjale re tla leka ka matla goba re tla tla
botša bathumendi ba tla ba ba thumella. Mosadi o na le phššō
ya go rwala ngwana wa ga Morema, a mo iša ga gabo. Nka be a fo
dula go fitlhēla ngwana a e hwa mowe bogadi. A bone ge a be a
ka se ke a mmoloka. Bjale o filo tloga kantle le gore a bitše
ba ga Morema, a ba botše boasadi bja monna o tllile o dutši ga
gabo. Thobēla ba bina tlou.

18/416

1,135 Jobola Masumu, ke ena fela go kgabutla, monna ke
sekgate komeng o wa tsena. Ke tla butsisisa mosadi, a monna yo,
aowa ke Monyake ke monna wa ka. Bjale ge o tla ga o ile wa
botsa mang. Ke ile ka botsa mmatswala, bjale a re keng a re,
go lokile, sepela, motlhomong ngwana wa kgaitšedi ya ka o tlo ya,
a thusa go alafisa molwetši. Lehono o dira keng, ge monna wa gago
a go bitsa wa gana go ya. Nke su e gane go ya, ke ganne fela
ka gore a nthomela motho. Ka re yena a tle ka noši. Bjale wena
monna o sa mo nyaka, ke be ke mo nyaka bjale ka gobane o ile
o dutsi ga gabo, k go kaone gore ba mphe tša ka.

1,136 Mankepeng Lokweng, a re o swanetse go boela
monneng wa gagwe. Ke ile ka gakantsha ke lehu, ditaba nka be ke
thomile go di bolabola ka gae. Ka gopola gore e tla re ka
morago ga sellō, re tla bona ditaba. Lehono ka makatswa ke ge
ke bitsiwa ka g kgorong, pele ga gore re di bolabole ka gae.

1,137 Mmudi wa lekgotla ditaba re a di kwa, bjale, monna
yo o bigile maaka. Ditaba kametlha di bolwabolwa ka gae, tsa
kgona di etla kgorong. Ke bolabola gore o bigile maaka, ka
baka le, mosadi ga gane, o re o monna, bjale wena go bonagala
gore a o sa mo nyaka, o nyaka fēla dikgomo tša gago. Re a
bona gore o na le phššō, bjale re gakantsha ke gore wena

19417 o nyaka dikgomo. Ao o sa tisitše gore o nyaka dikgomo, a dumela re go fa sebaka sa gore o tthalose gore o di nyaka ka e fe tsela. Motlhomong o tla re thusa le rena ro gapa tša rena.

1,138 Mabelō, morena lekgotla lebaka la ka la go nyaka dikgomo ke gore o ntlhadile. Ka gobane o ile o dutsi ga gabo. Bolabola lebaka la go tlala a e šu ra kwa. Lebaka le lengwe ga le gōna, ke tseba la lewe fela. Aowa monna wa gošu, a wa bolabola selō, nna e be ke re kotse, o re o tseyane le yo mongwē, bjale o bolabolago ka mokgwa owe, ga go na selō, wēna tloga le mosadi wago.

1,139 Ditaba a di e selepeng, motseta wa mosatē a iša ditaba. Selepe ke kgoši ya re monna o bigile maaka o na le molato, mmotseng a tswalle kgoro ka pudi tše tharo. Gala e ke mosadi o be a re a ke sa mo nyaka, gona nka be e le ditaba goba a be a bolabola a ka lehu la ngwana wa gagwe. A boya a re, kgosi e re, o na le molato, tswalla kgoro ka pudi tše tharo.

20418

1,140 Molao wa kgoro ge motho ba mmone molato, gea dumela molato, goba go gana molato. O swanetse go ya thopeng, ba mmotša gore a e thopeng, mowe barego ke bonyela mpja. Ge a le mowe a bitsa ye mongwe wa leloko le sele ke yena yowe a swanetsego go bolabola mantšu a botsa lekgotla. Aowa a bitša ba gabo, ba ya thopeng. Ba mmotša gore mowe kgoro e bolabotsego ke nnete. Ba botsa motho yola ba di yo go mmitsa gore sepela o ba botse ke epona molato. Gwa b a bjale, bjale ba re, mmotse ka tšatši la gore a di tlišē.

1,141 La ya ngwale, o lae marebane. Ngwale ke mehuta ya basadi, marebane ke ya banna. Ba botsa mosadi ba re o swanetše go boela bogadi, bitla la ngwana le bogadi. Monna a lefa moalato owe, mosadi a boela bogadi. Molato wa fela o etla mowe. Monna ga tlhale mosadi wa tlhala o wa loba. O loba dikgomo gammogo le bana. Mogadikane a tthatlollele yo mmongwe pitša yola o ka lapeng la gagwe yola le yena o bjale. A fo dula le ge a sa ratiwi.

K34/82

21 419

Tema ya 2 kgōrō e ya gapeletša gore ba bošlana.

1,142 Ka metlha monna le mosadi ba fapana, bjale a raka mosadi a tloga a ya a dula ga gabo. Mogongwe o mo raka ka baka la boloi, goba ka mekgwana e mengwe. Ge a ka re, a mo rakile a re, o nyaka dikgomo, makgolo wa gagwe a ka se ke a dumela go mo fa dikgomo ka baka la gore o tla re, o di yo mo raka. Ka thekong ya bophoko bja go lwešantšha bana ba mosadi. Monna o swanetse go hwetšana dikgomo tša gagwe.

Temana ya 1 Mpōte Sekgobēla.

1,143 Mpōte ke morwa Makwabola, mmagwe ke Nkō ngwana Bjang. O be a na le barwa ba babedi, mogolo ke Mpōte moratho ke Tshilo. Bjale mogolo a tšea mosadi ba re ke Matšiš ngwana Sekgoka. Papago Matšiš ba re ke Makatane, mmagwe Mahlako. Bjale batswadi ba tlohpha dikgomo ba tšeiša mogolo. Aowa mosadi yowe a ima a sa le lapeng la mmagwe. A lifisa mosinyi, ke moka bakgekolo ba bikisa mosadi a ya bogadi.

22 420

1,144 Mosadi ke wa monna e seng wa banna aowa, ba ka bolayana. Mogolo a tloga a ya makgoweng, moratho a x šala gae. A sala a lla moratho a robala le mogatsa mogolo. Ka tšatši le lengwe mmago mosadi a dira bjala, a tloga le Tshilo, ba ya go kgopēla. Ba ile ba ba fa ngwako, ba robala ka babedi ka ngwakong ka o thii. Ka moswana ba tsoga ba ba bolaela kgogo. Ba ba fa ngwako ka o thii, ba tseba gabotse gore mosadi ke wa mogolo. A ba ka ba ganetše moredi wa bōna. Mogolo wa Makatane ke Thōbēla. A omanya batswadi ba mosadi a re, le re dira phōšō, le se ke la dira ka mokgwa owe, le ge re tseba gore ke monna wa gagwe, ke wa gagwe fōla ka molaō.

1,145 Bjale rena o ra gore re ka diyang, a se molato wa rena, ke molato wa monna le mosadi. Ke molato wa bona ge ba dira ga gabo, e seng mo motseng o. Ka moswana le tla šita ke ditaba. Mosadi o dira botlhotlolo a le bogadi, ge le bona ba dira botlhola bja mohuta o, rakang ba tloge le bosego. Moratho o robala le mogatsa mogolo ge mogolo a hwile.

RM/

25 421

1,146 Taba ke moši ba dikwa empa ba fo di dula ka marago. Ga go na motho yo a ka bolabolago kantle le mogatsagwe. Monna a boya sekgoweng, a fitlha bosego, bjale ka ge e le molao wa ba kgale. Ba re nna moja sa gagwe, o wa utama. A hwetšana moratho a le ka ngwakong wa gagwe. A napa a tloga a ya a robala ka ngwakong o mongwe.

1,147 Ka moswana a tsoga a bitsa batswadi ba gagwe. Yola moratho o tshabile a ya a roma sebaka sa go ye go mo rapella. Ge ba sa dutši a ba botša ditaba, ba bona motho a fitlha. A re ge le mpona ke le bjale a ke tšhoše, empa ke a tšhoša. Ke xumile ke ngwana wa lena o re ke tle go mo rapella ga mogolo. O mo hwetsana a le ka ngwakong wa gagwe.

1,148 Aowa di a kwala, le nna o hwetsana ke a negela batswadi ba ka tabaya mohuta owe. Sepela o mmotša a tle ka mono, ke ngwana wa nna a na molato ke tle ka bolabole le yena le mosadi yo. Sebaka mogolo-golo yo mongwe o re, balwi ga ba lebane aowa, wena sepela o mmotše, nka se ke ka dira selo.

24 422

1,149 Sebaka sa re go ya gona ke ya ya, bjale a ke kgole gore o tla dumšla. Wena o mmotša a se ke a gana o tla tla a dula kgole le nna. Ke nyaka go bolabola mantšu a ka a theletšitše ka tsa gagwe ditsebe. A ya a mmotša mantšu awe. A leka go gana, a re beta pelo o e, o se ke wa gana le nna ke tla ya nago. A thakgoga a ya nae. Ba fitlha ba dula kgolenyana nae. Bjale sa re, motho yola wa lena šo, a re ke lebugile kudu ge a tlile. Keg gona re tla kwago dipolabolo.

1,150 Dipolabolo tša Mpōte. Ke tla thoma go bolabola wa nna o mpotše nnete. A ke re, o wa tseba gore ke go hwetsane ka ngwakong wa ka, a dumšla. A o tsebe gore ke ngwako wa ka, ke a tseba. Bjale ge o tseba molato e be e leng. Ke filo bitša ke mosadi tšatši le lengwe ke nwele bjala. Ge ke fitlhile ka mowe, ngwakong wa gagwe, a kwaela a re, ke di š, nna ka di ya ka mokgwa owe. Bjale o wa mo nyaka, aowa, e be ke utswa.

25 423

1,151 A thoma go bolabola mosadi, bjale bolabola a gago maikutlo mosadi. Nna ga go na mantšu a nka bolabolago, ka gobane ge e le molato ke dirile. Fêla mowe nka ganetsago, ke mowe a bolabolago gore ke di yo mmitša. Ga go bjale, ke yena a thomilego. Tšatši le lengwe le lengwe ge ke etswa bjaleng, o fo tla a mpulšla. Go fitlhela mowe ka tšatši ka hwetsana gore o nnametse godimo. Ge ke phafoga, ka hwetsana e le yena. Ke moka o mponetše ka se sa gana. O ile wa botsa mang, gore o wa go tswenya, aowa, bjale o bolabola maaka. Go riale e le monna.

1,152 Tšhilo, nna ke a go ganetsa, ke gantši o dula o nthakiša, nna ke tshaba, ka tsatsi le lengwe re ile ra tloga ra ya gageno, go na le bjala. Ra tihwa re enwa bjala, bjale ka mabanyana, wa re ka se ke ka tloga gona le phitlho. Ra letela phitlho owa, ka morago ga mo re nwela, wa nkalla legogo. Ka gopola gore o tla ya o robala mogongwe. Bjale ka kwa, o tsoša, thoma go makala. Ka moswana ba tsoga ba re tlhabela kgogo.

26 424 Mogolo wa papago, a tsoga a omanyatswadi ba gago. Ao ga go bjale mosadi, phetolo ya se be gona.

1,153 A begela batswadi ba gagwe, a re ditaba ke tsewe. Ba re, ka matlho e be re bona bjale ra leka go bolabola ra se ke ra kwela ke motho. Bjale ngwana wa nna feta le mosadi wa gago, ka gobane le ratane. O wa kwa mosadi, bjale ka ge o ratane le yo moratho wa ka, go tloga lehono ke monna wa gago nna ke tla nyaka wa ka. Mosadi a re, a ke tshentshiwi e se nna kgomo, nna monna wa ka ke wena, ge e le molato ke a o bona. Yowe moratho wa gago e be e no ba bohodu fêla.

1,154 Batswadi ba re moswarele. A re nka se ke ka kgona. Ge a sa mo rate, gona a boele ga gabo, ba gabo ba mphê dikgomo tša ka. O kwile, a ka se tsoge a boeletša. Mogama kgomo o wa goma, mogama motho ga gome. A se nna, ke seema sa bagolo-golo. Je sengwe se re, mose a o lebale lehuđu la ôna. Nka se ke ka kgona, a fete le monna wa gagwe.

27 425

1,155 A ka a dumšla gore monna wa gagwe e be Tšhilo. Bjale monna a re, tloga o boele ga geno, nna a ke sa go nyaka. Mpoetšeng ka kgomo, o wa rakiwa, wena no sepela, a re nka se ke ka ya, kantie le gore le mpoetse ka kgomo. A mo homolêla. A tšama a butšiša ba bangwe, ba mmotša gore ke yena a tihalago, fela le ge a sa nyake go go boetša ka kgomo, nka be a no bôna yo mongwê, a go išš. A roma motho gore sepela o botse monna wa ka gore a mphe motho yo a tla nkisago ga gešu. Sa ya, sa mmotša a re, napa o thuse wêna, nna monotla owe a ke sa o nyaka. O ba botse ke nyaka dikgomo tša ka.

28 426

1,156 A loka dilo tša gagwe a tswara tsela, moisi a sala moisiwa morago. Batswadi ba bona moredi wa bona a fitlha le dithotwana tša gagwe. Moisi a re, ke romile ke Sekgobêla o re, ngwana wa lena šowe, yêna a sa mo nyaka o nyaka dikgomo tša gagwe. Molato keng o re, o robala le moratho wa gagwe, bjale o ile ba tšeyane, mosadi o wa gana, ke ge a re moise, o ba botše ngwana wa bona šowe, ba mphe dikgomo tša ka. Re di kwile, ke moka sa gona.

1,157 Makatane a sala a bitša ba gabo, gore ba tle ba mo kwise taba ewe. Ba kgobakana ka lona letsatsi lewe a ilego a ba botša lona. A éma, a re, le bitša ke nna Banareng, ke le bitšetša ngwana yo. O rakile ke monna, o re a sa mo rata, o nyaka dikgomo tša gagwe. A tla a nnoši aowa, o tlišitše ke sebaka. Bjale molato keng, o re, ba re, molato wa gagwe o robala le moratho. Bjale ba mo raka ka ona mokgwa owe. A re, o itse ba tšeyane wa mosadi a gana.

1,158 A bolabole ka noši, re kwe. Nna ga go na taba e nka le botsago. Polabolo ke e newe, ya gore ke robala le moratho wa gagwe. Ke nnete, o re hwetsane, re le ba babedi, ka ngwakong. Mohla a boyago makgoweeng ka gobane o ile a tsena bosego. Bjale ka moswana wa ntshe a re, ka gobane le nyakane, napang le tseane. Nna ka gana, ke ge a re, ke tloge le mphe dikgomo. Ka re, a ntlise ka kgomo, a gana. Ke ge ke re a mphe motho wa go ntlīša. Ke tlišitše ke Dimpampa Magomane ke moka.

29-427

1,159 Tena Sekgoka, seema sere dinamane go ragana tsa teng e tee. Metse ka moka e a gilwe ka mokgwa owe, bjale motse a ke a rakiwa. Bjale ka go a di yo mo raka, ga go na taba, a dule. Je šš se ba ba mongwai. Re tla kwa yena ka mokgwa o, a nyakago dikgomo ka šna. Ka moka ga bona ba kwana mowe tabang owe.

1,160 Thobela a re, le a kwa, ngwana yo ke ngwana wa ka. Mogolo wa gagwe Thutlaganya, bjale ka ge le tseba ditaba tsa gagwe. Ga le di tsebe ke botlalo nna ke a di tseba bjale ka ge ke dula nabš. Ke tla dira papiso ka taba ya mogolwane. Mowe kgwatla ya tsogo e gatilego le kgwatla yakoto e tla gata gona.

1,161 A tswela pele le go bolabola, a re e fela ke madimabe a go ngwana wa mma. Ba bangwe ba ja dikgomo tsa baredi ba bona, wena o ka se ke wa ja. Bjale yowe mogolwane, o ile a ima a sa le mo lapeng le go losiwa a se šu a losiwa. Mcimiši yowe elego Nkgwidi Morei a re tau ya bolaya e bolala go ja. Ra re a nyale, yaba dikgomo a natsa, fe a a leka ka 3-428 maatla go tšama a kolota go ba gabo, a šetše a re file dikgomo tse tihano. Moredie wa rena a sinye, a lla moratho Masome. O ile ge a e tla a hwetaana ba robotse ka babedi gana mo. Monna a napa, a ngala a re e fela mokgonyana wa lena ke yo nowe. Moratho a gogela maoto nthago. Bjale yo le yena o etsitse mogolo wa gagwe. Taba owe ke marumu a re mo fe g dikgomo tša gagwe. Morei o ile a se di nyake a homola go rera, b ale yo o wa di nyaka.

1,162 Ba re go yena o wa kwala. Monna o swere moratho wa gagwe ka ngwakong wa gagwe, a mo swara mo. Mogolo le moratho ge ba sa kwane, ba fapana ka baka la basadi a ba ke ba raka mosadi ba re, ba nyaka dikgomo. Taba kgolo e e tsibjago, mongwe o wa tloga a dula go wa gagwe mmoto. Re ka se ke ra kgona go mo fa dikgomo ka gobane ke yena a tihalago.

1,163 Ditaba re di kwile ga gona mogongwe mowe re ka go bolabolago.

31 429

Lebogang fele ga a sa ka a bolaya ngwana wa rena. Go šetše go bolabotswe gore seso se baba mongwai. Re tla no kwa ka yena, mowe a ribitsago. Ke moka ba laela ba palakana. Ge a ile a sala a romela sebaka o mmotse gore dikgomo o ka se ke wa di bona ka baka la gore o di yo rana ka noši.

1,164. A roma sebaka a re sepela o ba botse ba mpeile kae. Sa ya sa bola mantsu awe karabo sepela o mmotse dikgomo a ka se ke a di bona. Ka baka la gore ke yena a diyo mo rakago. A boetša mantsu morago. A goma a re sepela, o ba botse ba se ke ba makela ge ba bitsiwa kgorong. Sebaka a se lape go sepela, a boela a ya a mmotša gore o re la se ke la makala ge le bitša ke ba kgoro. Ba re sepela go lokile a š, a boetša mantšu morago.

Temana ya 2a ba fapane ditaba di ya kgorong.

1,165 Mpete a isa ditaba mosate, kgorong ya ga Mohlabé. Kgoši ka lebaka lae e be e le Sekwai. Matlhako ke ngwana wa gagwe, a tswetse ke Mokgatli mosadi wa Sekwai. Bjale Matšiš o re, makgolo, yena o re motlogolo. Bjale a fitlha a bega ditaba tšewe ba di amogela. Ba mmotša letšatši la go tla ka lona. Ba roma Pampanyane go tsibisa ba ga Sekgoka gore ka tšatši la gore le a nyakega ka kgorong.

32 430

1,166 Ka lona letšatši lewe la go beiwa ke kgoši ba ya ba gathana mosate. Lekgotla la budiwa, ke motséta wa mosate. A re a re tšeletsaneng lekgotla gware tuu. Bjale letšatši le tšabile, re ka kwa ditaba, ba re morena. Sekgobela motho yola šo, morena. Sekgoka a o bitsi ke rena o bitswa ke monna yo, morena. Bjale wena mamondi, o ka ema wa bolabola, ka mo o llogo ka gona.

1,167 Mpete a ema morena lekgotla ke nnete o bitsa ke nna, ka baka la pelaelo ya ka. Ke tsere mosadi ga Sekgoka. Ka tloga ka ya makgoweng bjale o šetše a robala le moratho wa ka. Tšatši lewe ke boyago ka lona ke ba hwetsane ka ngwakong wa ka bōsego. Bjale wa monna a tawe a tšhaba.

33 431

Nna ka napa ka robala ka thuding ga ngwako. Ka moswana ga ke tsoga ke ba sekiša, yola o fa yola phoso, yola le yena bjale. Phôšô ewe ke ya yo a thomilego pele. Bjale taba ya go nkwiša botlhoko ka kwa moratho wa ka a re ba ile ba ya ga makgolo ka babedi. Ba ba fa ngwako ba robala ka ba babedi, ka moswana ba tsoga ba ba belaela kgogo. Bjale ka re, go ngwanešú, feta le mosadi, le yena ka mmotsa gore monna wa go ke yono, nna ke tla loša wa ka. O ile a gana a re, monna wa ka ke wêna. Ka mmotsa gore gona ge o sa nyake go tseyana nae, bokaone ke ge o ka boela ga gona, nna ba mphe dikgomo tsa ka. Ke ge ke mo raka. A re ke mmuše ka kgomo ka gana, ka gobane nka se ke ka re ke nyaka dikgomo ka ba ke sa ba fa kgomo. Ke kgopišitše ke gore ba tša ba ba lla magogo, ke bona gore ba ga makgolo a ba nthate ba rata moratho wa ka. Thobêla dikgomo a dula fase.

34 432

1,168 E ke re kwe a gago mantšú mosadi. A thoma go tswa tsa ka ganong gagwe. Ke nnete o ile a re tswara. Bjale taba kgolo ke be ke fore rea utawana, kganthe o tseleng. Mowe ke ganong e mo a rego a nape a ntšaya, gona a ke kwane nagô, monna wa ka ke yena. Ke di yo dira molato fêla. Bjale ka re go yena ge o re ke tloge, ke boele batswading nkise ka kgomo, a gana ka re go yena ke t a fo dula. Ka seba ke noryana ya re ge motho a go raka, o wa mo tlogela, ke ge ke roma motho, gore a mphê, motho yo a tlišago. Nna ke re e monna wa ka ke di yo mo sinyetsa ke moka ke feditše.

1,169 Tshilo, bolabola a gago mantšú. A ema morena le lekgotla. Ke nnete mogolo o ntswere ke na le mosadi wa gagwe ka ngwakong. Ka roma motho wa go rapêla, bale a fetola sebaka gore ke ye ko bolabodišana nae, ka leka go gana ka ba ka ya. Bjale ka ge ke tseba gore ke na le molato, a ka ka ka bolabola, ke ile ka etumela molato fêla. Ke ile ka bolabodiša ke lentšú la mosadi la gore nna le nna ke no mo namelago ge a phafoga a hwetšana gore ke nna. Aowa, ke yena a go no mpitša a ya a mpha. Ke ge ke tihaloša le mantšú a, ra ye ga gabo, a róbala

le nna ka ngwakong ka o tee. Kg go ba ile ba re bolafla.
Ke moka dikgoši.

1,170 Motswadi wa mosadi, a bolebole, ka gobane ditaba
di tla di ema ka wena. Makatane a ke tsebe se'o, ka taba ewe.
Fela kowa gae ga ka, ba ile ba tla, ba ba ba robala gona. Ka
ba bona ka moswana gore ba robetse ka ngwakong ka o tee. Ka
se di sale nthago. Kgogo ke ile ka bolaya ke ekwa dipapalase.
Bjale ke gana go ba fa dikgomo ka gobane ke yena a diyo
no rakago. Morena le lekgotla.

35/33

1,171 Ditaba tša ga felwa lekgotla. Lekgotla la re,
ditaba e be di kwala bjale go na le pheko ka gare. Monna yo
mongwe le yo mongwe o na le mosadi, bjale bakeng sa baratho re
ka se ke ra bolabola gore yo mongwe le yo mongwe, a wa. Fela
ba bangwe ba nabo baratho, bjale moratho wa ka, ka mo hwetsana
a na le mosadi wa ka, ke sephiri sa rena. Gore a re kwane
ba tla fo bona yo mongwe a etswa motseng a bona wa gagwe, mmoto
a dula.

1,172 Ka tsela e ngwe ba tla no fela ba bona re lwa.
Bjale go re sekisiwa re bolabola fela godimo, mong thitong ya
taba e sa blabolwe. Bjale le pheko la go phela ditaba ke
batswadi ba mosadi. A ba na molao, wa gore ba fo lebella,
moratho a robala le mogatša mogolo wa gagwe ka ngwakong, ka
o tee, nka be a ba rake. Bjale ka gox riale mowe o wa kwala
ga a re a fete le mosadi, go seng bale ba mo fe dikgomo.

36/34

1,173 O dirile marumo, bakeng sa go a lla moratho
magogo. Ditaba a die selepeng tša išwa. Bjale kgosi ya leka
go beja lepheko, la gore a ba lifise bedi ba bona, magolo
wa gagwe le moratho wa gagwe. A tloga le mosadi wa gagwe, ka
gore o re wa moratho. Moiši wa ditaba a re o wa gana, o re a sa
mo nyaka a fete le moratho wa gagwe. Sepela o mmotše ka
mokgwa owe. Ge a ka gana, o gopola gore dikgomo o tla di bona
kae, ka gobane a tšee ka yo mongwe.

1,174 A boela, thobela lekgotla, morena le theletseng.
Kgosi e re, batswadi ba mosadi a ba swanetše go ntsha kgafa
molato. Moratho a efe molato. Ge nke Mpete o na le lentšu a

RM/

ka bolabola.

37 435 1,175 Mōte, e ka taba e ke sepitša, nna mantšu a ka ke bolabotše, kere a ke sa mo nyaka. Molaō magatša moratho wa ka ke ngwetši wa ka, bjale wa ka ke mmago moratho. Dia ila, kgorong ya gešu, gore ge moratho wa ka, ge a hwile ko šēgēla mosadi wa gagwe. Ke moratho a ka šēgēlago wa ka mosadi. Bjale ba ga makgolo ba bigile ke mang gore ke hwile. Ge mosadi a gana go tseyana le moratho wa ka owe a se molato wa ka, nna ke nyaka dikgomo tsa ka ga makgolo.

1,176 Monna yo mongwe wa kgoro a ema a re, molato re o athotše. Katlholo ya lekgotla ya bona motswadi molato wa gore a fe Sekgobela dikgomo tsa gagwe. Bjale selepe se reng sa re reme mowe batlhudi ba bonego phōšō. Monna o wa kwala, ke molao wa mo nageng e re sa tsebe g ditshabeng tse dingwe. Mosadi wa moratho wa ka nka se ke ka robala naš. Makgolo a ka se ke a bona, mosadi wa ka a etla le moratho, a ba fa ngwako.

38 436 1,177 Lekgotla la re, ge kgōši a bo a gore a re sepele molaong a re botse. Sepela o botse kgōši gore lekgotla la re Sekgoka a fe Sekgobela dikgomo. Ka baka la gore moredie o gana go tseyana le moratho. Mantšu a boela. Aowa mowe katlholo e emego gona go bjale. A boela a ya a botsa lekgotla gore a mo fe dikgomo tsa gagwe. Aowa bjale ke ditaba. Sepitša a se nyakege.

1,178 Sekgoka a bitša ba gabo ba ya bonyela mpja. Thobela a re ke bolabotše ke sa le kowa gae, ka re a re mo feng dikgomo. Aowa e be re sa tsebe gore ba kile ba tla ba robala ka ngwakong ka o tee. Nna ka tshabile go bolabola ke ile ka bapiša ka ya mogolwane. Fela ka gopola gore motlhomongwe le tla kwa. Ke ile ka tsoga ke omana kudu kere le tla tlema ke ditaba, bjale lehono a le di bone. Le ge re ka gana ra fetela pe e, tšo no re tswara. Ke molato go rialo e le papago ngwana. Go bolabola ke go sinya sebaka, ba bitša monna yo mongwe. Ge a tšile ba matša gore sepele o ba botše re epona molato.

1,179 Sebaka sa ya sa bala gore ba re, ba epona molato.

Mofutlha sa ntsweng o re setšwe se ntoms. Dia kwa, thobela. Ditaba e šu di fele, ka baka la gore ditlhatse tsewe tša go bona thoto ya sekgobela go a nyala ga ba gona. Ba gome ba tle nabō ka tšatši la gore. A ya a ba botša ba re thobela. Ke moka lekgotla la palakana.

39 437

Temana ya 2b ditaba tša letšla banyadi.

1,180 Dikgomo a di amogele ke motswadi fela, a wa ba bitsana ka moka ba leloko gammogo le dikgadi le malo e wa mosadi. Ba tllilo phophela dikgomo tša ngwana wa bona. Le motlhang a tlhalago go bjale ba swanetše go kgobakana. Le bona batswadi ba mosogana ba bjale. Ba tšama ba botšana, gore ka tšatši la gore yo mongwe le yo mongwe a tsebe gore re tla ba re le kgorong. Ka lona letšatši lewe, ba ya ba gatlhana mosate.

1,181 Ge ba fitlhile ba e ka moka ga bona, ba tlhakane. Bjale ba thoma di'aba ba butšiša mokgonyana gore o ile wa nyala ka bokae. A bolabola gore ke nyetse ka kgomo tše diphethago menwana mmedi, dinago le dipudi tše nne, le kobo ya mma mosadi le (patši) tšase ya papagwe. Maseleng ke diponto tše tlhano le lesome le setlhano. Ke moka ke yona thoto ya ka. Bjale lena bagogadi go bjale ee, go bjale. Bjale dia kwala, sepelang, ka tšatši la gore le boe le di lo tšewe.

40 438

1,182 Ka lona letšatši lewe ba fitlha ba gapa dikgomo gammogo le dipudi. Ba lefa molato wa fela. Mphate a ntšha kgomo le pudi tše pedi a tswalla kgoro. Molato wa fela o e tla nowe. Molatdisi wa ditaba ke Dimpampa Magomane. O tswaletše mo nageng e empa batswadi ba gagwe ba falletše mo. Mphathō wa gagwe ke Letuba bontsi Matuba.

Temana ya 3a Matla a kgōrō a go ganetša ba fapane gore
ba kwanō gapō.

1,183 Monna a ka tšeya basadi, bjale mo gare ga basadi go na le wa pele, wa bobedi le wa boraro. Le ge a ka tšeya go feta basadi ba bararo, ba noya ka go latelana ga bona. Mosadi wa pele ke mmago bona ke yena yo mog'lo. Yowe a ka

RM/

tlago a mo feta ke wa malome wa gago. Yena o tla ba feta ka moka a latela ke yola, ya go ba e le yo mogolo, ba la ba latelana ka go bakiwa ga bona. Ka moka ga bona, ba tla tshaba yola mogolo, ka gobane ke nna bona. Le ge ba tseba gore ke mogadikane, ka gobane molao wa bona, ba re mogadikane a gadikele yo mongwe dithaka.

439

1,184 Dithaka ke dithoro tsa marotse bjale ba digadika ba dira morogo ka tsona. Ke mokgwa owe, ba re go mogadikane a gadikele yo mongwe mogadikane dithaka. Ge mona lerato le ka gola kudu go yola wa pele. Bjale gwara le gotse a re ga a le nae a motsa gore wena o ka laola basadi ba ka, mongwa o, o ka kgonago. Ka gobane ke wena mmago bona. Taolo ya gagwe e tla fitisa a nyeka go bona gore o be a bolabola a tisitse. Gore o thisitse o swanetse go e mo emella. Mowe o tla napa a tuka mollo a ba supa, gore mo na ke wa gagwe, bona a ba na selo.

1,185 Bjale ka mokgalabe yo Bebešeletse Rakgwale. O be a na le basadi ba bararo, wa pele ke Mokgadi ngwana Mailula, wa bobedi ke Mamarumu la dikwero ke Molakasane, wa boraro ke Magasane ngwana Maseokoma. Bjale ka moka ga bona e noba basadi fela. Mowe gare ga bona wa mamoratwe e be e le wa pele yowe Mokgadi.

440.

1,186 O ile a dula le yena, lebaka le le telele, ka morago ke ge a beka Mamarumu. A mmakela ka lapeng la mosadi wa pele. Dikgomo tsa go motseya e le dikgomo tsa le-barekō. O ile a khutsa go sila gwa sila yowe moswa yowe aowa mowe ke molaō. Ka gobane wa bekela ngwetsi ka lapeng la mogadikane, ngwetsi o swanetse go faga buswa a tsolêla monna le mogadikane. Lebaka le tla ba la fitlha, la gore ba mo tihatlele tsa gagwe.

1,187 Tlhatoso ya leina la Mlakasane, bakeng sa Mamarumu. Ka morago ga mo ba mo tihatleetse tsa gagwe dipitša. Go tla ka go ja go bose kudu. Bjale yola mogolo o lemetse ka gofo bona a ija kantle le go kwa go šila. A botse monna gore bjale re gotse re swanetse go ja mogopo ka o tee. A dumela a re o wa kwala mogatšaka ke yo monyana o sepele

kuḁu, a ka re khumiša.

43441 1,188 O dira mano o kwa gore modiro wa go šila o boima. Ge a tsotse buswa bja monna o fela a nmitša a re, tliša buswa bja ka ke moka a taboga a iša. O swanetše go tsola le telo ya mokgekolo yo. A dira bjale ka taelo ya monna.

1,189 Ka morago a beka Magasane a mmekela gona lapeng la yola mogolo. Dikgomo tša go mo tseyā ke tša go tšwa moredi wa mosadi yo mogolo. A apaya ka mowe lapeng lewe. Ge a tselwa ba bolabotše gore ke mosadi wa Bebešeletše. Ka morago ga mowe ba mo apeela tša gagwe dipitša. Ke gore go mo tihatleela. Ge motho ba ile ba mo tihatleela dipitša ke moka go fedile, a ma se sa mo tsolela. Fela ga e se mogadikane, e le mmatswala wa gagwe, o fo tswela pe e le go mo tsolela. Monna le yena ga satswa go beka ngwetsi o swanetše go mo fokatša.

44442 1,190 Phakatso ya go mo fokatša ke go robala ka ngwakong wa gagwe. A fela a botša bala ba bagolo, a re bjale ka ge e le moeng mo motseng, ke sa mo fokatša. Ka morago ga kgwedi a ka kgora a bala matsatši a go sepela le mengwako ya gagwe. A ka a dira bjale o ile go meka a fo robala ka ngwakong wa mosadi yo mogolo. Bo makgatle ba ba ba tloga. Ngwetsi atšhaba leboto. A goma a boya a rwele mapoto a phufutša. Monna a nwa a gomax a boela go robala ka ngwakong ga yola mogolo.

1,191 A thoma go kwana le Molakasane, bjale a mmutšišā gore molato keng. O rang ke ra gore e sa le ke bikiwa, monna yowe ba mpeksetsego yena a ke mmone. Molaš wa mo, o boima, o laola ke mosadi. E tla re motlhang a mmotsago gore a tle ka ngwakong wa gago, o tla mmona a etla. Le nna go ile gwa foba ka ona mokgwa o. Le dijo ke tsola di ya gana kwa lapeng la mosadi yo mogolo. Wena no homola o tla di bona ka nosi.

1,192 A be ya mantšū awe ka pelong ya gagwe. Yena a napa a re motlhang a lokolwago gore a tle ka ngwakong wa ka, nka se ke ka mo fa malaš. Ka morago ga lebaka o bona a etla ka

45 H43

ngwakong wa gagwe. A se ke a galoša mothothomšlō bolwetši ke go tsetlella. A apola dikobo a robala. Ka morago a re, go yena sokologela ka mono, a gana. O gana ka lefe lebaka, ka baka la gore a ke go tsebe gore o mang. A, o tsebe gore ke nna monna wa gago. O buile neng makgoweng, o kile wa mpona ke ya makgoweng neng. Kera gore a ke moswa ge ke sa bone monna yowe ba mpeketsōgo, nna ke gopola gore o ile makgoweng. Le bjale tswa o tloge wa ka o sa ile sekgoweng, o tla no boya a tla, a nkwetšana ke mo letetša.

1,193 A bona gore go bolabola nae, ka bothakga ga go mo thuše selo. A thoma go katana nae, katanane, a se ya ntwā, aowe ke ya go nyaka malao. Ge a re ga a rate ka nnete o ka se ke wa dira selo. Ka morago a kwa gore o lapile, a re ke go kwile, ema ko rota, ke tla tla kego fa. A mo lesetsa, a tswa. Ke mka a napa a ile a šala a dutši ka ngwakong a mo litile a se ke, a bona a boya. A robala, a kata ke borōkō, ge a phafoga a hwetsana gore bosele.

46 H44

1,194 Ka moswana ge a tsaga malaong a hwetsana a šala. O be a ile kae, nkešu ka ya felō. Ke ra gore ke robetse ka ngwakong ke nnosi, yowe o tlogago wa robala nae, o be a ile kae. O mphetola bjang ga o rialo, ke gogfetola gabotse. a kwata a tia ba napa ba thoma go katana, ba e la mola ba sa e tlhoke. Monna ke monna le ga s be e le mokgalabje. Mosadi a kwa g re di a baba, a tshabē la gagabō.

1,195 Pelo ya se šale ya nmeya, a mo šala nthago. Papago mosadi yowe ke Temeka Maseokoma. Motho wa lwa naš, a tshaba wa se ke wa mo šala nthago. Ka m gobane wa mo šala nthago, o tla re tologa a go bolaya, mlato o tla o fa mang. Yera a ka e gopola gore ge ke mo šala nthago, ke phōšš. A ya a fitlha ga gabo mosadi. A mo hwetsana a a duiši lapeng ka la mmagwe. A ka dula fase, a fo šma ka maoto, a re go yena ema re e ka gae, a fo dula.

1,196 A thoma go mo goga, bjale papago mosadi a re, a ke mola o fe, owe e re go ge o lwele le yena wa šala o rakiša. Phetolo wena o ile dikgomo ke ya mmitša ka baka la

gore ke mosadi wa ka. A thoma go mo goga, papago a kwa botlhoko a tsena ka ngwakong a tseya lepara la gagwe, a lwa le mokgonyana.

47 445

1,197 Noga ga e latelwe moleteng wa yona. O ile go bitša mosadi a sa gonole gore batswadi ba tla mo lweša. Ba mo tia tše nkego ga se ga fela, a tsaba a bela gae. Kganthe ka gae o ile go tseya ditlhabani tša gagwe. Ba ile ba sa dutsi ba bona, a boya a swere lerumu le magagane. Le bona ba thoma go botša mo g wa motse, gore makgofe tlhalefa. O ile go a lebella, matheko, a bona mokgonyana a e tswa a swere digale. A kitima a tsena ka ngwakong a tseya makonkwane wa gagwe le kotsš, Gwa tsoga ntwaga ya bo-magagane, ba rēmana ka bona. Mokgonyana o ile a rēma ke makgolo wa gagwe legetla, yena a mo rēma letsogo. Bjale basadi ba motse ba rwala mese, ya go tiya mokgonyana a bona gore ba ka mmolaya a tshaba.

Temana ya 4b mokgonyana a iša ditaba kgorong.

1,198 Ge a fitlha ka gae, ba bona a boya le madi. Molato keng, ke tšele ke ba ga makgolo ge ke re ke bitš mosadi. Ke ile ka go botša gore ditlhabane o iša kaya, ka tšona ba yo go thika ba go gobatša, wa se ke wa kwa. O wa bona lehono keng tšatše. Go riala e le mosadi yo mogolo. A mmeulēla. Go bonagela gore a ba nyake gore wena o be monna wa moredi wa bona. Bokaone ke gore ba go fe dikgomo tša go.

48 446

1,199 Kantle le go bitša banna ba gabo go ba botša taba ewe, goba le go romela sebaka a iša ditaba kgorong ya ga Kholabe. Ditaba tša gagwe tša ya tša amogelwa. Ba mo fa letšatši le a swanetsego go tša ka lona. Ba roma papanyane, gore sepela o botse ba ga Maseokoma, tša ka tšatši la gore ba nyakega ka mono kgorong ka ditaba tša bona le mokgonyana wa bona. A ya a balabola mantsu awe, a rumilwego ka ona. Le bona ba tsama ba botša ba gabo.

1,200 Ka letšatši ewe kgoro e le beilego, ba fitlha. Sekgotla le bona la kgobakana. Letšatši le tlhabile, bjale ba butšiša ba melato, gore naa Rakgwale le tlhakane ka noka,

K34/82

a dumela, Maseokoma le gatlhane a dumela. Bjale lekgotla batho šeba ba fapane. Bjale le kgopelwa ditšebe tša go theletša phapano ya bona le melomo ya go ba lamolanya. Rakgwale motho yola o mo nyakago šo, Maseokoma o bitša ke mokgonyana wago.

49 447

1,201 Bebešeletše Rakgale a ema, thōbēla lekgotla, ba re, morena. Ke tšile mo ka baka la go bolawa go ka, ke bolaya ke ba ga mekgolo. Molato ke , ke bikile mosadi, bja e mosadi yowe ke tšhita re lebane, ke letswēlō la kgaitšedi. Ka nyaka go tšebe gore molato keng o sa nyake go nkalle a re go nna wa gagwe o sa ile makgoweng. Bjale ka morago a tswa ka ngwakong, ka šala ke robotše ke le nnoši. Ge ke tsoga ka hwetsana gore o wa šila ka mmutšiša gore naa, o letše kae, a re ke robotše gana mo. Kera gore ke robotše ke noši ka ngwakong, a re ka metlha o robala le mang. Bjale ka tšala ke pe o ka mo tiya. Ke ge a tšhabela ga gabo, ka mo latela, ka fitlha ka moswara ka letsogo ke re, korie gae, a gana. Papage a tsena ka ngwakong a tšeya lepara a tla a ntiya ka lona, nna ka lwa nae. Bjale ka bona basadi ba rwala mese ka tšhaba. Ka ya ka rwala tša ka ditlhabani ra tla ra lwa. Morena lekgotla ke tšile ka šona sellō sewe.

50 448

1,202 Temeka Maseokoma, thōbēla lekgotla go bjale ka go mokgonyana a šetše a bolabotše. Go no re e sale ka moswanyana ka bona, ngwana a e tswa a lla. Bjale pele ga gore re mmutšišo gore molato keng ke ge ke bona mokgonyana a fitlha. Ka gopola gore o tla tla a bolabola taba. A se ke a bolabola šelo, le gona a se ke a dula fase, le gore dumediša a se ke a re dumediša. Polabolo ya gagwe a re go mosadi ema, o e rie, bjale a fo dula. Ke ge a mo swara ka letsogo, a mo goga. Ka bona gore nyatso ya mohuta o a se yona. Ke ge ke tsena ka ngwakong ke tšeya lepara ke mo tiya. Ka gopola gore o tšhabaletse ruri. Ka morago ke ge a bona le ditlhabani re tla re gobatsana ke ona mekgwa o. Kantle le go kwa molato wa bona lehona ke makala ga ke bitsiwa mo kgorong kantle le polabudišanō ka gae.

RV/

1,203 Polabolo ya Magasane, nna ke ile ka gana go mo alla, ka baka la gore e sa le ke bekiwa yowe elego monna wa ka a ke mo tsebe. Fela ga ba ntoša ba ile monna wa ka ke yēna mokgalabje yo. A ka ka ka gana, ke ile ka dumēla. Bjale e sa le ke bekiwa bo makgatle ba bile ba tloga le monna yowe wa ka le go mmōna, e šu ba ke ba mmōna. Ka ba ka tshaba lebštš, ka boya ke rwele phafana ya bjala a tla a nwa a boela mosading wa gagwe. Ka morago ga lebaka le letelele, ke gona ke bona a etla a re o nyaka malaš. Nna ke ile ka 52449 gana ka bona gore o wa ntswenya, ka tswa ka ngwakong ka robala thuding. Ka moswana ge a tsoga a hwetsana e le gore ke a šila. Ke moka a thoma go ntiya. Ke ge ke phonyokga ke tshabela ga gešū. Ka morago a fitlha a re e rie gae, ka fo dula bjale a ntswara ka letsogo a nkgoga. Ke ge napa a elwa naš. Monna nka se ke ka mo alla, go apea gona ke tla fo apeya.

1,204 Aa go sana le yo mongwe yowe a ka bolabolago, mmago mosadi a re nna ke filo bona, ka mokgwa owe papago mosadi a bonego. Mokgadi mosadi yola m golo a re, aowa, dipolabolo a ke natsš, ka gobane modiro wa monna le mosadi ge ba le ka ngwakong o ka se ke wa o tseba. Mowe ke ilego ka bona ke ge bo sele. Monna o ile a butšiša mosapei, gore o be o ile kae, a re ke be ke le gona. A re kera gore ke robetse ke noši, ka ngwakong. Bjale a re ge a mo fetola a re yo o robalago nae ka metlha o ile kae. Ka morago ga mowe ke ge ba thoma go lwa. Bjale a tshaba le yēna a mo šala nthago. Ka morago a boya a tseya ditlhabani ka leka go mo ganetša a se ke a nkwa.

52 450

1,205 Ditaba ke tšewe lekgotla. Ditaba di a kwala bjale ke phiyo tša tlou. Mogologolo yo mongwe o re phiyo tša tlou a di patagane. Go bolwabolwa ka mokgwa owe, ka baka la gore gona le madi ke taba ya b bedi ya pele ke kgano ya mosadi ge a ganela monna malaš. Bja e ka go riale mowe nkabe go rakiswš taba ka e tee.

1,206 Ba butšiša mamundi gore bolabola mong taba kgolo
ewe o belaelago ka yôna. Goba o belaela bakeng sa go teiwa
ke ba ga makgolo wa gago goba ke baka la go gana ga mosadi
ge a gana go go alla.

1,207 Pelaelo ya ka e kgolo ke belaela ka baka la
kgano ya malaô. Bjale a gona a ya batswading ba éma naô,
ka go riale mowe ke gore lerato ga le gona go kaone gore ba
mphe dikgomo tša ka.

1,208 Bjale le ya di kwa lekgotla pelašlô ya mamundi
o re mosadi ga mo rate ka go riale o nyaka dikgomo tša
gagwe. Bjale le ka lamolanya taba ewe. A boêla a dula fase.

53 451

1,209 Lekgotla la re, Rakgwale o dirile phôšô, motho
a tshaba a re mošale nthago. Motho ga a patlilwe o tshabela
bangweng, bjale o tla bona a mo tliša. Ba tlhokile maatla
nka be ba go bolaila a re tsebe gore o be o tla bega mang.
Taba ya bobedi o tšile kgorong, le se šu la bolabola ka gae.
Mabapi le go hwetšana dikgomo ga go kwale ka gobane o re o
tla apoya. Bjale wêna mosadi o se ke wa ganela monna yo
malaô.

1,210 Lena batswadi le botse moredi wa lena, gore
a se ke a ganela mokgalabje yo malaô. Mosadi a na molaô
wa go diša monna ke monna yowe a dišago mosadi. Ka baka la
gore o tswile dikgomo tša go mo tšeya. Fela re a bona
gore monna o na le phôšô ka baka la gore a ka a thoma a
fora-forantšhetša mosadi. Motho ge a tšere mosadi yo moswa
o wa thoma wa mo tlosa bodutu, ya re kowa a tlwaetse wa
kgona o mo tlogêla. Bjale ka go riale mowe kgoro e go bona
phôšô e ga Rakgwale. Ditaba a die selepeng.

54 452

1,211 Ba iša ditaba selepeng selepe sa rema ka
gore o swanetse go apela monna yowe go seng bjale gona
batswadi ba tla tlhopa dikgomo ba di fa Rakgwale. Bakeng sa
maleo, o tla botsa batswadi ba mosadi ka gae. Di ka gona tša
boya, ge nke di ba šitilš. Ge e le mabapi le madi a ba yo
bolabola ka gae pele le tsona ba tla no gomak ba boya ga
ditaba di ba gakantšha. Sepela o botse Rakgwale gore a ntsho

dipudi tše pedi, e tswalle kgoro. Ditaba di tswa di le ka gae. Ke gore le ya thoma la di bolabola ka gae, bjale kgoro e tllilo bona manganga a yowe, ba ilego ba mmona phōšō.

1,212 Ba boetsa mantsu go Rakgwale. Bakgalabje ba tswenya. Ge a ka lebella banna ba lekgotla a hwetsana gore ba ka fase ga gagwe ka bonyana. A kwišiši, o re bana ba ba nyatsa. Mowe ke kgopolo ya bana ba swa ka go bona mekgwa ya bona. Ka gobane mowe ba bolabotsego ba nyaka fela ge le ka fo dumela. A gana a re ke re ke nyaka dikgomo tša ka. O ile a rōba fela ke lentšu la morena, a re dikgomo o ka se ke
55 453 wa di bona ka gobane a go tlhale. Kgoši le ge e le yo monyana fela a bolabola ka lentšu la gagwe motho o swanetše go mo kwa. Go bjalo o ile a mmolabolela ka lentšu a dumela. A ntsha dipudi tšo pedi molato wa fēla.

1,213 Ba goma ba boela gae, garmogo le mosadi yola. Besege bjowe a ya ka ngwakong aowa, a mo alla. Go tloga ka lona tsatsi lewe a se sa nyaka go theletša yola mogolo. Ge a re o wa bolabola a mmotse gore le wena o mosadi o tllile mo ka dikgomo. Motse ke wa ka ke nyaka go sepela ka gare ga ona, ka mekgwa o ke ratago. A leka bjale ka pele a se ke a thusa selo. Bjale a tsena tseleng ya banna ba bangwe. Ka morago kwano ya ba gora motseng. Ke nnete tša ēta ke namagadi go ya lweng ke ga tšōna.

Temana ya 5a tlhalo e baka mofereferere.

1,214 Tlhalo e tsosa mofereferere, matsatsing a bohono. Kgale e be e le tabanyana e nyana. Ka gobane a tlhala, monna o be a e yaa tseya mammuwi wa gagwe. Goba o wa rata goba ga rate, e be go foswana, ka gobane kgoro e tla mogapeletša, a ba
56 454 a ya. Bjale matsatsing a bohono ga go bjale, ka baka la molao wa makgowa, ba rego motho ga gapeletswe o ya mowe pelo ya gagwe e ratago. Bjale ka go rialo mowe ke gore go baka mphereferere.

1,215 Mammuwi, o tšaiwa ke mokgonyana ka baka la g re a ba na dikgomo tša go lefela mokgonyana. Ge moredi wa bona

a ka tlhala bogadi, bjale ba gogadi ba nyaka dikgomo, dikgomo tša tlhoka, ba yo tseya mamuwi wa dikgomo tša bona. Ge a kwana nae, gona, le kgorong a di be tšaya. O fo fitlha a re ema o e rie, ke moka a ema. Mowe o bonago di ya kgorong ke gore o wa tloga a ba a gana. A noya a mmitša a le nnoši, aowa, ke ge ba kgbakale ka segae, sa bona ba bolabola ditaba tšewe. Ge ba na le dikgomo gona ba mo fa tšona, mamuwi a sala a ba apšela.

1,216 Bjale ba Mabore ngwana Morei o ile a tseya ke ba ga Maletso. Dikgomo tša go mo nyala papagwe a ya a tseya mosadi a ka tšona. Papago Mabore ke (Abinêrê) Morarane. A tseya Mathasolšilê ngwana Makokoropo ke yena m gadibo wa Mabore.

57 455

1,217 O ile a dula bogadi go fitlhela a e ba lebana ba babedi. Monna a thora go kgetha motlabo. A leka go lwantsha monna gore taba e o e dirago a ke nyake a se ke a thusa selo. A bona gore go tlhwa ke bolabola di a tswenya, a napa a tloga le monna yo mongwe wa Motswetla. O tladile bogadi ka baka la lehufa.

1,218 A le dume le tswa ntsung. Wa bona ngwana a na le mokgwa wa nyakisisa taba gabotse mabapi e mokgwa ba tla go botsa gore wa gabo o kile a dira. E be, mosadi e le yena a seš a tšeya wa bobedi. Bjale lehufa le a dira gore a tlhale ba re homola ke dilo tša magwe. Monna o ile a kgetha motlhologadi wa ga Makokoropo ba re ke Bagakile, monna wagwe Mateke a hwile. A nekella bošego kowa ba robetšé, a tshuba ntlo, e be ba robetšego ka gare ga yona. A lefa mlato a sa o tlhoke, lehono ngwana o di tsere tswalong. O tshabile go tshuba ntlo, la gagwe lehufa le dirile gore a tlhale monna.

58 456

1,219 Maletso a topa lepara a ya ga makgolo wa gagwe. A fitlha a ba botsa gore mosadi o tlogile. Fela o na le Letswetla le le berekago ka dikwateng. Makgolo wa gagwe, a topa la gagwe lepara, a re e rie ro monna. Bax wela tsela ba ya ba mo hwetsana. Ba bolabola nae gore molato keng a re a ke sa mo nyaka lena sepelang e mo fe dikgomo tšagwe.

Papagwe a re botša monna wa gago yowe nna ke sa mo tsebego a ntshe dikgomo a fe Maletso. A re ga go kgat alege, goba a na dikgomo nna ke mo ratile. A napa a gana, ba boela gae ba le noši.

1,220 Maletso a boela gae, a bitša ba gabo, gore ba tla a ba botse taba e. Aowa, ba tla ka lona letšatši lewe, a ba butsitsego. Ko go bona lebitša ke nna. Ke le bitša ka taba ya mosadi o tlogile o tseyane le letswotla. Ke ile ka ya ke noši ka mo hwetsana mowe. Bjale ka bolabola nae, a napa a nkgela matlhare. Ke ge ke ya ga batswadi ke ba botša, ke moka ka ya le makgolo. Le gona a ya a garola matlhwane ke ge re boya. Ke yona taba ewe, ke le bitsetsago yona.

59 457

1,221 Ditaba di a kwala b'ale ga go sa na tsela e le ka mo kgonago. Taba kgolo re swanetse go romela sebaka go batswadi ba re fe dikgomo tsa rena. Ga gona teto e ngwe, ewe re ka e letago, ka gobane go leta ke ge a tsere ke motho wa mo, le gona go letiwa e sa le kgarebe. Gwa letelwa lentso la gore e kgopoleleng. Dia kwala ga go be b'ale go romelwe sebaka. Ba romela sebaka sa ya ga Morei gore sepela o ba botse re nyaka dikgomo tša rena.

1,222 Sa ya sa fitlha sa re ke rumile ke ba ga Maletso, ba re ba nyaka dikgomo tsa bona. Ba re o wa kwala bjale ka ge le nna ke ile ka ya nae, ngwana a ya a nkganela matlhong a ka. Bjale taba kgolo ke sa botša ba gešu, le ga ke tseba gabotse gore ngwana o ntiretse molato. Ka baka la gore dikgomo ke ile ke feditše. Aowa ke di kwile a goma a boela nthago. A fitlha a ba botša mantšu awo, a ga Morei. Bjale ba re di a kwala sepela o dula. Re tla go botša ge re bona modiega.

60 458

1,223 Ba dula ba letetse ba ga makgolo wa bona, motlhang ba tla ba arabago. Tello ya bona ya se tsele selo empa ba gabo bona o ile a ba bitša a ba botša. Bjale ba mmotša gore ke molato. Ka baka la go tlhoka selo a diega go ba botša. Ka gobane wa kwa o botša motho o tshetselele o tla tlogo o mo fa sōna.

K34/82

1,224 Maletso a fela pelo ka morago ga lebaka la beke tse tharo, a romela sebaka. A re sepela o botse ba ga makgolo ba mpeile kae. Ke bolaya ke tlala a ke ne moopedi. Ba ya sa bolabola mantso a wa. Ba mo fetola ka gore o wa kwala, bjale le nna a ka dula. Ke tsama ke tiya dikota a ke bone selo.

1,225 Ya ba dikgomo tsa go phetha menwana mmedi di gona ka sakeng. O sita go fa ba ga Maletso, ka baka la gore o ya a e-lwa le mokgonyana yo moswa gore a nyale, bjale a nyale.

61459 Sepela o ba botse le tle ka tsatsi la gore gammogo le ditlhatse re tle re kwe motheko wa bona gore re lle thoto e kae. A goma a ya a ba botsa mantso awe.

1,226 A tsama a tsibisa ba gabo, gore ka tsatsi la gore re swanetse go tlhakana ga bo makgolo. Ba itse re tle re nyaka go tseba motheko wa rena. Le yena a tsama a botsa ba gabo. Yo mongwe le yo mongwe a re go tsoga a tle, a se ke a leta mmitši.

1,227 Letšatsi la fitlha yo mongwe le yo mongwe a re go tsoga a baka ga Morei, ba leloko la ga Morei. Ba la ba re tlhakana sono a ena leeto leeto le ne le sekgobako. Ba dira gore ba kgobakane kgorong ya Maletso pele. E re ge ba e ya ga Morei e be ba ka moka. Ba se ke ba sepela maloka. Aowa ba ile ba dira bjale ba kgobakana mowe kgorong ya Maletso, ba letelara gona, go fitlha ba bona gore ba ka moka. Maletso ge a bona gore ba gatlhane a re bjale taba e ke le bitsetsago yona yo bolwabolwa motseng wa bo makgolo. Go lukile a reing ba emella ba swara tsela.

62460 1,228 Ba ile ge ba fitlha ba hwetsana ba ga Morei ba ba letetse. Ba fitlha ba dula fase maduma a ya. Ka morago ga maduma Maletso a ra sebaka gore sepela o ba botse re tlile. A isa mantso awe b'ale re tla thoma go riale Morei. Le tlile, ke tswanelo, ngwana o re fapantse bjale ke butšitše sebaka sa lena. Gore a tle a le botse gore le tle. Bjale ke ra gore le re botse thoto ya le a ewe le tlišitšego mo. Go riale e le Morei.

1,229 Dikgomo le a di tseba ke lesome le kgomo ka e tee. Ba re tsewe re a di tseba. Dikgomo ke dilo tse dikgolo dilo tse dingwe go tla bolabola sebaka. Bjale sebaka sa ga Maletso sa thoma se botsa sebaka sa ga Morei. Ke ile ka tliša ponto ya go tsibiša batswadi bakeng sa go ratana ga ngwana wa lena le wa ga Maletso. Bela sa dumela. Ka goma ka tliša malapi a mosadi awe tshaletse ya ona ba gore ke ponto le lesome, sa dumšia. Ke moka ke mowe nna ke tsebago. Bakeng sa dilwanyana tsa ge ba nyala, di tla bolabola ke bona banyadi.

63 461

1,230 Monyadi e be e le Makgwatlheng Sebatana, Bjale ka ge le tseba melao ya go nyala. Ka gobane kantle le go phetha melawana ewe dikgomo a di amogelwe. Molao wa mathomo ke maduma re ile ra dumedisa ka pudi ya phoko. Di a kwala. Ka moswana ra ntšha ponto ya melomo ya batswadi di a kwala. Bjale ke ge re tsena mo nyalong wa lesome la dikgomo di nago le kgomo di a kwala. Melawana ya ka morago ga go nyala: Kgati ya dikgomo le fakorong la gana ra goma ra ntšha le lengwe yaba setlhano, di a kwala. Mphaka lefakorong, di a kwala. Selepe sa matlhaku setlhano di a kwala. Thoko ya motsoko, ka gare lefakorong di a kwala. Ra bula difate ke lesome, di a kwala. Go bula kgoro le go tswalla ka moka ke ponto. Ke moka gwa fela go e tla mowe.

1,231 Makgwatlheng a tswela pele e go bolabola tša ka morago ga mo dilwane ka moka tša monyalo di fedile. Pudi ya dithaka a e badiwimo e tswa e le kowa monyalong, bjale ba gadikela bakgonyana dithaka (morogo) pudi ewe e na le melwana ge e lewa. Dikgarebe di ile tsa ja nama ka lefakorong sela sebaka sa re, mowe a ke tsene ke dilo tša lena tša ka ngwakong. Ke nnete a ka a e bona ka gobane ba fo fa dikgarebe kantle le sebaka. A re feteng, go riale Maletso. Sebaka lefakorong la bakgekolo la go kokona marapo, di a kwala. Ra ntšha gape lefakorong la go dikula meno di a kwala. Bjale ke mokag ga dikgarebe ke seleng ya go di kula meno.

64 462

1,232 Babadi a ba re botse gore dilo tsewe ka moka ke bokae. Maletso a re a ke le tsene ganong, go lebetswe ya

R1/

mabotso, ewe e lego setlhamo sa maseleng, ba re di a kwala. Bjale babadi ba re thoto ya Maletso ke lesome la dikgomo di nago le kgomo le pudi ka e tee. Maseleng ke ponto tse tharo le lesome le maseleng a matlhamo. Ge go tlhakana le ya go tsibisa batswadi le ya dikobo tsa mosadi ka moka ke diponto tse ditshelago le maseleng a matlhamo.

65 463 1,233 Thoto ewe ke e ntshi bjale a na selo, o na le dikgomo tse diphethago menwana mmedi. A tsa dikgomo tsewe a re ke modidi le se ke la nkela kgole, ke sa tsama ke tiya dikwata. Go sinyegile ga go sa na tlhompho ba re re di nyaka ka pela, beke ya se ke ya fela. Ya fela, re tla tla ka boima, go swana le wena kowa o re phophela, wa goba o fore nyang le mphe.

1,234 Ba gapa dikgomo ba tloga natso, lesaka la sala le omile. Ba mmotso gore o tsebe gore o saletse ke dikgomo tse tharo le diponto tse ditshelago le maseleng a matlhamo. A ka a gana o ile a dumela. Molato o wa baba, a lala a kwatamile ka matolo, bjare go sa, a baka mowe moredi wa gagwe a lego gona. A fitlha a botsa monna yowe gore ba ntemile, o swanetse go ntokolla mo, molatong o. A re a ke na selo a tlhakana tlhogo, a re go moredie a rie gae, ka gobane monna a na selo. A gana a re a na taba, le ge a se na selo ke wa ka le na ntshang dikgomo tsa gagwe le mo fe.

66 464 1,235 Monna ga tsebe selo o sepela le tsosing mmago motlhadi, o fela a e ya a gatlhana le moredie, le monna yowe wa motswetle. A mmotso gore o se ke wa mo fa le ge o na le selo. Yena o swanetse go gapa dikgomo ga Makokoropo, a lefe molato owe. Taba e ba e bolabola ba le ka sephiring, mowe monna a se bego gona, o lwa lehufa la gore mogadikane o tla tloga a sale le monna ba le ba babedi.

1,236 Baka ela ya fela a sešu a bone selo. Motlhadiwa a romela sebaka sepela o ba botse ke lebeletse ke tennwe, dilo tse a tsa ka di kae. A ya a ba botsa mantsu awe, bjale a re nkesu ke bone selo. A goma a ya a ba botsa gore ba re esu ba bone selo. Sepela o ba botse ba se ke ba makala ge

ba bitša ke ba kgoro. A ya a ba botša, ba re o wa kwala,
ka gobane a re bone selo. A boetsa mantšu awe ga motlhadiwa.

Temana ya 6b ditaba tša iswa kgorong.

1,237 A isa ditaba kgorong, kantle le manganga ka baka
la modiege fêla. O direla gore kgoro e na le matla e tla
mo tlema gore a phakise a mo fe thoto ya gagwe. A fitlha a
di tsenya kgorong ya ga Mohlabe, aowa ba am-gela ditaba tsa
gagwe. Ba mmotsa gore o e o botse ba geno ka tsatši la gore
o tle le ba geno. Ba roma motho gore a yo botša ba ga Morei.
A ya a ba botša.

67-465

1,238 Ka tsatši lewe kgorong e ilego ya ba botša
gore ba tle ba re go tsaga ba baka kgorong. Ba fitlha ba ka-
telana gona, bakgonyana gammogo le bagogadi (ba ga makgolo).
Le bona ba lekgotla ba fitlha. Mudi wa lekgotla a re bo se e
ba bina tlou, bjale dulang gabotse. Lekgotla la dula ka
kgakala, ba melato ba dula ka tlase. Pele ga gore lekgotla le
budiwe, a re le ka moka lena ba ga Maletso, ba dumêla, lena
ba ga Morei le bona ba dumêla. Ba bula ditaba, Motlhadiwa,
batho bala šeba, a re morena wena Morei o bitša ke Maletso
a re morena. Lekgotla le bulê ditsebe le theletše gore le
tle le kgone go lamolanya batho ba.

68-466

1,239 Maletso a ema, morena ba bina tlou, ba re
thôbêla. Ke tšile mo kgorong, fela ka modiega wa ga Morei.
Ke be ke tsere mosadi bjale o ntlhadile. Bjale ra bolabola
ditaba ka gae, ditaba a ra ka ra fapana, dilo ka moka tsewe
ba ilego, ba ile ba dumêla. Ba ile ba ntsha dikgomo tša
go phetha menwana mmedi. Molato wa bona gwa sala dikgomo tše
tharo di nago le diponto tše tšhelelago le mašelang a
setlhano le pudi. Ba ile ba dumêla mowe molatong owe. Bjale
ke leba a le le tšelele, ke le beletše gore ke tla bona ba
mpa a ke di bone, ke ge ke tla mo kgorong. Thôbêla lekgotla,
ke moka a dula fase.

1,240 Morei ke nnete go bjale o ile atšeya moredi wa ka.
Bjale ngwana o mphapantše e ba ga Maletso a tšala, ke leki e

RM/

kuḽu gore monna yowe a mo tḽhadišitšego a nyale ke fe Maletō dilo tša gagwe. Bjale monna yowe o re a na selo. Molato ke a o tseba, le ge a etla kgorong a ka a uta, o ile a mpontša bjale ka tḽhoka sa go mo tḽibēla. Thobela lekgotla, ge a rišale a dula fase.

1,241 Ditaba di lokile, ga go bonale phapano ya bona, bjale e be re ka se ka mola e be go na le phapano. Ke tša na tšewe lekgotla, motḽhomong go na le mowe go ka bolwab lwago. Lekgotla la re ga go gona, taba kgolo e go nyakiwa motḽhadiši gammogo le motḽhadi ba tle mo. Ba di iša kḽosing le yona ya fo bolabola ka mokgwa owe. Sepelang, le tla boya ka tšatši la gore go sa yo bitšywa monna yowe. Ba palakana.

69 467

1,242 Ge ba tloga mowe kgorong mmago mosadi a tšeya ya gagwe tsela. Kganthe o ya ga moredie, go ba seba gore ba tšile go le tlema ba kgoro. Motšwetla a napa a tšhaba le mosadi gammogo le bana. A phakisa a goma mosebi, a boya ka gae. Monna yena ga tsebe selo. Ka moswana kgoro ya ntsha masogana ka mabedi, gore ba yo bitša monna yowe gammogo le motḽhadi gore ba tle nabo. Ba ya ba hwetsana gore ga ba gona. Ba ile kae, ba ile gae, neng, mabana. Molato keng aowa, go tšile makgolo wa gagwe a motša gore ba kgoro ba tšile go tlema. Ke ge a tšhaba.

1,243 Ba gona ba ya ba botša kgosi, gore ba tšhabile, fela ba re ba sebi e ke mmago mosadi. Di a kwala bana ba ka, sepelang lo dula re tla di bona ka tšatši lela, re ilego ba boe ka lona.

1,244 Byona bošego bjowe, mosadi a botša monna gore molato o ke o mogolo. Bjale o ra goreng, a re ke be ke re go bjang ge o ka ya go kšlōta dikgomo ga makgolo wa gagwe. Ke a di kwa, fela ke nyaka gore kgoro e sware motšwetla yo a lefe molato o. Motšwetla e na selo, bjale ka ge e le matšatši o fela o e ya a sa go fe selo.

70 468

1,245 Letšatši la go boela kgorong la fitlha ba re go tsoga ba baka matšate. Aowa ba ya ba fitlha gammogo le bakgonyana. Lekgotla le lona la goma la kgobakana. Ba ba

RM/

butšiša gore le gatlhane ka moka, ba dumêla. Ba bega kgoši gore ba gatlhane, ya re butšišang ba rumiwa gore batho bala ba kae.

1,246 Bjale pele ga gore re bolabole re nyaka go kwa ba rumiwa gore batho bala ba kae. Ka gobane le a tseba gore ditaba di ile tša ema ka bona. Le ka re botša. Yo mongwe wa barumiwa a ema. More a lekgotla rena re ile ra fitlha, bjale ra hwetsana ba se gona. Ge re butšisa gore ba ile kae, ba re ba ile tswetla, neng, ba re mabane, ka lefe lebaka. Ba re go ile gwa tla makgolo wa bona a ba seba gore ba tšabe ba kgoro ba tšilo ba tšena, ke ge ba napa ba tšaba. Thôbêla. Yola a goba a rumiwe nae, le yena a dira botlhatse. A re mantáu awe a boletsego go noba bjale. Ke go re gona re tla re botša kgosi. Thôbê a lekgotla.

72 469

1,247 Ditaba ke tšewe Morei a re, dia kwala, fela nna a ke tsebe taba owe. Taba e e ka ba nnete, ka gobane tšatši lela ke tlogago mo, a ka ka ka sepela le mosadi tsela ka e tee. O ile a tševa ya gagwe tsela, bjale a boya gae, kowa letšatši le diketše. Bjona bosego bjowe ke ge a mpotsa gore ke swanetše gore ko adima dikgomo ga Makokoropo. Nna kare, yena Motswetla yowe o swanetsego tlemiwa. Bjale a mpotša gore a na selo, kganthe o bolabola ka mokgwa owe o setše a tšo ba seba. Thôbêla lekgotla ge a riale a dula fase.

1,248 Ditaba ke tšewe mosadi go riale e le mmudi wa lekgotla. Go ya gona ke ile ka ya, empa a ka ka ka ba botša gore ba tšhabe. Ke ile ka bolabola fela gore le tsebe ditaba di ka kgorong. Ka go riale mowe o swanetse gore o tle o nyala ba ga Maletso ba re tlemilê. O be o rumile ke mang, aowa, bjale ke nnete o ba butšitšé gore ba tšhabê. Ka ~~xx~~ gobane mola wa se ke wa ya nka be ba rumiwa ba ba hwetsane, go riale ke mmudi wakgotla.

72 470

1,249 Ditaba ke tšewe lekgotla go riale ke mmudi wa lekgotla. Lekgotla ~~x~~ la re go bonaga a gore ba thibela Motswetla yowe ge a re o nyaka go nyala. Ka go riale mowe Morei a ntshe dikgomo a fe motlhadiwa. Ba iša ditaba go morena

kgosi e be e le sekwai. A re mosadi o dirile phošô, bjale kgati ya gagwe mofeng mmela ka seroto a šile. Monna mo feng letsêpê a kgole kgôrô. Ba ga Maletso ba boela gae, ba tla kwa rana.

1,250 A boela a re kgosi e re mosadi bake g sa phošô ya gagwe o swanetse go fiwa mmela ka seroto. Monna a fiwe letsepe a kgole kgoro. Ba dira bjale ka taolo ya kgosi. Ke gona ba tlemilwê. Tsepere Morei ke mogolo wa Morarane a ntsha pudi ya go ba tlemolla mowe ditshiping.

1,251 Ka morago ga tlemollo ewe bjale kgosi ya re ka tšatši la gore le tliše thoto ya batho bawe ba ga Maletso. Monna le mosadi ba tloga ba ya gae. Bjale ba filwe letšatši a ba tsebe gore ba tla di bona kae.

73 471

1,252 A gopola kgopolo ela ya mosadi, ya gore a š ga makgolo wa gagwe go kolota dikgomo. Go mokgonyana a swere ke molato o ya ya ga makgolo wa gagwe go kolota dikgomo. Ke moka ba mo fa gore a yo lefa molato bona ke ngwana wa bona o tla sala a ba nyakela. Go a direga ge monna a kwana le moredi wa bona ge a sa kwane nne gona aowa, ba ka se ke ba mo fa. A roma sebaka sa go morolotela dikgomo, bjale makgolo wa gagwe a re di a kwala, fela sepela o mmotse ke sa botsa ba gešû.

1,253 A bitša ba gabo pele ga gore ba tle moredi wa bona, a ya a re la se ke la mo fa, ka gobane ba kgopa ka nna matlala. A goma a boela morago. Bawe ba leloko la ga Makokoropo ba kgobakana mowe lapeng la Mamabu. Mamabu ke motlhologadi monna wa gagwe e be e le Serite. A re le bitša ke nna, ke bona Mapholo, a fitlha mo. O re o rumile ke ba ga Morei ba re ba tlemile ke ba ga Maletso. Moredi wa bona o ba tladile. Bjale ka go riale mowe ba re ba kgopela dikgomo. Ke moka ke le bitšetša taba ewe.

74 472

1,254 Ka morago ga mo a ba anagetse taba ewe. Ba re o wa kwala, ke ngwana wa gago o ka fo o tšua. A retse motlhomong re bolabola ka phošô o sa kwane le yowe mokgonyana wa gago. Bjale e be re ka kwa wena gore o reng,

K34/82

ka baka la molato owe, wa mokgonyana. A re ditaba e be di kwala, bjale lehono di nkgakantšha ka gore moredi wa ka ga tsebe. Monna o fo bolabola le mosadi wa gagwe. Le yena moredi wa ka o bile a tla mo a re le se ke la dumela, la dumela le nna ke tla tloga. Gona ditaba di ka se ke tša direga, a go rumiwe motho wa go ba botša gore dikgomo ga di gona.

1,255 Aowa ga go rumiwi motho, tswanelo ke go fetola sebaka sela sa bona. Ka gobane a sa ka sa fetola ke motho bjale ka ge ke ile ka re ke sa tsibisa batwadi ba mosadi. Aowa a di a kwala, a go be bjale. Ba roma ngwana gore a yo bitsa Mapholo a ya a mmitša a tla naš. A hwetsana gore ba sa kgobakane. Bjale ba re sepela o mmotse ditaba tsa gagwe e be di kwala, bjale dikgomo a di gona,

75 473

1,256 Sebaka sa botša mantšu ga Morei, sa re ke tswa ntsho, bjale ba itše dikgomo a di gona, nka bereka go thuša. A goma a botsa sebaka gore sepela o botsa ba ga makgolo ke ya ba rapela ba nthuse ke nna ngwana wa bo a, ke tla ba bârê-kêla. Sa boela sa ba botsa mantšu awe. Bjale makgolo wa gagwe a re a ke tsebe gore molato keng ke mmutšitše gore dikgomo ga di gona. Lehono setetete se ka nang, sebaka sa re a ke tsebe, fêla mantšu ke a nawe, kea boletsego. Sepela o mmotse dikgomo a di gona.

1,257 Sa boela sa fitlha sa bolab la gore ba re dikgo o a di gona. Yaba letšatši lela kgosi e itsego le tlise dikgomo ka lona e fitlhile. A re go tsoga a baka mosate, a fitlha a ba botsa gore nke šu ke bone selo. Motseta wa isa mantšu awe ga kgoši. Bjale kgoši ya re sepela mo fe letsepe, a kgele kgoro o wa nyatša. Molaô ge motho a sa bone selô, o swanetse go tla pele ga tšatši lewe le be lwego. Ka go riale mowe, go šupa gore o tshaba molato, le gona o wa nyaka ga bone selo. Ba ya ba mo fa letšepê a kgola.

76 474

1,258 O ile a tlhwa a kgola letšatši ka moka, erile ge le dikela ba mo lokolla. Ba mmotša gore dikgomo tšewe, di a nyakega ka tsatši la gore. A tloga a boela gae, ge a fitlha a re ngwana Makōkōrōpō sepela o botsa batswadi ba gago ba ntlemlle molato o. Mosadi a ya a siya a anegile kobo ya gagwe godimo ga mafate. Letšatši e be e diketše a lebala go e beya ka ngwakong. A fitlha a ba botša gore ke rumilwe ke monna wa ka o re ntlemleng molato. Ke bosego robala o tla boela ka moswana. Ka moswana bare: sepela re tla roma wa rena motho, o tla tla.

1,259 O ile ge a fitlha gae, matlho a gagwe a tiela mola kobo ya gagwe ebego e ntsho. A se ke a e bona aowa, a nore motlhomong ba ile ba re go bona gore ba ya malsong, ba fe go lla ba beya ka ngwakong. A ya a botša monna gore ke ile ka fitlha bjale ka ge ke ile ka tloga mo e le bošego. Ba re go nna ke robale le nna ka bona gore ke bosego, ka robala. Ka moswana ba re ke boe ba tla romela motho wa bōna.

77 475

1,260 O ile ge a boela ka lapeng la gagwe, a hwetšana gore kobo e ka gare ga ngwako. Bjale a etseya a e udubatša a gopola gore o swanetše go e anega gape. A bōna e na le mašobašoba a mantši ka matheko e kgeigantšwe. Bjale a butsisisa monna a re ke lebetše go gobatša. Kobo e wišitše ke phefo, bjale kolobe ya e ja. Kolobe e ja kobo na ke ewe e ile. Aowa, ge le nthaka lentlake gabotše le se ke la nkgeilela dikobo. Kobo ewe ya ka ke a e nyaka, a ke nyake tšhalete ya motho yo mongwe. Le ge a batswadi ba ka e ke e be ba na le dikgomo e be nka se ke ka dumela gore ba g tlemolle. Le mpe le re taba e le nyakago go dira le dire.

1,261 Ba ga Makōkōrōpō ba roma, motho wa gore a e ga Morei. Bjale ba mmotša gore sepela o butšišo ba ga Morei gore molato wa rena keng. A fo re diyago setšētšē sa gore re mo fe dikgomo, le ge re mmotša gore dikgomo a re natšo. Ge a tlhala a nape a go tlhalošetše. O mmotše tetemetšo ya gagwe, e bile e re tenne.

- 78 476 1,262 Sebaka sa gata se gatoga se ya sa fitlha. Molao wa sōna, se swanetše go tsenela ka lapeng la ngwana Makōkōrōpō. Bjale a fitlha a tšena ka gona, sa dumedisa, bjale a isa maduma ka kowa lapeng lela la yo mogolo. A re di a kwala, mmotse a tle ka mono, a ya a mmotša a ya. Ke rumile ke ba ga Makōkōrōpō ba re ke tle ke go butšišo gore molato keng. Ka gobane ba go botša gore dikgomo a ba natšo wena o fo ba tetemetša. Ba ba ba re ge o tihala o tihalošē.
- 1,263 A re aowa, ga ke tihale ke fo kgopela, ka baka la molato o. Ga o nthobadiši, bosego le mosegare go fo swana. Sebaka sa re, bjale ge o ka ya ga motho ka kadimo a go botša gore a ke ne selo, o ka fo goma wa boela. Ge e le motho fēla, nka se ke ka boela, mowe ke gore ke bo-makgolo. O wa kwala empa a o kwale ka baka la gore ga lehono, nka be o bolabola o le ka kowa lapeng lela. Aowa, ka kowa ke lapa le lenyana, le kgomo tša go mo tšeya di tswa gana ka mo lapeng le. Empa le ga go le bjale ....
- 79 477 1,264 Sebaka sa goma sa boetša mantšu a Morei ga makgolo wa gagwe. Mokgonyana o re ga tihale o fo kgopela ka baka la molato o, o mo tlemilego. Ba leka ka mokgwa o mongata gore ba rake ngwana Makōkōrōpō gore ba tle ba hwetšane tsela ya go gapa dikgomo. A se ke a tloga a fo dula. A ba a bona gore a yo mo thuši selo, bokaone ke go tsama a kolota. A dira bjale ba mo adima a ya a lefa molato wa fēla.
- 1,265 Ba kgoro ba re go yena molato wa gago, o fedile, bjale o swanetše go tla ka tšatši la gore. O tle o bone ge re efa ba ga Maletō dikgomo tša bona. A dumela a bala difate a tloga. Ba roma motho gore a yo botša bala ba ga Maletō gore ba tle ba gape dikgomo tša bona.
- 1,266 Ka lona letšatši lela ba mošate ba le beilego, ba tla gammogo le Morei. Ba ba supa dikgomo tše tihano, bjale ba re molato o fedile. Ba ntsha kgomo bat tswa la kgoro ka yōna. Bjale ba re re nyaka bana ba rena. Ba mmoša a re ke a di kwa bjale gae, ga letswetla lewe, a ke go tšebe.

80 478 Owe a se molato wa rena, rena re nyaka bana ba rena fêla.

Temana ya 7c go nyakiwa bana.

1,267 Motho yo mongwe le yo mongwe o ana dikgomo. Le ge mosadi a ka tlhôtlôla, empa ngwana yowe a tla go melega ga se wa setlhôtlôlô. Medi ona e tla ba a gagwe empa kano ya gagwe ke ya mong wa dikgomo. Go bjale ka ge mosadi a ka tlhala monna, motlhadiwa o gapa dikgomo gammogo le bana. Motlhadiši o tla ya a dira ba gagwe bana. Goba ke moka a sa tla belega, owe a se molato wa motho, ke molato wa gagwe.

1,268 Mowe motlhadiši a yago a tseye le ngwana ke ge a motlhadiša e sale mothepa. Fela ge a ka bolabola gore ke filo utswa, a ka direla gore ke ya mo tseye, gona ngwana o tla ana dikgomo. Ge a ka bolabola gore tau ya bolaya, e bolaela go ja. A re ge a riale, a ntsha yola ka lapeng, gona ngwana ke wa gagwe.

81 479

1,269 Morarane a re ke tla leka dikgoši go nyakiša bana bawe. Le ge tswetla ke sa go tsebe ke tla ba ka go tseba ka baka la tswalo. A ya ka dikoteng go butšiša leina le monna le theko e a dulago go yona. Yo mongwe wa motswetla a re o ka tswenyega, dula nne ke tla mo lata. Le ge a ile a gana go tla, bana bôna ke tla boya nabo. Morei a re, o se ke wa ba o mphora ngwanaka a re aowa, ke bolabola nnete. Ge a ile a gana go tla a goma a gana le bana, le tla bona ke boya, ke tlilo le tseye ko le supa mowe a lego ntšhe.

1,270 A laela makgowa a ba tlhalošetša taba owe, a ba botša gore o boya. Ba mo dumella, a tloga a ya a fitlha a mo hwetsana. A bitsa batswadi ba monna gammogo le yena. A ba botša gore papago mosadi yo, o matswenyegong a masetla pelo. Bakeng sa gagwe go tlile nna, ba kgoro ba itse molato wa tlhalo o fedile, bjale ba nyaka bana. Batswadi ba re ke therešo, bana ba swanetše go bošla ga mong wa bona. Mphufutšô wa monna yo mongwe a o lewe.

82-480

1,271 Ba dira gore ba lokolle bana ba tloge nabô.

Ka morago ga matsatši a se makae ba bona a boya le bana. A robala nabo ka kowa dikwateng. Ka moswana a tsoga a ba isa aowa, ba leboga kudu. Monna le mosadi bona a ka ka bolabola ka bona. Ke no bolabola fêla ka bana, papago monna, a šma le nna. Fêla le bôna a ba ka ba tsenya. Ke lebugile kudu ngwanaka le nna ke tla tlemo'oga molatong. A goma a bošla mosomong.

1,272 Ditaba di kgorong bjale ke go riale mowe bana ba swanetše go isiwa gona. Bona ba kgoro ba tla bitša ba ga Maletô ba ba fa bana ba bona. A dira bjale a re go tsoga a e-tetša bana, a ba isa mošate a fitlha a ba bega gore bana bala šeba. Bjale ba re o dirile gabotše. Ba roma motho a kitima a ya a bitša beng ba bana. Ba re go mo tliši o se ke wa tloga o tla tla o bona ge ba ba tšeya. Ka moragonyana a fitlha le papago bona, morumiwa a re šeba. Ba re bana bala ba go šeba, a leboga. Molato wa fêla o etla mowe.

83-481

1,273 Ditaba tša Sebešeletše Rakwalo tšewe di

hwetswago mo go 1,184 tša phapano ya gagwe le mosadi, kudu di mo go 1,193. Le ditaba tša Maletô le Morei. Balaudiši ba tšona ke Mapholo ngwana lewele le Ntshêlê Masešôkôma. Ba tswaletše mo nageng e, papago Mapholo ke Mafiri, wa Ntshêlê ke Mabatla. Ntshêle o belegile ge ba dula mohume, mmotong wa Seragwanyane, kgosi e sa le Maphuphe. Mphatho wa gagwe ke Mankwe. Mapholo o belegile mmotong wa Photwaneng, kgosi e be e le Mohumagadi Marebole. Mphatho wa gagwe ke Makgau.

1,274 Ka tswela pele le go butšiša diputšišo tše.

Bana bawe makgolo wa bona ke mang ba re ke Morei. Bjang ka gobane ba tšalane. Bona ba tšhalane ka gobane ba gonyana ba gapile dikgomo tša bona. Le nagogo ba sa se sa mo alla. Bjale bana bala bona a ba na molato, ba tla no ya, ke ga makgolo wa bona. Ka morago, ngwana a ka fo ya a tšeya mosadi ke motswala wa gagwe. Motho yo a tšhadilego ke mosadi ka gobane o tla ba a ya lebitleng, a sa gate mowe kgorong ewe.

84 482

1,275 Bana ge e sa le ba banyana ba tla leka ka matla gore ba ba thibele go ya ga makgolo wa bona. Motlhang ba tlhalefago ke moka a ba sa ba kgona ba fo ya. Makgolo wa bona a ka se ke a ba bolaya ka gobane o tseba gabotse gore ke madi a moredi wa gagwe. O tla no ba thota ka mokgwa o mmothe. Bjale motlhang ngwana a nyalwa ka molao ba swanetse go bitša makgolo wa ngwana. Le ge mokgonyana a sa ka a ba bitša molato, ga gona. Motlhang go tla tlhaga selo sewe se tla ba gapeletsago gore ba tle ba ba bitše. Mowe e tla ba e le molato wa badimo. Bjale ka lebaka lewe motlhadiwa le batswadi ba mosadi ba swanetse go kwana. Ke mowe ba rego ga di ile go tlabana ka dinaka, di tlabana ke leokana.

1,276 Ka mokgwa owe leina la bo makgolo le ka se ke la hwa. Go ka nyaka go ehwa tša go ja. Mpe taba e kgolo ba swanetse go tshisana. Ke mowe magolo-golo yo mongwe a ilego a re konanang tša go ja, taba mpe le botšane.

85 483

Tena ya 8a phapano ya mone le mosadi.

1,277 Mone le mosadi ba fapana, bjale ga ntši, a tiya mosadi. Bjale bakeng sa go tiya, a se go laya, ke go napa o mo ritidiša. Le gona ga o na le diruiwa ba tla di ja ka gobane nwa ga e na bothakga. Ka tsatši le lengwe o tla re ke a tiya wa ntsha madi. Molao o wa gana, ba re madi a ile go falla lefaseng. Le ge a na le phššš ka baka la madi o tla no lefa. Kgati ya go tena mosadi ke dikomano, tsewe di mo tena kudu wa kwa a re go omanyana go phala ke go telwa.

1,278 Bjale ka Matsebe ngwana Mohlabe, o be a tsere ke Maruping Masumu. Bjale o be a dira ka mokgwa o, a ratago. A dira gore a no tlhwa a elwa nae, a fela a tshabela ga gabo. Bjale ge ba butšiša gore molato keng, ditaba di fela, di swara mosadi. Bjale ba re dipššš re a di bona o dirile ka go montša madi. Kgati a e lae, motho o laya ke molomo. Ke moka a lefe ba bolae, a gone a boela nae gae.

86

RM/

1,279 Ditefa tšewe a lefago ka tšona a se matso a moredi wa gagwe. Ke matšo a dikgomo tša go nyala moredi wa mmatswala wa gagwe. Mosadi a di mmabe di baba mmatswala wa gagwe. Ka gobane mosadi o baba ke matšo a dikgomo tša go nyala moredi wa gagwe. Ge a boetše nae gae, a tswela pele le mokgwa wa gagwe. A leka kudu go bolabola ka molomo, a se ke a kwa, a bona gore ba bolabola maaka, motho o laiwa ka kgati. A mo tiya, a ba a mo pjatla tlhogo, a tshabela ga gabō.

1,280 Batswadi ba bona gore ditaba tša bona di šetše di ba tennē. Bmpa a ba ka ba kitimela go ya ka kgorong. Ba dira gore ba thome b a bolabole, ditaba ka se gae. Bjale ge ba bolabola, ba hwetsana gape gore mosadi o na le phōšō. Phōšō ya gagwe ke go se fagele mogatšagwe tša go ja. Ya bobedi ke kgomo kata o e kgorōše.

87 485 1,281 Bjale ba botsa monna gore mosadi wa gago re mmona phōšō. Bakeng sa phōšō ya gagwe, o sintše ka gore wa mo pjatla. Rapela madi a. A gana a re a go nthusi selo, ke ga ntsi ke etla ke lefa e le gore le no hwetsana gore phōšō e nae. Batswadi ba monna, ba mo sola. Ke moka a ntsha kgomo bjale ba re kgomo owe, sepela o e tsware, re tla tla re e gapa ka moswana. Ke gore ba mo swaretše. Bjale bare go moredi wa bona, sepela le monna wa gago. A gana a re, nna a ke sa nyaka go bošla a ka ba a mpolaya. Ba leka go mo gapeletša a nape a gana.

1,282 Bjale monna a re, bjale ge a gana go tloga le nna, go swanetše go dira bjang. Ba ga makgolo wa gagwe ba re sepela gae, re tla šala re bolabola nae. Le tsebe ba ga makgolo gore gae ke moka ko bolaya ke tlala. Ka gobane a ke ne mosadi wa bobedi yowe, a tla ba go a nkapeela. Le leke go šala le bolabola nae, ka pela. Ba re di a kwala re tla leka ka mokgwa owe ge a re sitile re tla go botša.

88 486 1,283 Ba šala ba bolabola le moredi wa bona a ba ganela. Ba mmotsa gore o wa bona o na le phōšō ditabeng ka

moka. Bjale ka go riale mowe a se ona molao wa batho ge ba dutši lapeng. Taba ya bobedi o tsebe monna wa gago a na sa go lefa. Bjale wena o e ke miseditše go tsinya di tseka tša mmatswala wa gago. O bone taba ya mohuta owe a se molao letšatši ka le tee. A re mmele wa mongwe ga o babe le, bona ga sa tii lena. Nna a ke sa boela bjale o tla feletša ka goreng a re ke tla fo dula gana mo lapeng, la nna.

1,284 Ba bona gore o wa ba šita ba re bokaeone ke go bitša ba leloko gammogo le dikgadi le malome wa gagwe. Ba tle ba lae ngwana wa bona, a boele monneng. Ge ba ka re ba yo ba botša kowa ditaba di le kgorong, ba ka se ke ba kwana nabō. Ba dira ka mokgwa owe, ba tsama ba ba tsibiša gore ka tšatši la gore le tle mono. Go na le taba ya moredi wa lena, o gana go boela bogadi. Ba dumelana nabō gore ba tla tsogela.

89-487

1,285 Ka lona letšatši lewe ba itsego ba tle ka lona ba fitlha. Ba kgobakana ka moka ga bona. Bjale papago mogani a šma a re morena ba bina tlou, ba re thobela. Le bitšitše ke nna ka baka la ngwana yo wa lena. O lwele le monna la pele ra tla ra tswarela monna wa gagwe, ka gobane e be e le letšatši la mathomo. Phōšō ke bona ga ngwana yo wa ka. Ba gomile ba lwele, bjale ka mo lifiša ka re a ka lēmala. Ba goma ba ya ba lwa gape, ka mo lefiša. Ka re sebatana se bogale, se kgantsha letlalo la sona. Lehono gape, bjale ke mo swaretše a be a ntšhitse kgomo. Ka re a boele nae, bogadi, o wa gana, ke lekile go bolabola nae ga dumele. Ke yona taba ewe ke le bitsetsago yona ba bina tlou.

1,286 Mosadi a na molao rakgadi wa gagwe, a lebella ntho a hwetsana e e e kgolo. A thoma go lla a re ka nete banna a ba na lesoko, kganthe bara a bolalle. Ba ile ba mo raka a tloga gore ba šale ba bolabola ditaba. A ba ka ba rakiša madi, ba ile ba rakiša taba. Ba mmotša gore a boele bogadi a gana, a re a ka ya a mmolaya. Ba mo ganetša ba re legokolodi la mmērō wa okwa le re gwee le okwa mmērō. Ke

89-488

RM/

gore ge o bona a go tiya, o bona mediro ya gago, bjale ka ge diphōšō di le nago. A napa a ba opela diatla. Ba re go kaone ditaba tšo kwa ke ba kgoro. Motlhomong ba tla re lašla yena bjale ka ge bona ba na le matla a go laya.

Temana ya 9b batswadi ba iša ditaba tša moredi wa bona gona kgorong ya ga Mohlabe.

1,287 Mohlabe o wa bolabola ditaba tša gagwe tša se gae, bjale tša nošita, o wa goma a di tsentšha ka kgorong. A sokologa a di tsentšha ka kgorong, tša amogelwa. Bjale monna le yena ba swanetše go mmitša lekgotla le tle le kwe phapano ya gagwe le mosadi, Gwa beiwa letšatši lewe ba swanetše go tla katlholong ka lona.

1,288 Kgosi e be e le Sekwai, bjale Matsebe ke moredi wa morena. Mona ntso a e kgamole ka noši. Molao ge molato e le wa ga Mohlabe o wa athola ke Masumu. Bjale ge go fapana Masumu le Mohlabe moatlhudi ke Masete le Popōla. Modula setulō ke Masete.

91 489

1,289 Ba ya ba botša mokgonyana gore ka tšatši la gore o tle ka kgorong. Re bone ge re bolabola nae a sa kwe dipolabolo tša rena. Ra leka go bitša batswadi ba gagwe gore ba tle ba mnotše, a fo tswela pele le go gana. Ditaba re bigile mosadi wa gago e seng wena. Bjale wena lekgotla le nyaka gore o be ya botlhatae. Ke di kwile ba ga makgolo ke tla ba gona. Fela o tsebe ge motho a e ya mlatong, a sepele a nnoši o botše ba geno. Le yena a tsamag a botša ba gabo gore ba ga makgolo ba išitše ditaba kgorong. Ba re ka tšatši la gore re swanetše go ba gona.

1,290 Ka lona letšatši lewe ba ilego ba swanetše go ba kgorong, ba ya. Aowa, ba gatlhana ka moka ga bona. Masete a ema a re lekgotla, molato ke wa beng ba kgoro, bjale ke tla ba moripagantšhi wa ditaba ka morago, ga mo lekgotla le bolabotše.

Lekgotla ka godimo ba melato kolobe tlase. Ba dira bjale. Bjale ba bula ditaba. Taba kgolo Mohlabe o bigile moredi wa gagwe, o re e sa le a fapana le monna a gana go boela bogadi. ^{92 490} Ke yona taba e re tlilogo bolabolago ka yona. Bjale Mohlabe a ka ema a re botša ge e le Masumu o tla no fa ke lekgotla, ga ba bona gore o na le maleba a go bolabola.

1,291 Mohlabe Sekwai thōbēla lekgotle la ba bina tlou. Ke bigile ditaba mo kgorong ke bega moredi wa ka, ka mokgwa o a ganago go boela bogadi. O lwele le monna laele, ka se mo lifiše, makga a mabedi ka mo lifiša. B'ale o gomile o lwele nae ka re a rapela a ntšha kgomo. Ka re kgono ewe a e a mpeele, ke tla tla ke gapa ka moswana. Ka morago ga mowe ka re a tloge le monna, a gana a re a ka ya a mmolaya. Bjale ke bigile kgano ya gagwe.

1,292 Matsebe nna ke re bogadi a ke sa boela, ka baka la gore a ka ba a mmolaya. Tsatši le lengwe le le lengwe a nwa bjala o nwela godimo ga ka. O re ke tloge ba gesu ba mo fe dikgomo tša gagwe. Bjale nna sero a se ntenne. Ke moka ke feditše. Mmudi wa lekgotle a re bolabola gore ^{93 491} tloga go baka keng. Ka gobane wa kwa namane e ila e nyaka mafsi. Melato wa ka o re ke nna se bodu, gape o re ke nna sephoko.

1,293 Mmudi wa lekgotle a re re kgopela Masumu gore a re botše phapano ya gagwe le moapei. O wa kgopelwa ka baka la gore ditaba a ba bega yena ba bigile fela kgano ya moredi wa bona. Ka go riale mowe a ka thusa a ema a a re tihalošetša.

1,294 Maruping Masumu a ema thobela lekgotle, ke ema fela ka baka la kgopelo ge e le melato ke ile ka epona phōšō. Bjale ka ge makgolo a šetše a bolabotše. Bakeng sa mantšu awe mosadi a bolabolago, ke marara. Ntwa ya ka le yena, ke go sekwe ge ke bolabola nae. Ge ke tswere ke tlala ke mmotša gore ke nyaka buuswa, a na taba, ke naba ka kata ka robala le tlala. Goba ke metsi, ka bona a sa eme ka maoto, ka re yo mogolo ba mo roma a sa eme, o ke o nkgele

metsi, o fo napa a dula. Gape a ya bjaleng le basadi ba bangwe ba yo boya, yena a šala o boya gare ga basego. Ke yona phapano ya rona owe.

94 492

1,295 Bjale e be re ka kwa, mmago monna ka gobane ke bana ba gagwe. Madigale a re nna ga go na mantšu a nka bolabolago. Fela ngwana yo phoso ya gagwe ke go tiya. Ke dula ke mmotša gore a gomele go tiya, o tla ba a bolaya motho wa batho ba. Ngwetši ya ka, ya gagwe phoso ke go sefagele monna. Le yena ke dula ke mmotša gore o ke o tihokomele go faga tša go ja, o kgone o tloga o ya bjaleng, a nkwe. Gwa koba meboyong, ba boya ba a goba a le nabo, yena a šala. Ka tšeya nswana ka rōbala nae, lebaka le a boyang ka lona a ke mone, ka gobane ke a tloga, ka ba ke kgometše. Ke no bona ga ke tsoga ke mmona a le mo gae. Ke moka ke feditše.

1,296 Ditaba ke tšewe lekgotla ba bolabotše le ba wile. Ditaba di fedile ka gae, bjale ba tlile mo fela ka go fapana le moredi wa bona, bakeng sa go gane go boela bogadi. Bakeng sa monna wa mosadi o na le phoso bjale ka ge mmagwe, a bolabotše. Mosadi ba lewa ka molomo, ge a sa kwe, o na le ba geno, o wa ba bitša ba tlilo go laiša.

95 493

Ge a ile a ba šita, gōna o swanetše go mo romela ga batswadi ba tla ya ba molaya.

1,297 Bjale wena mosadi lebaka lewe o ganeng ka lona a o kwale. Bogadi ba šoma e seng go lepeletša diatla o tseba gabotše gore motho a lewe, o lowa diatla. O bjale ka pokolo le yona e lewa e sa phelela, ya hwa re a latlha. O swanetše go boela bogadi o tihomphe monna wa gago. O ile mowe go mo apela. Kgomo kata e e kgoreše ke motlhogadi.

1,298 Ditaba a di e selepeng, badiša. Kgosi e be e le Butswana Masete, ka lewe lebaka. Bjale morena a re a boela bogadi, le botše monna a gomiše seatla sa go tlhwa a tiya. Motho o teiwa ka molomo kgati a e lee motho. Ba boetša mantšu ga moteiwa gore morena, o re boela bogadi. O wa di kwa,

RM/

a re ke a di kwa, fela nka se ke ka boela. Ba boetša mantšu ba re o wa gana, bjale morena a re mmotseng gore o nyaka go boela ka go teiwa. Ba boela ba mmotša a re aowa, bjale ema o šale monna wa gago morago a dira bjale.

96 494

1,299 Ba re kowa ba šetše ba tloga ba re go bona dulang fase. Ba dula bale ba re o wa kwa wena monna kgosi e re o gomise letšogo la go tiya mosadi. Ge o bona gore a go kwe botša ba gano ba tle ba mmotše. Ge a ba šita a wa topa, o na le batswadi, o mo lše ba yo mo laya. O mo sware ka matšogo a mabedi le wena mosadi o dira bjale. Ge taba e e ka goma ya boya ya boya ka baka la gago mosadi, o tla tla o teiwa. Ge e le ka baka la monna o tla tla a lifišwa.

1,300 Ba boetša mantšu go morena a gore ba dumelana gore ba boelane. Bjale a re ke tše di botse. Botša Mohlabe gore ngwana yola wa gagwe lehono o boela bogadi. Mohlabe a re le nna ke lebugile kudu. Bjale morena a re dimpja tša mošate di swere ke tlala di nyaka masapo di be di kokona. Koma e loma beng ba yona botsang Mohlabe a e thopeng. A ya thopeng a bitša monna yo mongwe a re sepela o ba botše molato wa ka ke a o bona, a ya a bola.

97 495

1,301 Bjale morena a re mmotšeng ngwana wa gagwe, re mo laile. Bjale a ntshe pudi tše pedi tša manganga tlha a banna. Aowa, ba mmotša a napa a di ntšha. Ba di bolaya ka moka ga tšona. Ba di apeya tša butšwa, ke moka tša lewela mole kgorong. Ba ntšha fela letsogo ka le tee ba fa Mohlabe ba re ngwana wa gago a galefe ka mokgwa o. Ke gore ba direla gore a tsoge a gane go ya bogadi, ditaba di tle kgorong.

1,302 Mosadi o ile a kwa botlhoko pelong a lebella moredi ka matlho a mahubedu. Mowe moredi a bago a rothiša mogokgo. Le yena o kwile botlhoko a ba a gana le go ja nama ya dipudi tšewe. Ke moka molato wa fela o etla mowe. Ba laela ba palakana ka morago ga mo ba lle nama ya manganga tlha.

98 496 1,303 Go tloga ka tsatsi lewe mosadi a kwana le monna wa gagwe lepara la goma godimo ga gagwe. A apeela monna wa gagwe bjale ka basadi ba bangwe. A ya le ba bangwe bjale o boya nabo. Lapa le bona la thupala bjale ka a mangwe malapa. Batswadi le bona dipelo tsa bona tsa thaba.

1,304 Molaudiši wa ditaba tse ke Sekaloko Masete. Ke motho wa mo nageng e, o belegile go yona. O bulotšitše ke Mohumagadi Marebole o ile ge ba bolla bogwera a hwa, ba šala ba bolotša ke Ntshobjane Mohlabe. Mphatho wa gagwe ke Madikwa. Ditaba o re di ile tsa athola le yena e le monna wa lekgotla.

Temana ya 10a thako ya boloi.

1,305 Boloi ke taba e kgolo kudu, bjale ge mosadi a ile a loya a motseng. Ba motse ba nyaka go tsama ba kwella lehu la mohu. Bjale ditaola tsa ya tsa tiya mongwe. Ge ba boya mokomeng ba kgobakana gae ga bona. Bawe ba goba ba ile mokomeng, ba laodišetša bala ba goba ba šetše gae. Ba tla laodisa ka mokgwa owe, ngaka e ilego ya bolabola ka ona. Ka morago ga mo ba feditše ditaodišo, ba palakana ba yo a ba šila mauswa a bona.

99 497 1,306 Motho yo mokoma o motilego a ba na taba ba fo bolabola le yena a le gona. Morago ga mamundi a go šalwe morago o šalwa morago ge a ile a romela moloi yowe sebaka. Gona o swanetše go botša ba gabo gore ba bogadi ba nthomile boloi. E be gona le bona ba ka kgonago go tšenela taba ewe. Ka theko e ngwe mong wa motše ge a bona gore a ka baka ditshela o fo di dula godimo ka marago.

1,307 Bjale ka monna yo Phupu Maleša o ile a tšeya mosadi ka o tee mathomo. Yowe leina la gagwe elego Matšie ngwana Masala. Wa bobedi ke Malešema ngwana Madike. A mmekela ka lapong la mosadi yo mogolo. O be a na le bana, bjale ngwetši a tsolela monna le mosadi gammogo le bana. A bona gore modiro ke o mogolo a thoma mokgwa wa go fo tsoga a robetše. Ge monna a nmotša gore o šila neng a mo fetola ka

gore a ke ne segatlala se setlabago se lla.

100 498

1,308 Monna a bona gabotše gore o nyaka go apeya tša gagwe. Le yola mogolo o wa bona, bjale a re go monna o nyaka tša gagwe dipitša. Ka go riale mowe re swanetše go mo tihatleela tša gagwe, pele ga gore go be le phapano. Yo mogolo a tloga a ya ga batswadi a ba bego gore re nyaka go tihatleela ngwana wa lena tša gagwe dipitša. Mmagwe a leka tše nkego o wa gana, kgantše ga gane, o buiša moya mohu. Mafello a re di tseba ka lena. Ke molao wa gore go ba tihatleela ngwetši ba tsibiše batswadi.

1,309 A bjale gae a botša monna gore batswadi ke ba butšitše ba itše go lokile. Monna a na matla, a gore a ganetše taba ewe. Ka gobane a ganetša ba tliilo tlogelana ka diphapano. Ba mo tihatleela tša gagwe. Go tihatleela ngwetši ke gore ba swanetše go mo fa dibjana tše; pitša ya buswa le dibjana tša go tsolela go tšona. Ka morago ga mowe le yena o botša batswadi le bona ba mo fa tše dingwe.

11 499

1,310 Bjale ke mosadi o na le tša gagwe dipitša o apya ka lapeng la gagwe. A ka a fetša ngwaga a sešu a wele ke phoko. A thoma ka go rela monna, ka ditlhare bjale a hwetšana gore ke monna. A fela a tswara ditlhare a mmotša ka sephiring gore taba e a se molao, dilo tšewe tša gago sepela o di latlha ka nokeng, di tšee ke metsi. O be a nyaka go gakola lapa la gagwe, ka monna wa gagwe. Ke dita la tša ngaka ya gagwe. Bjale a šitwa ka gobane o hwetšane e le ngwana wa monna.

1,311 Dithuri di a lapiša batho ba no di nyaka fela. Ge o sešu wa di fa mowe di nyakago ka morago di ja wena. Ge a bona gore o sitile ke monna a thoma go loya ngwana wa mogadikane. Ngwana yowe ba re a ka a babja. Mmagwe o filo tihwa nae a thabile, a tsama a kgopela mabjala nae. Ge a fitlhile nae gae a ba a robala a se thabi e. O ile ge a yo phafoga gare ga bošego a hwetšana gore ke legone o hwile botala.

102 500 1,312 Mago ngwana a thoma go makala a se ke a tseba gore e kaba molato keng. A tsoga a ya a kokotela monna, ka ga ngwana Madike a re tla o mpontšhe. A thoma go nyako go ganela ka ngwakong, a re tla gana bjale o tsa boya. A tsoga a ya, ba tsena ka ngwakong. A re o ke o lebellê ngwana yo, o wa nkgakantšha, a bula kobo a hwetsana gore o hwile kgale. Molato keng a re a ke tsebe le nna ke nore ge kere ke a phaf ga ka hwetsana a le ka mokgwa o. O be o tagilwe o mplaile ka letswele, a re mabana e be ke sa khora ka matla. Ga na bjale ke na le bana ba bararo nkabe ke sa ka ka bolaya.

1,313 Ka moswana ba motse ba no maka a go ba tsibiswa gore ngwana o tsere ke phiri. Le bona ba thoma go makala gore e ka ba molato wa ngwana keng. Mabana mmagwe o no tihwa a mo peputše a thabile. Go bontshagala gore o be a tagilwe kudu bjale e mmitisa letswele. Fela o be a godile, a se yena yo a ba go a ka beta ke letswele.

103 501 1,314 Phiri ya rwala o rwele morago ga go na mabelo. A dira gare a tsibise ba gabo gammogo le batswadi ba mosadi. Gwa direge ka mokgwa owe, le bona ba phakisa ba kgobakana. Bjale a ba botša gore a ke le bitšetše selo, ke le bitšetša gore a ke diša. Ke mang ke ngwana wa Matsie wa tharing. O reng o ribitšetša lehu wa se ke wa ba o re tsibisitše bolwetši. Le nna ke bjale ka lena, ngwana o tsogile a thabile. Go nore basego e kwa mmagwe a ntsosa ge ke tsogile a ntshopa gore o gakantšha ke ngwana. Ge ke phaya kobo, ke no hwetsana gore o hwile kgale.

1,315 Go bolabola gantši ke go baka ditshela, a rieng lo bona ka matlho. Ba tsena le papago ngwana ka ngwakong. Ka nnete ba hwetsana gore o ba tlogetše. Ba tswela kgakala ba dula ba re tuu. Go homola a se go thusa selo, selo ke go soma go riale ke malome wa mohu. Modiro a o gona taba e, ke mafella ntlong. Ke modiro wa bakgekolo le bakgalabje.

104 502 1,316 Ba boloka mohu. Mafella ntlong, ke gore ba mmoloka ka gare ga ngwako. Banna a ba tsene, ka mowe polokong.

lebitla le epa ke bakgalabje, bjale ba re kowa ba feditše go aga motse wa mohu, ba tswa gwa tsena bakgekolo. Ba yo boloka lekgatla, ka mokgwa o ba tsebago. Ge ba mo loketše ka gare ga lebitla ba tšwana ka ntle. Bakgalabje ba yo phušeletša. Bjale ke moka modiro o fedile. Go šetše wa mmago mosadi le mmago monna le bakgekolo yo mongwe, elego yo mogolo. Ba yo bata lebitla ka dipato, ba gona ba dila ka boloko bja dikgomo.

1,317 Ka morago ga poloko ka baka la gore ngwana o hwile ka lohu la go makatša. A dira gore yena a nnoši a tšame a ekwa gore ngwana o lle keng. A dira ka mokgwa owe kantle le go botša motho yo mongwe. A tsena go ngaka ya mathomo a kgopela ditaola. A mo dumella gore a ka laola a mo laola. A mmotša gore ngwana a makatše fela o makatšitše ka baka la gore o tlogile kantle le bolwetši. Ba mo tsere ka ditlatsane o gona k wa mošemong o leta di onyana le ditšhwene.

145 503

1,318 Ka matlho o ka se ke wa mmona, o bona ke yēna modiri wa tsona. Bosego ba lala ba tihagola tshemo ya mong wa bona. Ga se yena a le nosi aowa, o hwetšana ba bangwe. Fumela mokgalabje a re se a foma, o tsere lerumu la go bolaya wena o le tsentšhetše ka gare ga motse. Se a fuma, o na le basadi ba babedi se a fuma. Yo mongwe o bina noko yo mongwe o bina kgomo (nare) a dumela. Mosadi a yo wa mmuna kgomo o mo lemogo ke lenaba. ke yena yowe a dirilego modiro wa go tseya ngwana ka ditlatsane. Le wena o di yo si a ka baka la gore o fela o di swara. Mola e be e ke a se wena maboya di fetotswe, nka be o sepetse pele ga ngwana.

1,319 Le ga go le bjale o rulele o tiše o setla naiwa ke pula. Ga gona go ya galegale pula ya modupi e a tla. Motho a ke a ehwa ka taola ka e tee, tseya selo sa gago o fetele gae g ngwe ngaka. O tla ya a go botša gana mo ke go butšitšego. Ge a ka se ke a ya a go botša o boe, o tle o tšee ditaola tše tša ka ka gobane ke tla ba ke sa kgone go laola. A re ke kgodile.

RM/

166 504

1,320 Monna a boya gae a fitlha a dula a re tuu, a gopola. A bona gore ge a ka bolabola ditaba a ka baka ditshela. A leka gore o di dula godimo ka merago. Bjale motho ge a na le mokgwa o ba le morithi. A thoma go ba le morithi, morithi wa gagwe, wa modira gore a be le mokgwe. A fo dula a bupu-logile, a sa nyake go bolabola le yo mongwe. A thoma go gopola mantšu a ngaka a re ke nnete ge ngaka e re wa tlhoka go rulela o tla naiwa. A gopola gore bokaone ke mmoetše ga gabo. O dira polabolo ewe, a le nnoši ba gabo a sa ba botša.

Temana ya llib a isa mosadi ga batswadi.

1,321 A mo isa ka maano a re go tsaga a re ema, ke go ise ga geno. Molato keng a re sowa ga gona molato. Bjale o nkisa go dirang gore o dula kowa ntsho, mo molato keng. Ke kwa ditaba tše dingwe tše di be mogatsaka. Ke hwetsane batho ba bangwe, ba dutši thopa ya bona. A ka ka ka ba kwa gabotše ke ile ka kwa fela ge ba re nna goba mosadi yo mongwe, yo mongwe wa bona o swanetše go hwa. Bjale ge ke gopola ka gopola gore bara wena le nna.

167 505

1,322 A kgolwa dipolabolo tša, tša monna a emax a šta pele monna a mo šala ka nthago. Ba ya ba fitlha, monna a isa maduma ba dumela. Ke tšile mo ka baka la mosadi yo wa ka. Ke mo tlišitše go tšilo dula mo nna ka nosi ke tla mo agela ngwako. Ke tla tla ke mmona. Molato wa gagwe keng, sowa, molato ga o gona. Bjale o mo tliša ka lentšu le le rego eng. Ke mo tliša fela ka go kwa gore ba nyaka go mmolaya. Ke gore ke ile ka hwetsana basadi ba bangwe ba repana, ba re monna yo mongwe o swanetše go hwa goba mosadi yo mongwe. Bjale ka gopola ka hwetsana gore bara nna le mosadi yo wa ka.

1,323 Batswadi ba mosadi ba re ditaba tša gago ga di kwale. Sepela o bitša yo mongwe wa geno, ke tla kgona ke go fetola. A re sowa, ga ke nyake go eba bjale, ke fo nyaka go mmoya mo, kgaufsi le lena. Le gora ke tla mo agela la gagwe. Nna ga ke go kwe le gore o bolabola bjang.

Ge o sa mo rate, nka be o fo tihaloša, go na le mo o bolabelago.
Ke mosadi wa ka ke ya mo rata, a le bone ge ke mo tshabiša.
Boela nae gae, o tla boya gabotse. Monna a re mosadi šala mo.

~~149~~ 506 Ke moka yena a tloga. A šala a dutšai mola gagabo.

1,324 Makg lo wa gagwe a gopola gore o kwile mola a mmotšitšégo, o ile go bitša yo mongwe wa ba gabo. A dula nae a ba a bona beke e fela, a romela sebaka. A re go sona sepela o butšiša monna e sa le a tlisa motho mo bjale a ke mmone. O ile o tla tla a mo agela ngwako, bjale go bile go fedile beke. O tloge o mmotša a na mowe a robalago. Le tlala e mo oteletše, ka gobane a na tša go ja.

1,325 Ke a di kwa bja e yena o re o mo raka ka ofe mokgwa. Ge ke butšiša o nkutametše o re ke mo tlisa g fela ka gobane ba nyaka go mmolaya. Ke moka ke lona lentšu la gagwe. Ka šala ka butšiša mosadi bjale ye a o bolabola gore ba kile ba bjelabjela, ka morago go lehu la ngwana wa go hwa kantle le bolwetši. Ka morago ga mo ba buile ka no bona ba sa nkiši matlho le tša go ja ge ke fagile, a ba ji.

~~149~~ 507

1,326 Tihalošo ya lentšu la ba, lentšu le ba le bolabola Bjale ka theko e ngwe ba le bolabola ka motho o tee. Bakeng sa motho o tee, le šupa gore motho yowe o wa mo tshaba e seng go tshaba ka poifo. Aowa, ka tlhompho o wa mo tlhompha. Ge o tlhompha motho yo, mogolo o šumiša ba. Ge o ka šumiša a bakeng sa ba, o wa mo nyatša, ba le bo ke šna mantšu a tlhompho. Bjale ba e šona ka mokgwa o ba le bitša, mang, bo papagwe mokete. Ba kae, ba a tla. Bo e šumišwa ka mekgwa e: bō mogadibo, bō 'matswale, bō makgolo, bō kgoši. Bjale mantšu awe a lateleana le lentšu le, le. Bo mogadibo ba le bitša, e seng bō mogadibo ba (go) bitša. Ke yona tihalošō ya mantšu awe.

1,327 Ke tihalošitše mantšu awe, ka baka le ona, ge le šumišwa mo go 1,325 mow a rego, ba kile ba bjela-bjela. Ka morago ga matšatši a se makae, ke ge ke ekwa ba re ema ke go iše ga geno. Ke ge ba ntlise mo. Ba diyo

RV/

utama, fela ba re ke nna m'loi.

Ho 508 1,328 Sebaka sa re bjale ke dikwile, a thoma a wêla tsela. A ya a fitlha a dumedišana nabo. Leina la sebaka sewe e be e le Makwale Jaai. Ke rumilwe mo ke ba ga Madike, ba re e sa le o tliša ngwana wa bona, b ale ba bona lebaka le fo-feta. Bjale ba butšiša gore o reng ka mosadi wa gago. Ke tla fo tla ke mmona, a fo dula. Byang, gape o swanetše go fo dula. Nkabe o fe mabaka o se ke wa fo re a dule ga gabo kantle le lebaka. Lebaka ga le gona, lebaka ke la gore ba nyaka go mmolaya. Ke moka ke lona lebaka la gona.

1,329 Madike a dira gore a bitše ba gabo. Ka morago ga mo sebaka setšo boya, se mmontšitše gore o re a fo dula yena o tla tla a mmona. Ge ke mmotšiša lebaka o potša fêla gore o mo tshabiša gore ba ka mmolaya. A bitša ba gabo, ba a tla. A ba bega taba e ke bona mokgonyana a tliša mosadi yo wa gagwe. O re o swanetše gore a dule mo, ka lefe, a re ke mo tshabiša gore ba ka mmolaya. Bjale ke le bitšetša yona taba ewe.

Ho 509 1,330 Mosadi bolabola molato wa gago gore o go rakelang. Taba kg lo ba nthakela b'loi, le ge ba utama. Go ile gwa hwa ngwana a sa babja, bjale go bonagala gore ba tsamaile ba kwelle lehu. Ke a bona ditaba di ntšha nna. Ke kgopolo ya ka e šu ba mpotše. Ke moka mowe ke gopolelago ntšhe. Ewe ba ilego ba moptša ke se, ba itše ba hwetšane basadi ba bangwe ba repana. Bjale mowe thepanong ya bona, ba re nnona le mosadi yo mongwe wa bona yo mongwe o swanetše go hwa. Bjale ba re ke gopola gore bara nna goba bona. Ke ge ba re ba ntshabiša. Ke moka ke feditše.

1,331 Ditaba di a kwala, bjale o dira ka go se bolabole lebaka. Taba ya mohuta o ke swantšha le ya Madome Moeng o ile a dira ka ona mokgwa o. Go riale ke Seriri Malesa. O be a dira ka mokgwa owe, a direla gore a nape a tlhala. Bjale ditaba tša bona di ile tša fela ba le

kgorong. Kgoro ya lekolla mosadi gore a boele bogadi.
Bjale taba e e swana le e nela. Ba re go kaone gore go direge
ka mokgwa owe.

H2 510

Temana ya 12e ba isa ditaba kgorong.

1,332 Ba isa ditaba kgorong kante le go bolabola
ka gae. Molato ke mokgonyana ka gobane o ile a re a ke
nyake dikwala. Ba di isa kgorong ya ga Masumu. Bjale ba
amogela ditaba. Ge ba di isa kgorong a ba ka ba mmotša
gore re a feta. O ile a makala fela ge a bitsiwa ka kgorong.
Molato wa ka keng, moruniwa a re o bitsiwa ka molato wa
mosadi wa gago le ba ga makgolo wa gago. Aowa ke di kwile
ke tla ba gona.

1,333 Dirurubele tše diryana ga di na maano, maano a na
le maswelebete. Ke seema se tshabile ke Seriri Malesa,
motlhang Phupu a yo thoma go mmotša ditaba tša ge a bitsiwa
ka kgorong. O ile a mo tshabela seema sewe. Bjale monna
a gakanega a butšiša gore ke goreng. Dirurubele ke bana
ba boweng bjona ba apara dikobo tša makgowa tša ditsweu
eke ke dirurubele. Bjale rena ke rena maselebete (maphetho-
phetho). Mlao wa rena maswelebete taba re botšana ka se
gae. Ge esitile ke gona e kgonago e ya kgorong. Ke di
kwile ke tla ya fela ga go na polabolo e ke tlogo e
bolabolago.

H3 511

1,334 Letšatši la fitlha lewe kgoro ya ga ba beela lona.
Ke lona letšatši la katlhoto, lekgotla le lona a fitlha.
Mmudi wa lekgotla a ba batsisa gore ba molato le gathane
ba dumela. Bjale a re go banna e e re thetsetsaneng, bjale
ro tsena ditabeng. Pudi motlhao ba melat. ba e ka tlase,
ba go tlhoka melato ka kgakala. Aowa ba dira bjale. Ba
begelwa molato owe ba fapani ba fapanego ka ona.

1,335 Madike. Morena lekgotla ke tlile mo ka
makalo. Ke ile ke dutši kgorong e sa le ka moswanyana
ka bona Malesa a etla le mosadi. Aowa, a fitlha a dula

K34/82

114 512 le nna kgorong, ra dumedisana wa mosadi a fetela ka lapeng. Ka morago monna le yena a fetela ka lapeng. A botša makgolo wa gagwe gore mmitšetseng makgolo a tle ka mono lapeng. Ke ge ba mmitša ke ya ka ka lapeng. Bjale ke ge a yo mpotsa gore o tlišitse mosadi. Ka re go yena o swaretse go nyakela wa gabo re kgone re bolabola. Ke ge a tloga a napa a ile. Ke ge ke romela sebaka a e ya a fetola ka gore a fo dula o tla tla a mmona. Ke ge ke dira gore ke tle mo kgorong pele ga gore ke fo dula nae. Ke moka ke feditše dikgoši.

1,336 Phupu Malesa, morena lekgotla ke maketše kudu ga ke bitsiwa mo kgorong. Nna ke ile ka botša makgolo gore a be a ntsaretše motho yo wa ka. Ke tla tla ke mo agela ngwako kantle ga legora la gagwe. Ga go na taba ewe ke mo tshabisago yone. Ke no kwa bjale ka ge e le nna monna gre ba nyaka go dira mosadi mokgwa goba nna. Ke mokgwa ewe, ke dirilego gore ke tle ke mme ga gabo. Ke tla beya ke mo agela ngwako wa gagwe. Thobela dikgoši.

1,337 Mosadi motlhomong o na le mantso a o ka bolabola. Ge a le gona o ka no bolabola. Maleema, thobela nna ga go na taba e ke tsebago. Ke no kwa fela ge ba re ema, ke go isa ga geno. Bjale ge ke butšiša gore molato keng ba re ke hwetsane basadi ba bangwe ba repana, ba re, mosadi goba monna yo mongwe wa bona o swanetse go hwa. Bjale ba re, ba ntshabisa taba ewe, ke moka.

115 513 1,338 A re kwe kgogotswadi, ba re seriri Malesa. A ema a re morena lekgotla nna ga go a taba e nka le botsago. Ka baka la gore le ge a dira ditaba tsewe, a ka di bona, a ka a mpotša. Ke no makala fela ge a tllilo mpotsa gore re nyakega kgorong. Ge ke mmutšiša gore molato keng, a mpotsa mosadi wa gagwe ge a mo lšitše ga gabo. Ke ge ke mo tshabile go mo ganela ka gobare taba ge e tla ya kgorong, re thoma ka go e bolabola ka gae. Ke moka ke feditše. Fela thepane ge e tla ba thepa, e memare-tšwe dithabing tša ditlhare.

RW/

K34/82

1,339 Ditaba ke tsewe lekgotla g riale ke mmudi wa lekgotla. Lekgotla la re ditaba di a kwala, bjale a di na thito. Bjale ka go mongalabje 'alesa a setse a bolabotse. O re thepane go o tla ba t epa tshetlo e mamaretša dithabing tša ditlhare. Ya mamaretša thabing ka e tee, thabi e swanetse go robega. Bjale ka go riale mowe, a re kwe moraki a ra mo kwa gabotse.

116 514

1,340 Motala Mongale a re aowa lekgotla le tla re tseela lebaka. O b labotse taba kgolo go setse fela gore a batsise diputsiso. Bjale o ka mautsisa aowa motsusi wa letlabo a se mmolai wa lona. Aowa a se kgapeletso. A thoma o ke o mpotse Malesa, go o mo isa ga gabo o mo tshab sa gore ba ka mmolaya, a dumela. Ga go na le se sengwe sewe o mo tshabisago sona, aowa, a se gona. Bjale wena o tla tshabela kae, ka baka la gore ke nna mong wa motse ga go na botshabelo. Mowe ga batswadi ba gagwe o bona gore ke leriba la go tshabela lehu. Ke re kotse motlhomong a ka ya a tseya matsatsinyana.

1,341 Wena o ke o mpotse gore lehu o wa le bona ka matlho a gago, aowa, bjale bolabola taba taba. Ewe o rakago motho yo ka yona aowa, taba ga e gona owe, nka go botsaga kantle le mowe ke setsego ke bolabotse. Moemedi wa lehu la baloi keng le dikwatana. Bjale o seta keng go thibela ka tsona. Karabo ya tihoka. Bjale o tsebe gore wena o tihala mosadi ka maano. Ka go riale mowe o tla loba. A du a fase.

117 515

1,342 Lekgotla la re araba potso, e ge o isitse mosadi ga gabo pelaelo a e sa le gona godimo ga gagwe. E swanetse go ba gona ka gobane ke mosadi wa ka. E tla ba e le pelaelo ya mabapi leng, a ke kwe. Re ra gore ntlo le dikgomo. Le mputšiša diputsiso tse ke sa bolabolego tšona. Gona lehono o wa dumela, gore re dumelle batswadi ba dule le ngwana wa bona a dumela. Di a kwala ditaba di swanetse go iswa selepeng.

1,343 Ba isa ditaba selepeng kgosi ka lebaka lewe e be e le motabeya Masumu. Selepe sa re botsang monna a e bonyela mpja a gafe mosadi a le gona. A mo gafe ka kgomo. A boela a mmotsa gore ba re sepela bonyela mpja, o gafe mosadi o le gona. Taba ya bobedi o mo gafe le batswadi ka kgomo. O ile o nyaka go bolabola ba re selepe sa rema se remile. Ga go sa na polab lo e o ka bago wa ba o sa e bolabola. Tswang ka lekgotleng le e bonyela mpja. Le sinya sebaka re nyaka goba re bona e mengwe melato, melato ke e mintsi.

H8 516

1,344 Ba tswa lekgotleng ba ya bonyela mpja. A bitsa ba gabo a ya nabo. Bjale ditaba ke tswe ba gesu, ka ditsebe e kwile. Ba re re kwile bjale wena o swanetse go bolabola sa ka pelong ya gago. Ke bolabola ka mokgwa owe ka gobane kgomo a ke nayo. O dumelana lekgafu aowa bjale o reng o bolabola ka kgomo. Ke bolabola ka yona ka gobane ba re ba tla lokolla batswadi ba dula le moredi wa bona. Gape o tsebe ge o ile wa ntsha kgomo owe mosadi a e sa le wa gago bjang, gabotse. Ka gobane ke wena o tlhalago le dikgomo o ka se ke wa di bona. Gore o ntsho kgomo owe o tla bona monna yo mongwe a swarana nae ka letsogo, ba tloga. O ka se ke wa bolabola selo ka baka la gore o mo gafile.

1,345 Ditaba tsa tsogela morago go e le phuthi ke moka e thubile. O gana gore mosadi ke moka a e sale wa gagwe. Bjale ka gobane ke setse ke bolabotse gore a yo dula ga gabo ke tla dira bjang. Aowa, ga go tswenye wena o no bitsa motho wa moromag gore ke tlogetse ke molomo a ke dumetse kgafu owe. A dira bjale.

H9 517

1,346 A bitsa Maforwane Tselane a mmotsa gore sepela o botse lekgotla, ke tlogetse ke molomo. Mosadi ke tla boela nae gae. A ya a ba botsa mantsu awe a Malesa. Dia kwala bjale le a di kwa lena ba ga Madika. Mokgonyana wa lena o re ke nyele kgorong. Go lokile ge a bona gore go nyele yena. Bjale ke kgoro owe e kak bonago ditaba tswe. Ditaba di kwetse lekgotla ba re, a die ga morena.

RM/

Morena a re sepelang le mmotse o tswentse kudu gammogo le ba ga makgolo wa gagwe. A ntsho dikgomo tse pedi.

1,347 Ba boetsa mantso go mong wa molato. A wa kwa Tselane, sepela o mmotse gore morena o re kgati ya gagwe ke dikgomo tse pedi. A isa kgati ewe ya kgosi kowa thopeng ya bona. A re morena o re kgati ya gago ke dikgomo tse tse pedi. Motlhale a ja a lle mong wa ona. Mola e be re gakolane ka segae, nka betšana tse di se gona. Sepela o botše lekgotla re di kwile re sa tsama re tiya dikota. A isa mantso awe, a bona. Bjale morena a re ka tsatsi la gore a di tlise. Ba ba botša ba re re di kwile ba napa ba bula difate. Ba re go lokile sepelang letšatši ke lona lewe, re le butšitšego.

1,348 Ka lona letšatši lela ba filwego lona, ba tswa ba gapa dikgomo tsela tša tefo. O tsamalle a kolota ba gabo, ba mo kwela bothoko ba mo koloto. A fitlha a šupa ba kgoro ba re go lokile, a di noba di le mo. Ba roma Pampanyane go bitša Madike. A ya a boya nae. Bjale morumiwa a bola gore motho yola ke tswa nae. Dia kwala ngwanaka go riale e le morena. Ba tswa ba mo supa dikgomo tša tefo.

1,349 A ya thopeng ka lewe lebata go ya Madike thopeng. O ya thopeng ya gore a ntsho sa go tswalla kgoro. A ntsho kgomo a tswalla kgoro ka yona, e ngwe a e gapa a tloga nayo. Kgomo ya molato ga ba ruwi a ya a bitša ba gabo ba kgobakana ba bolaya. Molato wa bona wa fela o etla mowe. Ba ile ba e bolaya mokgonyana wa bona ba mitšitše. Ka morago ga mowe ba mo fa letsogo a tloga le mosadi wa gagwe. Letsogo lewe ke gore mogale o wa ga lifiswa, ka moswana o tla tsoga a boletša.

1,350 Molaudisi wa ditaba tse ke Maforwane Tselane le Seriri Malesa. Ga ba belegwa mo nageng e, ke bafaladi. Ba fitlhile mo nageng e le batswadi ba bona, bona e le badisi ba dikgomo. Go bolla ba bolotse mo ba bolotse mphatho ka

o tee. Ba bulutsitše ke morena Ntshobjane e le gore ba ile ba hwela ke mong kgoši ya bona ya go thoma go ba bolotša bodikana. E be e le Mohumagadi terebole. Mphatho wa bona ke Mathuba.

Temana ya 13a boloi bja go bolaya naga.

1,351 Boloi bjo bja go bolaya lesaba, ke boloi bja letšatši. Bjale boloi bja mohuta owe a bo nyake go tseba ke mosadi, bokaone ke monna. Ka baka la gore pelo ya gagwe ya tlala e phakiša e boela morago. Go na le mosadi yo Ntletla, o be a tsere ke ba ga Lwele. Kgoro ya ga Lwele ke e kgolo, kudu ke batho ba ga Mametša. Mono ga gesu ba ile ba ba gona fela ka ngwana Masete Mafediše.

202 520

1,352 Mafedise o be a tsere ke ba ga Lwele, monna wa gagwe e le Mafiri. Bjale a mo raka ka baka la boloi a loile ngwana wa mogadikane. Bjale ke ge ba mo raka a boya mono ga Mohlabe, ka gobane batswadi ba gagwe ke beng ba naga. A tla a šotlha a belega Mabolane. O belegile a le mo nageng e a belega ke sethotlolo, empa lelopo l gagwe ya noba lona la ga Lwele. Mogadikane a sale a belega ngwana leina ba re ke Kolo. Kolo a tšeya Ntletla. O mo tsere ba sa dula tshokwe, a tloga nae a ya a dula Matloumeng. Kolo a ya a hwa gona.

1,353 Banna ba bangwe ga ba na le basadi ba ya lebala gore basadi ke manaba. Ba bolabola dilo ka moka tsa ka pelong tsa bona. Le dilo ka moka a mo supa. Kganthe mafelong o tllilo mmolaya ka tsona. Monna wa gagwe ge a tla ya Matloumeng o ile ka baka la go rakiwa. Ka boloi bja gagwe bja go beya letšatši. Bjale a ruta mosadi wa gagwe go beya letšatši. E le gore le yena ke matswa a dikgona bjale a mo oketsa ka go beya letšatši.

203 521

1,354 Sello sa monna wa gagwe a re ke tla lla sello sa monna wa la letatadimeng, a ke nyake go disa ke di agabi tsa lefase. Bjale polabolo owe a ya ka ya tlhokomela ke motho. Ba bangwe ba e beya ka dipelong. Dikgopolo

ba gopola gore o ra motho yo a balailego monna wa gagwe gore letatadima le tla mmolaya. Letatadima ke mowe go tihokago le bjale, bjale go omile kudu. Bjale ba gopola gore o tla ndisa ke lona. Ka gobane moloi yowe a loilego o tla wa a tiya ke lona a napa a hwa. Digagabi tsa lefase ba gopola gore go sintšwe letswa le le ngwe o lona ke noga wa napa wa hwela seelong.

1,355 Digopolo tsa batho di gopolela go šele, yena mong a gopola mowe. Kgopolo ya gagwe e kgopotse gore lefase le tla oma, dibjalo le mabjane di tla hwa. Digagabi ka moka di thaba ka go kwa mmero wa kwa matheko ka moka di lla. Le bona batho ba bjale gammogo le dipholofolo di kgana ka mokgwa o di ke kgonago. Digwegwe le magokolodi di tlatšitše mašata ka mollo wa tsona. Bjale a nyake selo sa mohuta owe.

24 522

1,356 Selemo sa fitlha pula ya tšeola ya tšeola. Pula owe a ba leme ka yona ba letela gore ngwana ka moka o mele. Go bjale ka pula ya mathomo owe ba rego ke kgokgola moka ka morago ga yona ke yona tšeola. Bjale ba tla thoma go lema ka pula ya boraro. Kganthe mosadi o topile lerothi la pula ya kgokgola moka le la pula ya tšeola. O dirile ka mokgwa o, a ka kgonago o bapotše. Dipula tsa fo thoma gona matheko mowe lefaseng la Matloumeng e tshaba. Selemo sa fela, ba bolaya ke tlala gammogo le yena modira tsona. Pokolo e bolaya ke mokotla wa go tsama ba šekela.

1,357 Ngwaga wa fela ba tsama ba šekela. Gwa tla selemo sa bobedi gwa ba bjale kapele. Naga e ka se ke ya no hwa, re lebeletse ka matlho, lesaba le ka palakana go riale e Morena wa ga Mametša. A dira gore a tsame a ekwa gore molato keng, pula e sa nego. Bjale ditaba tsa bola-bola gore go na le mosadi wa nong. Nong ke gore wa motlhologadi, wa go bina phuthi o napola fase ka monwana a šupa godimu. Ka go riale mowe o re o lla lehu la monna wa gagwe. Ke yena yowe a beilego letšatši.

R./

205 523 1,358 Kgosi ya boya ya bitša pitso e kgolo ya banna le basadi. Ba ya bakgobakana kgorong ya mosate. Bjale kgosi ya ba botša gore naga e ya hwa ka baka la letšatši. Ba re le rena ka matlho re a bona thebela, bjale di tseba ke wena kgosi. Rena dilo tsa rena di godimo ga gago. Bjale le ntheletseng le nna pelo ya ka e botlhoko. Ka go riale mowe ke lekile ka matla gore ke tsame ke ekwa gore molato keng. Bjale ditaola di tiya mosadi yo mongwe wa nong wa umina phuthi. O napola monwana wa gagwe fase le godimo o re o lla sello sa monna wa gagwe. Mosadi yowe ke mang. A gwa ka gwa ba le motho yo a bolabolago ba re tuu.

1,359 Kgoši ya re le ge le mouta nna ke ya mo tseba. Ka lehu la Kolo, ge e be le sellong a lešú la kwa polabolo e ngwe. Bewe ba liego ba ekwa ba ile ba dumela gore re ile ra ekwa. Ya gore keng ya gore sello sa monna wa ka ke tla se lla letatadimeng a nyake go ndisa ke digagabi tsa lefase. Ke mang mosadi yowe ba se ke ba mmolabola ka leina. Ba fore ke mamondi, le ditaola di talle ka mokgwa owe, ka nnete ke letatadima.

206 524 1,360 Ba ntsha mmolai wa naga ba mo dudisa gare ga lesaba. Bjale kgoši ya re o ke o re botse gore naga o e bolaya ka ba a le lerego eng. Ga ke di tsebe ke no kwa fela mohu a re ka tsatši la sello sa gagwe ke bolabole ka ona mokgwa owe. O dirile fela ka polabolo a dumela. Mo tlemeng ke taelo ya morena ba mo tlema. Ara lesaba gore katlholo ya gagwe e swanetše go ba efe. Ba re o swanetse go lefa ka morago ga tefo a yo tlosa dilo tsewe tsa gagwe. Ge le re a lefe o lefela mang, o lefela kgosi. Bjale selefa sewe sa gagwe se tla e nete naga e aowa, bjale go tla ba go thusitseng, karabo ya tlhoka ka gobane naga e enetsa ke pula fela.

1,361 Ka tsatši lewe letšatši e be le sa fisi e be le ntsha ka ga tshwene. Ke gore e be le fisa kudu, motho ge a dutši moriting a sa nyake le go tloga. Bjale morena a re go masogana sepelang le robe dikgone. Ba ya ba r ba dikgone

ba boya natso ba fitlha ba di beya kgorong. Bjale morena a re go tsetsang mollo kowa letsatsing. Ba ya ba gotsetša a re go bona motseng lo mosekametsa mollo ba dira bjale a sekametsa mollo ba no tlemile.

207 525

1,362 Motho wa batho a tlhwa a e swa letšatši ka moka. Ka go riale mowe ba direla gore a tsebe gore mollo a o nyakege. Ba gabo ba leka ka matla go ntsha dilo tsa go mo tlemolla mowe ditshiping. Kgosi ya gana ya re ga tlemollwe ka selo o tla tlemolla ke nna ka lebaka le ke nyakago go mo tlemolla. Dilo tšewe tsa lena sepelang lo sella bana ba lena tlala. Erile ge letšatši le ya madikelo ba kgona ba mo tlemolla. Ba mmotša gore o e o tlose dilo tšewe tsa gago. Wa goma wa boeletša bjale o tla bolaiwa ka mollo, bjale ka ge le wena o bolaya lešaba ka mollo.

1,363 Kganthe ba ela mosadi borwa go ela motho borwa ke go mo utamela go se mmotse nnete. A ya a tlosa dilo tsa gagwe, pula ya na. Ba re go bona gore pula e ana ba ya gae gagwe. Ba molokisa dibjana tša gagwe ba napa ba mo raka a tloga. Masogana ba mo felegetsa ba ya ba mo gomela nokeng ya Kubjaname. Ba mmotša gore letšatši ka le tee, ba se sa 'mona ba mmona ba ka mmolaya. Ba boela ba botsa morena gore re mo gometše nokeng ya Kubjaname, a re go lokile bana ba ka.

208 526

1,364 Ka mosola wa noka eba gona le k motse wa monne yo ba gabo ba re ke Magatikele. Ka gobane e be ba etswa ba mo rwadisitse dibjana tša gagwe, ba re mowe ba mo gomelago ba mo fa dibjana tsa gagwe. O be a na le ngwanax wa motlhankana leina e be ba re ke Magwagwa. A kgona go sepela ka nosi. Bjale a bona gore dibjana a ka se ke a di kgona. A ya ga mong wa motse a dumetša go be ya dibjana tsa gagwe. A mo dumella gore a di bee ke moka a thoma go rora a isa mowe motseng owe. Letsatsi la ba le a dikela, anapa a kgopela le malao. Mong wa motse a re go lokile, moso ga o na lesidi, ke moka bo sele.

1,365 Ka moswana ga bo sele a napa a thoma tsela ya go ya ga Lewele wa go dule ga Mohlabe. O sile diphatlho

tša gagwe mola a go dumedisa ga gore a r bale gona. A ya a fitlha mowe motseng wa Mabolane. A epega ka mokgwa o ba rakilego ka ona. A go dumella gore a dule motseng. A goma a ya a rwala di matl o tša gagwe, ka moka ga tšona.

209 527

Temana ya 14b motiya senyalo a tlhoke go boeletša.

1,366 Go gakola moraka. Ka nnete moloi a na lesupi. Taba ewe e ka ke molao wa batho ba go ja ba bangwe batho. Bakeng sa go bolaya ngwana wa gagwe a bolaya moratho wa Mabolane. A gakola moraka wa gagwe ka yena. O sa tswa a tshaba senyalo se sengwe o bile o wa boeletša. Mohu o ile a babja letšatši ka le tee, ka tsatsi la bobedi, anapa a ba tlogela. Ba boloka mohu ka morago ga poloko a botsa ba gabo gore ke nyaka go tšama ke ekwa lehu la ngwana wa mma. Ba re go lokile.

1,367 Motse wa Ntletla o be o le kantle ga legora. Bothakga boya ja, o be a getse ke Mabolane le yena moratho wa gagwe. Ba re ke mogatsa rrago rena. Moloi o tsentsha ke yo mongwe ka legoreng. O ile a tsentsha ke mosadi yo mongwe wa mmına tlou. Yowe leina la gagwe e lego Morufane ngwana Saal a gopola gore o tla bolaya yena Mabolane motse o sa e e le wa moratho. Kganthe ga go bjale o nyapella yena go re ba sale ba tswana.

210 528

1,368 Sa go ja ngwanano ka moswana sa o kwa bodutu se ja wena. Jewe ke seema sa monna wa ngaka. Bjale ka ge ba ile ba tswa ba ya dingakeng. Bjale ba ya ba mo hwetsana ngwanana wa mothoka letsobo la kgaoga. Ke ge a ba botsa gore moloi le mo sile gae. Mosadi yo wa mmına tlou o ile a mmulela kgoro gore a tsene. Le gona lehu e be a le sa lebane yena, mohu yowe e be le lebane mogolo wa gagwe. Mosadi wa mmına tlou a re wa gagwe e tla sala e le mong wa motse. Moloi yowe o tswa a rakilwe mowe a goba a dula gona, ka baka la go beya letšatši. Kgosi ya tlhoka re tiya molato wa yona. A tiya morapi yowe elego Morufane a re o tla ya o mmotša.

1,369 Ge ba fitlhile gae, ba robala. Ka moswana a tsoga a ba kg bakanya kgorong. Basadi be motse gammogo le barna le bawe a agisaneng nabo. Bjale a laodisa dipolabolo tsa ngaka ka moka ga tsona. Yowe a goba a le gona a ka no nkgakolla mowe ke lebetsego. Ba re aowa, go bjale ka mokgwa owe, o laudisitsego ka ona.

211 529

1,370 Mabolane are le a kwa ke ethuta go tswara phaga. Le ga ke thuta batho ba tla re ke mokgwa wa papagwe go bjale ke sekone. Le a nkwa ba bina phuthi owe re rego bakone. Go tloga lehono basadi ba babedi a ba tloge ba e mowe ba go ratago. Mo motseng wa ka a ke sa nyaka go ba bona ka leitlho la ka. Ba leka gore ba ka pipitlala gore a ba lesetse, emma a gana a re a ke sa nyaka go ba bona. Leitlho ka le tee le tlhoile ke selabi. Ke gore ba boleile ngwanabo bjale o setse a le nosi. Monna wa ngaka o bolabotse a re sa go ja ngwaneno ka moswana se ja wena.

1,371 Ngwana wa tati re monna ka mereto. Ke batho ge ba b labola ka matheko. Ka gobane o ba rakile a ka a sala taba ya dikgomo morago. Ba ile ba ya magagabo be le nosi, ba isi ke motho. Ga thome papagwe le yena o ile a raka Makgobêle le yena mmago Mabolane. A ba raka ka ba a la boloi le yena a ka a nyaka dikgomo tsa gagwe. Bjale batswadi ba re ga go na taba dulang. Ge go na le taba re tla bona ba etla. A gwa ka gwa ya motho. Ke moka ba napa ba dutsi ga gabô.

212 530

Temana ya 15a Mabolane a tseisa morwa wa gagwe mosadi.

1,372 Morwa wa mokgalabje yowe ke Mafiri, ba mo reletse leina la papagwe Mabolane. A mo tseisa mosadi, moredi wa Phasuku Mohlabe. Leina la mosadi ke Motsopi. Ba mo nyala ba mmeka ka bothakga a ba ka ba tshabisa. Motlhang a tsenago mokgani o wa kgana. Ba fela ba re a tsena ge a la re a ka se tsene, ka kgoro ya bakane. Metsi a ka metsi a ka a ka khutsa go. Bjale bjale ba akela ngwetsi. Go fitlhela ba ba tshela ka metsi ba tsena ka ngwakong. Go fedile ke moka

K34/82

ba bikile.

1,373 Ngwetsi o ile a bekelwa lapeng la 'Matswala wa gagwe. O ile a apoya mowe lapeng la mmatswala wa gagwe, lebaka la go lekana ngwaga ka moka. Ba sesu ba mo tihatlela tsa gagwe dipitša. A ka a phakiša go fetoga ka pela a tsaya mengwaga e mmedi. Monna a eme a kitima le dingaka. Go ile ge go tsena ngwaga wa boraro ya ba gona a imago.

213-531

1,374 Ngwana wa noga ga na nogana. Mmago Motsopi ke Malehu bjale mmago Malehu ke Malebonyane monna ke Masefane Masete. Malehu ge a yo a apoya ga Mohlabe, ga ka a lošwa. Aowa o ile a ya ka baka la boloi b'a mmagwe. A loile Maseboko ngwana Maseokoma. Ba rera gore o swanet e go bolaiwa ka gobane metlheng ya kgale moloim a loye motho o be a bolaiwa le yena. Tlhogo ya motho e lefa ke tlhogo ya mmolai. Bjale tšebi a e ke e tlhoka ba ile ge ba ile ngakeng, ngaka ya ya ya tiya yena. Bjale ge e le mosadi wa ga Masete e be ba sa ya nae, e be ba filo tswa ka se gae, sa bona fela.

1,375 Ba re go bova gae, ba botsana gore ba kgobakane kgorong ya Phasuku. Bjale a tihalosetsa ba gabo yowe a bolallego mosadi wa gage. Bjale ke ra gore go swanetse gore goreng. A go rumiwe seba a ga Masete go ba tsibisa gore mpja ya bona, e bolalile mpja ya rena. Ba roma sebaka sa ya ga Masete, sa fitlha. Sa ba botsa gore ke rumile ke ba ga Mohlabe, ba re ba lla ka lena. Ka baka le gore mpja ya lena e bolalile motho wa rena.

214 532

1,376 A fetola sebaka ka gore ke go kwile serela o ba botse le nna ke sa tsibisa ba gesu gammogo le batwadi bak mosadi. Pele ga gore a mo f fetole ka mokgwa owe o ile a bitša banna ba agisarego nabo gore sebaka se bolabole le bona ba theletsitse le yena moloi a le gona. Go eleletša gore ka moswana ba se ke ba seka. Bjale ge a tihalositse ka mokgwa o be mo rumilego ka ona ba gafela moloi gore a fetole. A ganetsa ba re ge o ganetsa o be o ganetsa o reresa. A napola monwana fase a supa godimo. Bjale yaba gona sebaka se tlogago so laudisa ka mokgwa o, moloi a ganago ka ona.

RM/

K34/82

1,377 A bitša ba gabo gammogo le batswadi ba mosadi. A ba botša letsatši le ba swanet egi go tle go kwa boloi bja mosadi. Aowa ka lona letsatši lewe a ilego ba tle ka lona, ba tla ba gatlhane mowe kgorong ya bo umitsi. Ge a bona gore ba kgobaka e ka moka. A thoma go ba tlhalošetša taba e a ba bitseditsego. Le bitša ke nna batubatse ka baka la mosadi yo. Ba ga Mohlabe ba rometse sebaka sa go ntsibisa gore mpja e e ba bolale. O loile mogatša Phusuku. Ke le bitsetša yona taba ewe.

215 533

1,378 Ba re tuu, ditaba ke tsewe batswadi ba mosadi ngwana wa lona o loile motho wa batho. Papago moloi a begela mmago moloi. Mmagwe a re a ke tsebe motlhomongwe ba mo reresa. Fela ga e le nna a ke tsebe modiro owe, kera le setlhare sa mala ge a loma a kase tsebe. Di kwa ke wena papagwe ngwana a ka mmelega ke noši, ke mmelege nago. Papagwe a re re a kwa yena moloi gore ba mo reresa goba aowa. Le yena a re ba nthoma ga ke tsebe taba ewe. Gape o se ke wa noba o gana taba e e tseba o nyaka go re bolaisa mosepelo wa maaka. A napa a napola monwana fase a šupa godimo. Gona ka gobane šo o wa gana go kaone re kopane nabo re kwe boloi bja mpja e.

1,379 Ba roma sebaka sa ya ga Mohlabe sa go ba botša gore mpja ya rena e ya ganetsa. Ka go riale mowe re nyaka gore re gatlhaneng nabeng, re kwe ka tsela e a loilego ka yona. Sebaka sa ya sa fitlhetša mantšu awe. Bjale bona ba re di a kwala, motho ke wa go kwa ka noši. Sepela o ba botse ba tlhwe ka moswana fela ka moso ba tle le nna ke tla ba ke butsitse ba gesu. A gona a ya a ba botša.

216 534

1,380 Ka k lona letsatši lewe ba le beilego yo mongwe le yo mongwe a re go tsoga a ba ka motseng wa Phusuku. Bawe ke ba leloko la gabo Mamondi. Bala ba re tlhakana sono ga e na leeto, leeto ke la gore e rieng. Ba ya ba kgobakana motseng wa Masofane pele. Bjale ba re kowa ba kgobakane ka moka ba kgona ba swara tsela. Ba ile go ba fitlha ba hwetsana

bala ba ba letetse, ba fitlha ba dula fase ba dumedisana nabo. Ba ga Masete ba re go sebaka sa bona, botsa ba ga Mohlabe re fitlhile. A ba botsa ba botsana ba re ba kwala ke mosegare le ka bolabola.

1,381 Phasuku Mohlabe a ema a re morena. Sebaka se se bitsitse ke nna, ka baka la lehu la mosadi wa ka. Ka morago ga lehu la gagwe ke ile ka tloga le ba motse wa ka go tsama ke ekwa se se llogo mohu. Bjale ditaola tsa bolela gore le šile moloi gae. Moloi o loile mohu ka baka la gore monna wa gagwe o be a kgethilé mohu e le motlabo wa gagwe. Bjale o re o mo emoga monna. Ka tsatši le lengwe o ile a ba tlhabela mokgosi ba le ka babedi, bjale nna ka di kwa ka 217 535 homola. Bjale ngaka e laudisitse ka mokgwa owe. Ka ditshupo tsewe ka napa ka tseba gabotse gore ke yena mosadi yo. Ke go ke mo romela sebaka. Ke moka ke feditse, nna ke lla ka yena mosadi yo.

1,382 Ditaba di kwa ke lena ba ga Masete ge e le Mamundi, mantsu a gagwe o bolabotse. Ba begelana ditaba. Bjale ba re ditaba di akwala rena ga re tsebe eelo re bjale ka mamundi ge a be a sa tsebe. Lehono o kwile ngaka e mu-tšitše nnete, bjale ka ge a thomile. Motho yo a ka tsebago ke yena mmolai wa batho. Le ka begela yena gore le ga lehono o sa fo ganetša. Sidiwe moloi a re ke a di kwa. Bakeng sa go loya mohu a ke tsebe. Ge e le dipolabolo tsa go robala le monna wa ka tšona, ke ile ka bolabola. Nka be motlhomong e fo ntišla dipolabolo tsewe gona e be nka dumela. Ke gana boloi bjona a ke bo tsebe.

218 536 1,383 Bjale ka ge moloi a gana rena re šita go dumela, ka gobane ge a dira modiro owe mobe e be re se nae. Le a kwala nna fela ke le thomile. Bokaone ke gore re gataneng dinao. Ba dumela mowe. Bjale molao ge batho ba etswa ba tswa ba lekgorong. Mamundi o swanetse go isa ditaba kgorong.

Temana ya 16b Phusuku a isa ditaba kgorong

ya ga Mohlabe.

1,384 A isa ditaba kgorong ka baka la phapano ya gagwe le

moteiwa. Bjale morena a amogela ditaba tsa bona. Ba mmotša gore ka tšatši la gore o bitse ba geno o tle nabo. A dumela ke moka a napa a bula difate ba re go lokile fela o se ke wa lebala letšatši. Ba roma pampanyane go tsibisa ba ga Masete gore le a nyakega ka kgorong. Ka molato wa lena le Phašuku wa go loya mosadi wa gagwe. Re di kwile ngwana wa kgosi re tla ba gona.

1,385 Ka lona letšatši lewe ba kgoro ba lebeilego gwa ba phuthi sala le lenaka. Ke gore yo mongwe le yo mongwe wa bo leloko la moloi le wa bo leloko la moloiwa ba tsogela kgorong. Ba fitlha ba katelana kgorong. Ba lekgotla le bona ba tla. Ba tllilo kwa ditaba tša boloi.

219 537 1,386 Ba ba butsisa gore le kgobakane ka moka, ba dumela ka moka ga bona. Ka lebaka lewe kgosi e be e le Maphuphe. Ke lebaka la mo baloi ba sa bolaiwa. Bjale baya ba bega morena gore batho ba kgobakane. A ya a dula kg rong, bjale a re go mmudi wa lekgotla ga fela ba fapane ditaba. Re di kwe gammogo le lekgotla le kwe. O ba botsa gore a se ditaba tsa go se-kwiwa, ke tsa go fo kwa, ka ditsebe. Batho ba ka no butšiša mowe ba hwetsanago tsela ya go butšiša ga go thibelwe. Phašuku o tla ema a re tihalosetša ka mokgwa o a llago ka ona, ka morago go tla ba mmolai wa batho.

1,387 Phašuku Mohlabe a ema pele ga banna ba lekgotla. A re morena le lekgotla ke tllile mo ka baka la dillo tša ka. Ke hwetswe ke mosadi bjale ke šetše ke le mo dillong. Ka bona gore go lla ka meno le pelo ga se mohola, mohola ke go lla ka go kwa ka ditsebe. Ke ge ke bitsa ba motse ke ba botša gore ke nyaka go tsama ke ekwa lehu la mosadi wa ka. Ba dumelana le nna.

220 538 1,388 Ra beelana letšatši la go lokisa dipoba, tša go tsama re ija leetong la go ya ngakeng. Go riala e le Phašuku. A ka ka ka ba utela ke ile ka ba botsa gore yo a nago le ba gabo a ka noba botša. Fela ge ba nyaka go kwa, ba se ke ba tla ka moka ga bona go ka fo tswa ka o tee, go batswadi ba yo mongwe le yo mongwe. Ke go riala mowe ke gore ba yo

sekwela ka noši. Ke moka ba palakana ba ya go dira dipoba tša bona.

1,389 Letšatši la go tla thoma leeto la go ya ngakeng la fitlha. Yo mongwe le yo mongwe a re go tsaga a ya kgorong ya namundi. Ba swanetse go kgobakana gona ba kgone ba etawa. Ba kgobakana ka moka ra kgona re thoma leeto la rena. A raka ra gona mono, re ile ra ya ra fitlha serolorolo, ra hwetsana ngaka ya mothoka mowe. Re fitlhile mowe ngakeng ka letsubjana. Ra dumedisa ra fiwa tsa go ja ra ja. Ke moka ba napa ba re lokisetša malao a go robala, ra robala.

221 539 1,390 Ka moswana ke ge a thoma go re laola a thoma a re beakanya ka madulo a rena. Bjale a tabela ditaola tsa gagwe fase. A thoma gore le bolale ke mosepele le šile moloi gae. Ke mosadi wa mmina noko o mmolaela monna wa gagwe o re o wa mo amoga. A ba a bolabola le gore ka tšatši le lengwe o ile a ba hwetsana a ba tlhabela mokgosi. Bjale ka kgodisa ke ditshupo tsewe ka gobane mokgosi ke ile ka kwa ka se rate gore ke di sale morago. Ke ge ke boya ke mo thoma gore ke yena a mpolalego. Bjale o wa gana ga le bona ke bile ke tla mo ba re ba nyaka go gatana le nna dinao. Thobela, a du-la fase.

1,391 Bjale Malebooyane o ka no ganetsa. A re, nna ga ke tsebe taba ewe. Ngaka ewe e bolabola maka le motlhare wa ge matho a loma nateng a ko tsebe. Bakeng sa go sepela le monna wa ka o be a sepela nae. Le mokgosi owe o bolwabolwago ona, ke ile ka tlhaba. Ke gore e be ke sa nyaka ga sepela nae, fela a loya ke nna. Nka be e ntšela bakeng sa lehufa, e seng mmolai. Ke moka taba ewe a ke tsebe.

222 540 1,392 Bjale ditaba le a di kwa, fela bjale ka ge moloi a gana re ka se ke ra mo gapelet a. Ba swanetse go fiwa tsela ya go ya. Morena a re, sepelang lo dira mefago ya lena. Ka tšatši la gore le tle le tšwe. Ba palakana ba ya ba lokisa mefago ya bona. Ka lona letšatši lewe morena a le beilego ba tla. Morena a ba fa monna yo mongwe, gore a sepele nabo,

e tla ba ditsebe tsa gagwe. Ba emella ba wela tsela, lehono a ba swanela go brela ga ela ngaka, ba ya ga e sele.

1,393 Ba ile ba robala kgaufi le motse wa ngaka ewe, ba yago go yona. Erile e sa le ka moswanyana letsatsi le sa tswa go tihaba ba tsena. Yaba o setse a ba bone a re go bona dula gona mowe. Ba isa maduma a bona, ba napa ba bolabola lepola-bolo e ba tlilego ka yona. Moisi wa maduma a isa, a ba a mo tthalosetsa le gore ba tlile ka go nyaka ditaola. A re go lokile ke ba kwile, sepela o ba botse. A ya e ba botsa gore ba re morena. Tsewe le tletsego tsona di kwetse.

223 541

1,394 Ka moragonyana ga sebakanyana ba bona noga e le ka gare ga bona. Ge ba thoma gore ba palakana, ba bona ba sa e bone. Bjale ba dula dipelo tsa bona di tshugile. Ka moragonyana ga mo noga e tlogile ba bona go etla yona ngaka. Ka moka ga bona ba k loma se nko ba re tuu. A fitlha a dula lepatlelong la gagwe a ntsha thoka ya gagwe a ba subisa motsoko ba kgoga. Ka morago ga mo ba feditse go kgoga a boela ka lapeng go beya thoko ya gagwe.

1,395 A goma a boya a etlhamile a swere le botshoba. A goma a dula kowa a goba a dutsi gona pele. A thoma go ba beyakanya ka madulo a bona. A tseya yola wa ditsebe tsa kgosi a mmoya kgaufsi le yena a mmotsa gore wena o morumiwa wa kgosi. Bjale o thaeletse gabotse o e o botse morena sewe o se kwilego.

224 542

1,396 A thoma go ba fumisa ba fumela. A re go bona le bolaisitse ke mosadi wa mmina noko mosepele ka baka la manganga a gagwe ba fumela. Le la la motho wa mosadi ba dumela, motho yowe o hwile, ba dumela. Monna wa gagwe ke wa mmina tlou, ba dumela. Ka morago ga lehu o ile a dira sekgobako le ba gabo ba dumela, a ba botsa gore ke tsama ke ekwa lehu la mosadi wa ka, ba dumela. A ya ga monna yo mongwe wa ngaka go laola, ba dumela. A le botsa gore mohu o boleile ke mosadi wa mmina noko, ba dumela. O tsere ke monna wa mmina tlou, ba dumela. O umoleela gore o mo amoga monna wa

gagwe, ba dumela. O bile a ba hwetsana a ba tlhabela mokgosi ba dumela. Bjale wena wa monna a wa ka wa ba le taba ka taba ewe, ba dumela. Le ge le tloga kgorong ya mosate o itse nka be ba ntiela lehufa, ba dumela. Ge e le bakeng la boloi a ganetsa ba dumela.

1,397 A thoma go ba fumisa, fumang se a fuma. Fumang se a fuma. A taboga a swara leoto la mamundi, a fumisa ka lona fase, a re fumang, ba re se a fuma. O dirile ka kgole se a fuma, wa se wa sala taba morago se a fuma. Bjale motlhabi wa mokgosi a re bokaone ke gore ke bolae, ka gobane go bonagala gore o mo file, se a fuma. Fumang, se a fuma. A taboga a tiya Malebonyane a mo kera. Ba re ganetsa aowa, o wa reresa.

225 543

1,398 Ngaka e ile ya mo tsola le ditswaro ya di fega godimo ga moriti wa yona. Go tsola ba re ke go tlhakola ge a mo tlhakotse, batwadi ba kwa botlhoko ba ntsha tshalete a goma a mo fa ditswaro tsa gagwe. Bjale ka ge a tlogile gae a ganetsa mamundi, bjale lehono o wele. Ngaka ya setlha naka ya fa, mamundi. Ke moka ba goma ba boela gae. Ba swere tsela ka e tee, ba nya diripa tse pedi, sa mamundi le sa bo moteiwa. Setlhophha sa bo mamundi se etile pele, sa bo moteiwa se setse nthago, ka baka la gore ba feletse ke maatla. Maoto a bona a kgolokgotlha.

1,399 Erile ge ba tsena lefaseng lag gesu, ke gore mowe naga e thomago gona. Ke ge ba thoma go tshela Mošunwana. Naka ya lla e letsa ke mamundi a re ke boile nna, ai-a-ii, a ba re ke botse maka ai-a-ii, ke ya tsena ga Mohlabane wa tswela a mo kwala a ge kwala kgole ai-a-ii, ke nna naledi e kgolo x photola naga. Bawe ba le go kgaufsi ba kwile. A homola ba sepela ba tswela pele.

226 544

1,400 Mepanyeng Mašumu, ke yena ditsebe tsa morena. Erile ge ba fitlha letsibugong la makoloi a re maemela, ba ema. Mabothela ba dula ba e ela setlhophha sa morago, g sa tla sa ba hwetsana. Ba k'utisa mowe nokeng ya morola, ewe kgosi e nwago yona ka kgakala. Ka moka ga bona ba swanetse go

RM/

tsenela kgorong ya mosate, bjale ka ge ba tswile ba le gona. Molao ke wa morumiwa. Ge motho ba ka tlhakana nae a re dikae ga ba mmotse selo, ditaba di swanetse go kwiwa kgorong ya morena. Yo a nyakago go kwa o tla ya a ekwa gona.

227 1,401 Emang re khutsitse re thomeng ba thakgoga ba wela tsela. Ke molala wa tsatsaneng o swanetse go letsa naka, gore baagi ba mowe ba okwe gore ba tso boya. A thoma go letsa naka a re tseetsee, mona le tsebe a kwe, nna ke buile, di baibaing tsa bo garepo le mogosi. Ba ile nka se boe ai-aii, ke nna maphikuloge yo mogolo ai-a-ii, ke ya putla ke libile segodikane moseding ai-a-ii, ga mafoladi a mogosi ai-a-ii. Mona le tsebe a o kwe, ke buile nna, setlogolo sa ga Masumu a se kgwese monamalla.

228 545 1,402 Ke lebaka la madula gae, ba di kwa baagi ba mowe. Bawe elego ba gabo, mefulukwane ya lla, ya lla e setse mokgani morago. Ba leloko la ga Masete tshetlo e hwile le moludi. Ba tswela pele le mosepele. Ba ile ge ba le Ke mowe go lemago batswadi ba mosadi yo'a Malebo-nyane. molaleng wa matsekaneng. A goma a letsa naka a re, mona le tsebe a theletse, ke putlile nna matlhapholane, naledi ya meso ai-a-ii, nkobo le kgano, kgane e letse mang ai-a-ii, nna ke phepetse Mohlabe wa tswela wa mo kwala ai-a-ii, ke putlile nna maputlakanye, ai-a-ii, ke lebile ga Marebole sa ga Popela ai-a-ii, mokgofsi mokgokgorogi, ai-a-ii, mokgofsi mmona tsa kgofsi e ukamela ai-a-ii.

1,403 Motseng wa ga Mathake, mokgosi wa se ke wa kwala, ka gobane go wele ngwana wa bona. Bjale ke moka ba yo tsela serobeng ba tsena ka kgoro ya mosate. A letsa naka a etheta ka mokgwa o a ka kgonago. A bile a phepela le kgoro. Mefulukwane e lla, matheko ka moka, bawe ba leloko la ga Mohlabe.

229 546 1,404 Ba fitlha ba bokana kgorong bjale ba laudisetsa morena, ka mokgwa o ba sepetsego ka ona. Ba mo laudisetsa dipolabolo tsa ngaka gammogo le go teiwa ga moloi. O ile a dumela ra napa ra goma ga e newe ngaka. Kgosi ya re o

sa phetga a re, aowa, le kwile batawadi gammogo le lena ba ga Masate. Ba re ngwana o re bolaisitse mosepele. Go lokile palakanang re tla le botsa letsatsi la gore le boe ka lona. Ke moka ba palakana.

1,405 Ba sala ba rera taba e. Bjale molao ge motho a ile a loiwa ke yo mongwe, moloi yowe o wa bolawa. Bona ba ga Mohlabe a ba na matla a go bolaya. Ba ya ba bega ba Maroteng ba tla b a bolaya ke bona. Bjale mowe morerong wa bona ba nyaka go diya sepipimpi. Ba kwana ka sona sepipimpi bakeng sa kgoromela. Sepipimpi ke gore ba Maroteng ba se ke ba tseba kgoromela ke gore motho mang le mang a bone ka mahlo. Ke gore ke taba e e tsibjago ke botlhe. Ba kwana gore ba tla re bosego, ba nekella ba bolaya. Polao ewe a se ya go tlema ka linti, ke ya go diyo phetlaka diatla. Sepipimpi re apa kgoromela, khuta marana re hwa nayo.

230 547 1,406 Sepelang malaong e tle re ka moswana le nyakela masogana le tle nabo bosegonyana. Le tle le tswa lo phetla mpja ewe. Ba palakana ba ya ba robala. Ka moswana ba tsama ba botsa masogana ka sephiri gore ge letsufi le tseya tseya le ba kowa mosate kgosi o wa le nyaka. Sera se rapilwe ba tla ya bosego. Go ya sera ka gobane gwa ya batho ba se bakae a ka tshaba mokgosi ba bolaya. Yo mongwe wa bareri ba taba e rile ge letsufi le tswara a nekella a ya a ba seba gore sa lena sef fedile lehono ba tllilo bolaya mosadi yo. Mm̄m̄m̄m̄ ngwana o bola kōma a e bone. Ka go riale o wa ba kometsa gore ba se keba mmolaya. A goma ka bjale a leba mosate. A ya a ba tsenela pele, ge ba fitlha ba no hwetsana a ba letetse.

1,407 Nyatsa molala e kwile mlaleng ke monna ora mosadi tsoga tshabe. O ba a sa kgole a gonola gore ba sa tla ya ba bolabola ba kgona ba romela batho go tsibisa ba maroteng. A tsoga a tshaba, a ya a robala šakeng. Erile ge meso e nkgga a phara thaba a tswa ka sefate sa ntswale-kgwedi, a fologela ka ga Mokgotho.

231 548 1,408 Gare ga bosego kgosi ya laela gore ba yo phetla moloi. Ba ya ba fitlha ba kokota lebati, monna a thoma a homola, ba re go yena bula, ke nna mokete. A re kgosi motho wa bosego ga tsibji. A bula a tswa a dula nae lapeng. A re mosadi wa gago o kae, a re lehono e sa le ge letsatši le dikela nkesu ke mmone. Bala le bona ba tsena a thoma go tshoga ba re mo tlise re nyaka yena. Ka nnete a ke tsebe gore o ile kae. Ba lebella ka ngwakong, ba se ke ba mmona le ka dithibeng a se ke a bonala. Ga gona o tshabile, nonyana e mo sebile.

1,409 Bjale re tla dira bjang yo mongwe a re bja dumela bo ja kgopa. A re bolaeng monna yo, ba kwana bjale ba re go yena bjale ka ge mosadi wa gago a tshabile re bolaya wena, bakeng sa gagwe. A re di a kwala, bjale ka ge e le noga ya ka. Nna ge ke motseya ga ka tseba gore ke noga e be ke nore ke motho. Bjale bakeng sa gore le mpoleš, ke ntsitse letolo la go thibela polao ya ka. Ba begana taba ewe, ba bangwe ba re a bolaiwe, ba bangwe ba gana. Ba re re rumilwe e seng go yo, aowa go yo a tshabilego.

232 549 Bjale re swanetse go boetsa mantsu a gagwe, morago. Ba kwana ba mo tlogela.

1,400 Ba boela go morena le bosego bjowe, ba fitlha ba mo kokotela. A tsoga a tswela kantle bjale ba mmea gore a ra mo hwetsana re hwetsana a tshabile. Bjale x ra re bja dumela boja kgopa, re swanetse go phetla monna. A re la se ke la mpolaya ke ne le letolo. Ra šitwa go mmolaya. Fela le mola le mmolaya e be molato o se gona, ka baka la gore molato o tswile ka yena. Go lokile ke bosego sepelang lo robala, re tla di bona ka moswana. Wena le wena le re go tsoga le x e le mmitse a tle mono kgorong.

1,401 Ka moswana bala ba ya ba mmitse ba ya nae, kgorong. Bjale morena a re o tseba gabotse gore molato o tswile ka wena, a dumela. Bjale ge a tshabile, o swanetse gore o bolaiwe. Ba ile ba bolabola a ka ka ka gana, fela ke ile ka

233 550

ntsha letolo. Ditaba ke tsewe Phasuku, a re, ngwana wa noga a ne nogana a ke mo rate. A bolaiwe. Ba re gape motho ga na molato, ga o gana gona, o tsebe gabotse gore o lobile. O kilo tseya ke a gana ba mmotsa gore a mo tsee a ba a dumela, a mo tseya.

Temana ya 17c Letlabo le ntshitse ke mosadi wa Mafiri
Lewêlê yowe elego Motšopi.

1,402 Ditaba tša godimo, tlhogong ya taba go ngodilwe Motšopi. Bjale go go sa rakiswa lewe, gwa tsoga makgolo wa letlabjana lewe. La boniwa bogolo bja lona, gwa rakiswa lona. Le ge le ile la thoba le ile la tshirela ka letlabjana la lona, lewe elego Malehu ngwana Masete. M'agwe, Malebonyane ngwana Mathake. Bjale Malehu a belega Motšopi ngwana Mohlabe, a tseya ke Mafiri yowe mathomo a ditaba tša gagwe di hwetswago mo 1372 bjale ge re fitlha mo go 1,374 ngwana wa noga ga na nogana gwa tsoga letlabo le legolo-golo.

1,403 Kgomelo ya letlabo le legolo, bjale go boelwa motlhaleng wa letlabjana. Motšopi mmagwe Malehu, Malehu a ka a loya, bjale ka mmagwe. O ile a apeya mowe kgorong ya ga Mohlabe go fitlhela a belega yena Motšopi. Go noba šna fšla.

234 551

1,404 Motšopi o ile ge a thoma go fetoga, a loya ngwana wa lekgatla. Bjale ba tswa ba ya dingakeng. Ngaka ya ya ya mo tiya. Ngaka ewe e be e sa laole ka ditaola, aowa, e be e laola ka motlhapšlō. Motlhapšlō e be e apeya pitsa e tshete metsi yona mong e tsetse le ditlhare tsa yona. Bjale ba e besetše e bele. Bawe ba ilego go tlhapela ba ya ba tlhapa ka go latelana ga bona. Go tlhapa ka o tee, ka o tee, yola ga tloga go tsena yo mongwe o wa tlhapa bjale ba ile go fitlhela ba fellšla.

1,405 Motlhapšlō, mokgwa ona wa go tiya moloi, ka gobane metsi ge a bela a kokomoga bjale a re kowa a re, tshautshau a fakela diatla pedi ga tsona a tlhapa. Ge e se moloi a phatlhšla ge a tloga a gona a bela, yola le yena a

RM/

tsentsha tsa gagwe diatla, a goma a photlhela. Go ile ge go tsena yena Motsopi, a huduga, a mo tshela mmele ka moka. Ke moka a mo teile, ke yena moloi.

235 552

1,406 Bo boya gae. Mabolane Lewele a bitsa ba gabo ka moka. A botša le bona batswadi ba basadi. A ba tsibisa taba e ngwana Mohlabe o teile ke motlhapšlš bjale o ile go mo tia a thoma gore tihalosetsa ka ditaple. O ile a ruta mmago mohu boloi bjale ge a mo rurile a mmotsa gore ditlhare tsa ka di a gakolwa. Ka go riale o swanetse go ntsha monna wa gago a gana. Gona ntsha mmatswala wa gago le gona a gana. Ga go na taba e fela o mponetse ntsha letapi lago. Letapi ke gore ngwana yo monyana a dumela ke ge a loya ngwana yo. A ka a phikgisa ngaka. Ke yona taba ewe ke le botsago yona.

1,407 Mabolane a re ga ke tšuti go tšwara phaga ke tšwere pedi ditlhagala. Go tloga lehono lena batswadi ba mosadi tseyang noga ya lena le tloge nayo. Dikgomo a ke na taba natšo. Yo ke ngwana wa ka ketla mo tšeisa yo mongwe mosadi. Ba tšeya ngwana wa bona ba tloga nae. Ditaba tsa fela di etla mowe. Empa bane ba a ba belegagoga le mowe ke ba ga Lewšlš.

236 553

Ka gobane o ile o filo dula a nyadiwa ke yo mongwe.

1,408 Molaudisisi wa ditaba tse tsa batho ba ba go latelana: Ntletla mmeiwa letsatsi le boloi bja go bolaya batho. Malebonyane ge a loile Maseboko ka baka la lehufa. Le Motsopi setlogolwana sa Mapalekokotlo. Di laudiseitse ke Mabolane morwa Mafedise. Mosadi yowe a go rka ke monna Mafiri, ke baka la boloi. Mphatho wa Mabolane ke Mangana o bolotse ga na mo nageng ya gešu. O bulutsitse ke morena Sekwai.

Tema ya 3 kgoro e ya kgona go tšeya mosadi ya
mmoetsa monneng.

1,409 Tihelo ya go tšhaba le monna yo mongwe. Ge mosadi a ile a tlogela monna gammogo le bana ba gagwe, a tšhaba le yo mongwe. Motlhadiwa o swanetse go boela ga

RM/

K34/82

makgolo wa gagwe a yo ba botsa gore ngwana wa bona o tlogile. Bona le mokgonyana ba swanetša go monyakela. Motlhomong ba re ba sa re ba yakela, ba kwa, ba re nyakellang mono. Ke mo tshabiši o wa ba tsibiša.

237 554

1,410 Go tseya ngwana wa motho ke go kwana le batswadi ba mosadi. Bjale ge ba kwana le mo tlhadiwa o tla ba a boela. Kwano e kgolo e ga mmago mosadi. Ge o ka bona go galefile yena, gona go lokile, o tla boela monneng wa gagwe. Bjale o swanetse go mmoetsa ka selo, ke gore go mogafa. Kgafo ya go gafa mosadi ke dikgomo tse nne. Motlhomong a gana go gafa a re ke nyaka goa nyala, yaha batswadi ba rate ba ka se ke ba kwana le polabolo ewe, ya gag ya go nyaka go nyaka. Kgarebe le yona e a tlhala ya tlhanogela tsela ela ya go e lebana ya tseya e šele. Ge batswadi ba sa rate o tla a boya go yona tsela ela.

1,411 Kgafo e lifiwa ka dikgomo tse nne. Kgafo ena ga e tlhale, gore mosadi ke mosadi goba kgarebe. Aowa ka moka ga bona ba fo lekana. Go bjale ka tifiso le yona e bjale. Bjale kgarebe e fitisa fela mosadi ka kgomo. Le gona kgomo ewe a e ntshe ke motshabisi e ntsha ke batswadi. Ba re ke ya go alola magogo.

238 555

Temana ya 1°. Go tshabisa mosadi wa monna yo mongwe.

1,412 Bjale ka ge go tlhalositswe gore motho ge a tshabisa mosadi wa monna yo mongwe, o swanetše go kwana le batswadi ba mosadi. Ke gore ge o kware nabo ga gona selo se se tla tawenyago. Go go sala morago gona, ba tla go sala morago. Ka go risale mowe ba direla gore yola a goba a mo tseya a se ke a fa bona molato. A re ke bona ba ntlhadisitšego aowa ba fe mosadi. Ge ba mo fa maditsana a gagwe ba re re fapantse ke ngwana.

1,413 Bjale ka Sekaloko Masete, a ya a tlhadisa mosadi wa monna yo mongwe wa ga Mametša. Leina la mosadi ba re ke Mamarumu ngwana Lewelō. O be a tseya ke Manotswane Mauwane.

O mo tihadisa e sa le kgarebe. Pele ga gore a mo tihadise ba ile ba thoma ba kwana le batswadi. Ge go bolwabolwa ka batswadi, ga go bolwabolwe ka papago ngwana, aowa, yena a tsebe selo. Go bolwabolwa ka mmagwe, le rakgodi ya gagwe.

239 556

1,414 Sekaloko e be e segole leitlho la ka tsogong la mphapa le bwile. A ka a ya ka nosi go losa mothepa. O ile a roma kgaitsemi ya gagwe Maale. A bolabola le mothepa ba kwana nae. Fela ge a re ke nyaka go mmona pele ba mmotsa gore o swana le yo no kgaitsemi ya gagwe. Nnete yona e le nnete, ba di yo mo tshabisa bogole bja gagwe fela. Ka morago ga mo ba kwane nae, ba boya ba botsa mosogana. Bjale le yena a tsibisa batswadi, ba dumelana le taba ewe.

1,415 Taba e ke marumu, ka gobane ke ngwana wa go Mametsa. Pele ga gore go dirwe taba re swanetse go tsibisa kgosi. A se ke a no bona a tshela ke metsi a go fisa, a sa tsebe. Mowe re hwetsana secma se, mpotse o sa ya, o se ke wa mpotse o tso boya. Ba ya ba tsibisa morena Sekwai. A re di a kwala, bjale o go kae, o ga Mametsa e su le mo tsee aowa. Mokgopa wa tau re bega ka ona. Re tla kgodisa ke ona gore ka nnete o bolale tau. Ge o ka re ko bolaya ga go kwale, ka gobane motlhomong yo go sita.

240 557

1,416 Sekaloko o be a gana ke dikgarebe ka baka la bogole bja gagwe. Ke ge a tla ba a thoba a ya a tseyo mosadi ga Mametsa. Ba ile ba tshabisa mothepa yowe le go bonana ba se su ba ke ba bonana. Ba mo tshabisetsa lapeng la Thope ngwana Mongale. O be a tsere ke bona ba ga Masete. Ba latella gore ba tsibise ka mosata gore ngwana wa batho bala re tso mo utswa. Go lokile go riale ke morena Sekwai. Le swanetse go romela motho go batswadi ba gagwe goba tsibisa.

1,417 Ba romela se aka sa go tsibisa batswadi gore nyakelang moro. Sebaka sewe sa bona e be e le Phusumane Nkwane. A ya a fitlha a ba botsa gore ba ga Masete ba re nyakelang moro. Papago ngwana a ka a mo fetola, le gore ke morwa mang. A tloga a bita banna ba gabo go ba botsa

RM/

taba ewe. Ba a tla ba feletse ka mapara a ba bona a tshaba. Ge ba fitlha ba hwetsana gore a gona, o ile kae re no bona a tloga ka lebelo.

241 558 1,418 Ba wela kgwatleng (kwaleng) ya gagwe. A ba ka ba tlhwa ba sa nyakela motse wa ga Masete. Ba ile ba napa ba swara tšela ya go ya mosate. Ba fitlha ba bega morena gore re bone ngwana wa gago a etla go rena. O boletse gore yo mongwe wa ba ga Masete o tsere ngwana wa rena. Bjale ba mo rometse gore re nyakelle kgorong ya bona. Re tlile go bega taba e gore re kwaleng, ya ngwana wa rena. Re a mo nyaka ka go riale mowe re bona gore bokaone ke ge a ka ya go nyaka ke batlhankana ba kgosi. Ka baka la gore ge go ka tsena go nyaka rena mowe re mo hwetsanago re ka dira kotse.

1,419 Morena a roma batlhankana gore sepelang lo botša Jekaloko a tle ka mono. Ba ya ba mmotsa. A bitša banna ka babedi a ya nabo, ka gobane o setse a kwile gore go tlile batswadi ba mosadi. Ba ya ba fitlha ba dumedisa maduma a tsena. Bjale morena a re ke bona batho ba ba re le tso utswa ngwana wa bona. Ba dumela gore go bjale re tso utswa. Ke ba batho bala le ba nyakago.

242 559 1,420 Bjale ba ga Lewele ba re a re nyake g polabolo. Re nyaka fela a re fe ngwana wa rena. Ditaba le a di kwa ba ga Masete, bjale Jekaloko a re mmaka pela o baka a e swere. Gona go nago bala go tla ba ya mapara. O wa di kwa Masete are ke ya di kwa, ke re, mmaka pela o baka a e swere. Bakeng sa mapara ona ga ke dumela taba kgolo nka ba fa dikgomo. Ba re kgosi mmotse a yo re šupa ngwana, ngwana wa rena. A mmotsa a re aowa, nka se ke ka kgona. Pela ya tswa ka diatleng tsa gago, a e sa le ya gago.

1,421 Kgosi re lokolle re lwe le banna ba, morena a gana. A re bokaone ke gore le dumela go smogela dikgomo. Go bonagala gore o bona gore ke bana ba gago, o wa ba emella. Bjale ngwana ke wa rena. Ge re bolabola gore re a mo nyaka ke tswanelo, ya gore le re fe yena. Morena a re o wa kwa Masete,

se namadi ga se tswarege lokolla ngwana wa batho a boele
ga gabo. A re mmaka pela o baka a e tswere. Ke a sita
243 560 go ba fa ngwana yowe wa bona, ka gobane ge ke motshabiša,
a ka mo tshabisetsa go raloka ka yena. Ke ile ke tla mo
tseya, ke mo nyale ka dikgomo.

1,422 Bjale morena a re go kaone gore re tle ka mowe
kgorong ya geno re bolabole ka taba e. Ka gobane le re ke
ya emella. Le tla re go fitlha le botse morena ka tsatsi
la gore ke nna yowe ke ya tla gammogo le bana ba baka. Ge
a ile a gana yaba molao o dumelana le mo ge go nyaka ngwana,
re tla dira gore a mo utulle. Ba re di a kwala thobela. Ba
bula difate ba tloga.

1,423 Ba ya ba botsa morena gore Mohlabe o ile o tla
tla le bana ba gagwe. Dia kwala bana ba ka, fela nna e be ke
gopotse gore le tla re ge le mo hwetsane, la goma la boya.
Bjale re tle re gome re le rome le motho wa kgoro, a yo fitlhi-
sa ditaba tsewe. Bjale a fa a la leba ge a bile a le fetola,
ka gore ke ya tla. Ba re aowa. Go lokile bana ba ka.

244 561 1,424 Ditaba tsa ba kgorong ya Lewele. Mohlabe a re ke
tlile le bana ba ka, bawe ba tlilego ba utswitsego ngwana
wa gago. Bana ba gago ba tlile ba dumedisa ka molao, le nna ka
ba amogela. Bjale ke ge ba mpotsa gore ba wetse kwaleng ya
moredi wa bona. Ba tsibile gore ngwana wa bo a o ka mono ga
gešu, ka baka la sebaka sa go roma ke ba ga Masete, sa gore
nyakelang mono. Bjale ka bitsa ngwana yowe wa ka ka mmotsa
mantsu awe a bona. A gana nae, a re, mmaka pela o baka a
e swere. Re lwele nae, lebaka a fo tswela pele, le gore
mmaka pela o baka a e swere, a ba nyaka dikgomo tsona ke tla
ba fa.

1,425 Morena Poul Lewele a re ditaba di a kwala mmina
tlou. Bjale bona batswadi ba ngwana a ba ke ba bolabole
maikutlo a bona. Bakeng sa monna yo wa ga Masete, a rego
mmaka pela o baka a e swere. Ke nnete ge o baka pela le
batsumi ba geno o swanetse go baka o e swere ka diatla.

Bjale o a sepela ke motho. A ba bolabole re kwe.

245 562

1,426 Mahudu Lewele ke papago mothepa. A ema a re thobela lekgotla la bakone le ba bina tlou. Nna ke re a mphe ngwana wa ka bojela pele a ke bo nyake. Ke lle dikgomo tsa ga Mauwane. Ga ke rate ge a mo tseya. Ge nke gona o mo tseya ka bophogo, gona a ka mo tseya fela dikgomo tsa gagwe a ke di nyake. A e a dule le dikgomo tsa gagwe garmogo le ngwana wa mpja ewe. Ke nyaka ngwana yowe wa ka lehono mo. Ke moka ke feditse lekgotla.

1,427 Mmago mothepa a ka bolabola maikutlo a gagwe go riale ke morena Lewele.

Bagakile ke mmago mothepa a re morena lekgotla. Nna ga gona taba e nka e bolabolago ka gobane ngwana ke wa monna. Nna ke no mo thusa fela go belega. Ka gobane yena mong o re ga rate, nna le ra gore nka bolab la lefe. Fela ge e le kgopolo ya ka, ke re a mphe dikgomo ka baka la gore yena mong o mo ratile. Pelo e ja serate. Re tla umitsa a ya monneng wa gagwe motlhomong o mo tswenya, a tla a lla ka rena. Mowe ge a mo tswenya re tla mmotša gore o ile o wa rata. Thobela.

246 563

1,428 Rakgadi ya ngwana a ka bolabola re kwe sa ka ganong gagwe. Go riale e le yena morena Lewele.

Mokento ke yena kgadi e ya goba e swanetse go tseya mothepa. Bjale a ema, ba re dula fase, o bolabole o dutši. Ba tshaba gore a ka fenola banna. A re mosadi ke mosadi wa ka bjale ba tlile ba mpega. Ka ba fetola gore ke sa le yo monyana a ba mo tseise. Go bile ka mokgwa owe. Bjale ba ga Mauwane a ba mo losa, ke kwano ya batswadi fela. Bjale ka go riale mowe nka be ba mo lesete go a ganla. A ba fe dikgomo ba fe motlhadiwa a se mathomo ka yena ke dilo tsa ba gologolo. Ke moka ke feditse.

1,429 Morena Lewele a re sediwe papago ngwana.

Papago ngwana a re di a kwala bjale mogolo-golo yo mongwe o šile seema se a re kgomo ke selo se segolo.

seatla se tee a sa phakolle kgomo. Ke ile ka kitimela go metsa ke sesa ka tlhahuna. Ke gore ke sumile ditaba re se su ka botsa mmago ngwana gammogo le rakgadi ya gagwe. Go lokile mmaka pela a nyalo.

247 564 1,430 Morena Lewele a bega Mohlabe a re kgosi o wa di kwa, taba re anega ya kgole, ya kgaufsi tsebe e ya kwa. Ia yena a botsa mmaka pela. Seromo o se hwetsane, bjale batswadi ba ngwana ba re tswela-tswela re go bone. Masete a re ke a di kwa bjale ke kgopela seba a sa go boela gae. Ko tsibisa ba gesu. Ba ga Lewele a ba ka ba mo fetola, ba ile ba fo homola. Ba lebeletse fela gore ke motho wa bohuta mang, le gore o tswa kae, mowe go senago molao. Bjale mong wa gagwe a re sepela thopeng o fetole o le gona.

1,431 Masete a ya bonyela mpja a fetola mantšu ala a go a b labola a dutši kgorong. Bjale ba bega motswadi wa ngwana yena a re nka se fetole selo bjale ka ge ditaba di le kgorong. Fela lentsu la ka le le tee, ke re a nape a nyale ga leholo. Ka gobane o mo tshabisi a tseba gabotse gore e be e le ngwana motseiwa. Ke nyaka go fa motlhadiwa dikgomo tsa gagwe a tsame a di bone. A ke nyake go dula le molato pelong ya ka. Go beka mogwapa a ke kwane nago. Thobela lekgotla. Ge a riale a dula fase.

248 565 1,432 O wa di kwa ge a mo tshabisa o bolebotse le ba gabog bjale leholo a no nyala. Ba thoma go nyala ba le mowe kgorong, ba ntsha lesome la dikgomo le kgomo tse pedi. Dikgomo tsewe ke tse go nyetsego motlhadiwa ka tsone. Re mo nyaka kgomo tse pedi. Ba mmotša a re tse pedi ke tsa go diyang kganthe mo theko wa motho o fedile. A tla a ba botsa ka mokgwa owe. Senela o botse borokwana bo tee, a nyale a rare re nyaka dikgomo tsa gagwe. Maldi ke yena a go fore ke nyaka g nyala. Ke seemax se, maldi maekgogometša ba sa rate.

1,433 Matla seromo o siya sa gagwe. Ke seema, ke ba ga Masete ba botsa motshabisi. Ba re tswela o ile motlhang

K34/82

ba go botsago gore tswela re go bone o tla tswela. Ke e le kwa bjale ke feditse a wa fetsa, gela e be e ke o feditse o be o tla kwa beng, ba re bjale re go bone. O se ke wa re o e bona e tshotša wa e nametša lekgwara. Ke gore batswadi e be ba sa rate, bjale yena a re, o wa rata. O swanetše go nyala. A ntsha dikgomo tšewe pedi, bjale ba re re go bone.

249 566

1,434 Ba re aowa re go bone feta le mosela wa pela ya gego mmaka pela. Ba bolabotše seema sa pela ka baka la motlhadiši. Ge a ba tlhabela seema, sa mmaka pela o baka a e swere. Bakeng sa gore tau ya balaya e bolaela go ja. Go ba a se ke se swara ke tau sa lopela nkwe, nkwe e le selo sa mabala a manyana. Ditaba tša bona tša fela di etla mowe, ka baka la mmago mothepa gammogo le rakgadi wa gagwe.

Temana ya 26 Pônô ya mosadi ga a thôma go bôna

monna.

1,435 Ba boela gae, aowa ba ya ba tšeya ngwetsi mowe a goba, a mmelle gona. Ba mmokabokisa, a tla a tšena moseng wa bo mosogana, ke gore bogadi. O sa khurupeditše dikobo tša gagwe. A nyake go lebana le yena, ka gobane e šu a mo nweše. A ntsha sa go mo nweša ke sa gore a molabudiše, gwa ba bjale. Bjale ba no bolabudisana, ba sa bonane matlhong.

250 567

1,436 Go khurupula mokhurupela. A ntsha sa go khurupula mokhurupela, a direla gore a mmone. Ka gobane e sa le ba no mo losa e šu a ke a mmona. Aowa ba bonane matlhong. Mothepa o botse kudu, o diyo ba fela le nko e kgolo e le mosadi yo mohubedu. Monna a wa pelo. A no beya fela ka pelong seema se, lego lehubedu ga le tlhoke seboko. Monna le yena a le botse, e le yo mohubedu, fela yena a fo sinye ke bogele bja go hwa leitlho.

1,437 Lebaka la gore diketsana di tloge la fitlha. Ba bolaya pudi ya go palakanyam diketsana. Pudi ewe ba go e tlhabe, ba e apoya le ka sona sebaka seewe. Ge ba fetsa go šila, le yona e šetše e le sebešong e a butswa. Ba tliilo šeba ka yona maušwa. Ka morago ga mo ba llê tša go ja, ba

tloga le masogana a bona, ba ya kgoneng. Ba yo ba remela dikgone, ka merithi ba boya nabô. Yo mongwe le yo mongwe o tswa a rwele la gagwe le ngata. Ge ba tso kgotlha dikgone ba tsere ka ngwakong ba ja melatsa ya bona, ke moka ba tswa ba tloga.

251 568 1,438 Mmikiwa o felegetsa diketšana tša gagwe. O tloga nabo mosogana yena o sala a dutsi ka gae. Le yena o tla sala a felegetsa makgatlhe wa monna. Bjale ba yore ba le tseleng mowe a ba gomelago ba dula fase. Ngwetsi ya re nkabe e be tša matsebo, ke gome ke sa le tseleng. Bala ba re ora goreng a re ke bolabola ka bona monna, a le bone ka matlho ke mpata itlho. Bala le bona ba re ora tsona, bjale ga go ne taba ke segole sa gago. A retse ke tla no di bona.

1,439 A goma a boela bogadi, a faga dijo tša ka mabanvana. Le yena a tshaba lebotô. A tshabela go yo mongwe wa gabo. A fitlha a bolabola nyepo ewe, ya gore e ka be e betsa matsebo, ke gome ke sale tseleng. Monna yowe wa ka ke segole, o na le borokwana bo tee. Go bjale kganthe o fillo ya o sa tsebe ee. Ge o bona a thobella ka mono o be a bona gore ba mo gana. Bjale wena ga go sa na sewe o ka se dirago e fêla ke moka ke monna wa gago.

252 569 1,440 Pelo ya mothepa e botlhoko, a kwiaisi, o re ba pateletšitše bakeng sa go fo tsena ke monna a sa mmona pele. A ya a botsa magwe mosegare owe. Yena a re o se ke wa ba wa thoma yona taba ewe. Bogole a ba sege, bak sega bobodu. O ka se ke wa sepela o mo peputse. Wa ba wa thoma taba ewe, kak tla ema le papago. O ma ratile o mo ratile sepela o mo apeela ngwanaka. A goma a boela kowa a tshabetsego gona lebotô. Pateletšo ya gagwe ya se ke ya kwala, ka gobane ke yena a diyo ratago.

1,441 Ba mo fa mabele a ena, a dira mapoto a gagwe. A tshela sethepeng a boela bogadi. Ke malao wa gore ge mothepa o bakilwe, diketšana di tloga a tshabe lebotô. Ge a boya o boya a rwele mapoto ka phafa, o boela bogadi ka ona. Moeng

o fitlha ge letsatsi le ya madikelo goba ka letsubjana. O direla gore ge ba goroga ba gatlhane nae. Erile ge letsatsi le ya madikelo a tsena ka kgoro. Ba lala ba le mohorong.

253 570

1,442 Balaudiši ba ditaba tša Mmaka-pela ke Mbjale Mabakane le yena Sekaloko. Masete. O ile a nega ka mokgwa owe, a ilego a tseya mosadi ka go ngangana. Bjale a bolabola le gore leina la mmaka-pela, a se mong la gagwe. O di yo lefa ke morena Sekwai. Ke la morena Sekwai Mohlabe. Ka baka la gore o ile a tlhadiša Mokgatli a le matshegong. Bjale ge ba re ba nyaka mosadi a re mmaka pela o baka a e swere. Bjale nna ka baka la gore ke thomile ka morago gagwe, a apola a fa nna. Mbjale ke yena yowe a go tlhaloša kgano ya methapa, ge e be e mo gana mo, go fitlhela a yo tsena ga Lewélé.

1,443 Balaudiši bawe, ba bolotse gana mo, ba bulutšitše ke morena Ttshobjane, a ba bolotša bodikana. Bogwera ba bolotša ke Sekwai ke gore Ttshobjane o be a swaretse Sekwai. Ba tswaletše gana mo nageng e, le mphatho wa bona ke mphatho ka o tee. Ke Matuba (Letuba). Kgwase ya bona ge ba le mphathong ke Mokaile Mohlabe. Kgwase ke gore kgosi ya bona.

254 571

Temana ya 2 go tshaba le monna yo mongwe.

1,444 Batswadi ba bangwe ge ba re marabe a ke ji, ba bolabola nnete. Ka gobane le ge ngwana wa bona a ka tshaba le motho yo mongwe ge ba sa rate ba ya ba mo tseya. Le ge a ka bolabola ka gore mmaka pela o baka a e swere, ga go mo thusi selo. Ka gobane a ba nyaka. Le yona kgoro e ka se ke ya kgona go gapeletsa batswadi ba motlhadi. La ntsha e tla thoma go gapeletša fela geba ka tswela pele le go gana, gona ba ka se ke ba kgona. Ba tla goma ba ema mowe batswadi ba emago.

1,445 Matsatsi a bo lehono ba sitwa ka baka la molao wa sehlogwa. Ba re go mosetsana o ya mowe go ratago yena mong. Kganthe molao wa sesotho ga o bjale, o swanetše go ya mowe go ratago batswadi ba gagwe. Bjale ka baka la molao owe wa makgowa, le ge mosetsana a ka kwana le yo mongwe,

RM/

a gona a tihanoga, ba fo nyaka motlhadiši dikgomo. Empa
255 572 ba bangwe ba fo gana, go fitlhela motlhadiši a lokolla
ngwana wa bona a boela monneng wa gagwe. Le ge a ba botša
gore ke na le dikgomo a ba dumele.

1,446 Bjale ka Pae Mohlabe papagwe Mokaile, mmagwe
Makgatlakō ngwana Maseokoma. Motlhadišwa ke Mamaila
ngwana Masete, papagwe lekaloko, magwe mothepa Mamarumu
ngwana Lewelē. Bjale Pae a tlhadiša Mamaila, a motlhadiša
ka go tshaba nne.

1,447 Mowe kgwatla ea pele e gatilego, le ya leoto
e tla gata gona. Mamarumu o t eilwe ka go tlhadišwa
ka gona go tshabisiwa. Ditaba tsa bona di hwetswa mo go
1,413. Bjale ka go riale mowe re hwetsana gore di tswa
tswalong. Le ge seema se bolelwa gore kgomo ya mafsi a e se
tswale, ka lebaka le lengwe e a se tswala. Ge yona ka noši
e sa ka ya se tswala, empa setlogolwane sa ka no tla sa abela
yōna.

256 573 1,448 Mmamaila ke ngwana wa pele wa mosetsana lapeng
la mmagwe. Pae le yena o bjale ka lapeng la mmagwe. Bjale
o be a e ya go apeela rakgadi wa gagwe, ga Lewele. Ke
motlogolo wa ga Lewele, bjale rakgadi wa gagwe o tsere ke ba
ga Lewele. Mosogana yowe wa ga Mohlabe, a thoma ka go mo
tshabiša. O ile a thoma ka go mo apeisa, bjale batswadi ba
mothepa ba kwana le mosogana, mothepa a gana. Ba ba ba tshabiša
rakgadi ya gagwe gore mosogana a re tswenya. A ba fet-la ka gore
a tsewe rena re ba le ba banyana.

1,449 Ba ile ba leke ka matla a magolo go botša moredi
wa bona gore a dumele, a napa a gana. Yaba gona le mosogana
yo mongwe wa ga Morei, a kwana le mothepa. Bjale ba romo
motho wa go iša mabotso a batswadi. Morumiwe a ya a fitlha
a bolabola ka mokgwa o, a rumilwego ka ona. Batswadi a ba ka
ba dumela, ba ile ba gana. A gona le mabotšš.

257 574 1,450 Batswadi ba gagwe ba re ge o sa dumele mowe rena
beng re ratago, gona o tla fo dule gana mo lapeng. Ngwana wa

rakgadi wa gagwe wa motlhankana o be a le gona. Leina la gagwe ba re ke Mangou. A tsibisa batswadi ka lengolo gore mosadi yowe wa ka ke tlilo mo tseya. O be a le sekgoweng, a thomile ka go ngwallana le mothepa, mothepa wa dumela. Bjale a kgaoganya ditshole.

1,451 Ba ga Lewele ba leka go ganetsa ngwana wa bona gore bona o sa le yo monyana. Bjale a re go batswadi a motho ge a godile le bona ge a dirile bjang. Ba re o mela ditedu tsa ka godimo tsewe barego ke difonko. Ke gore tša ka fase ga nko. Bjale a re nna ke re ke a mo nyaka. Ba re aowa go lokile, ngwana a lēla naka ya mokhura re a setlhara mo fa. Ba tlagana ka moswana ge a re naka a ke sa e nyaka. Ka baka lang a bolabola gore e mpolaisa tlala. Bjale ke gona ba tla go mmotsa gore letsa ka gobane o ile o wa e nyaka.

258 575

1,452 Ka baka la morwa wa bona ba dira gore ba ise pōō. Poo ke gore ba yo tswesa motlogolo lekgeswa. Ba dira bjale ba ga Lewele ba isa pōō ka dikgomo tse tharo, ya bone ke yona pōō. Kgomo tse pedi ke metswa ya ka godimo tse pedi ke ya ka fase. Bjale ka ge metswa ya thari e le mene. Go fedile ba peputse ngwana wa bona. Ka go riale mowe ke gore motlogolo. Bjale Pōō ga e ruiwi, ba e bolaya. Molala wa yona o tseya ke malome wa mothepa. Ba ile ba dira ka ona mokgwa owe.

1,453 Moswa o tsene ka lapeng batho ka moka ba boetse morago. Ka morago ga pōō, ba tlisa dikgomo tsa go nyala. Dikgomo tsela tsa go tlisa pōō gammogo le pōō di tsena mo nyalong. Ba ga Lewele ba roma batho ba go ya go nyala. Banyadi bawe ba ya ba nyala ka dikgomo tse phethago menwana mmedi. Ge ba tlhakana le tsela t a go ga pōō yaba lesome le kgomo ka e tee, ka poo le kgomo tse pedi.

259 576

1,454 Pae a ya a losa mosadi gosele a kwana le mothepa yowe. Le yena a ba a nyala. Bjale ge a ile bogweng, makgatlle ke Mmanala. A thoma go bolabola nae, mabapi le bogwera. Mothepa a dumela ba bak ba dira modiro wa banna le basadi. Ka morago ga mowe ke moka o fentse mothepa.

K34/82

Ka gobane wa ba wa robala le mosadi ke moka a sana matla.
A leka ka matla gore a robale nae, ka mokgwa o, a ka kgonago
ka ona. A direla gore a imf, bjale a se ke a ima.

1,455 A tshabisa mothepa. Ka morago ga kwano ya bona
ya malao. A napa a botsa mothepa gore ke nyaka go napa ke go
tseya. A leka go ganola mosogana, bjale a re o ke o mpotse
gore lerato le legolo le gokae. Mothepa wa re le ga gole,
bjale nka se ke ka kgona ka gobane ke setse ke dumetse go
apeela rakgadi. Go dumela go a tswenya, empa go tlhanoga
ga go tswenye. Go riale ke mosogana. Ba kwana bjale
mothepa a mo fa mabaka awe ba tlogo tshaba ka ona.

260 577

1,456 Mothepa o fa mosogana lebaka ka baka la gore o
nyaka go bolabola le mmagwe pele a kwe gore o re keng. Aowa
a ya a botsa mmagwe. Bjale mmagwe a re a ke re re ile ra go
botsa gore o mo dumela, wa gana. Bjale lehono go ka se ke
gwa kgonaga, ka baka la gore re set e re lle thoto ya ga Lewele.
Gape o tla ntsha a mo fa. Go lokile ngwanaka fela a setla
sitwa go mo fa dilo tsa gagwe. A boela a ya a botsa mosogana
gore mme o wa dumela. A retse motlho mong e le maloma a etswa.

1,457 Ba wela tsela gore mosogana di ka se mo lokele
a mo tshabisetsa ga Moeng. Kganthe ka molao o be a swanetse
go mo tshabisetsa ga Thobetsane. Ka baka la gore Mammuwi
wa dikgomo o mowe. Mowe a go mo tshabisetsa e be e foba batho
fela. A kata a robala mowe.

1,458 Ka moswana bjale go sa a ya botsa batswadi ba
gagwe, gore ke dirile molato. Ke molato wang, ke tshabisitse
ngwana wa batho. Ke mang, ke Mmamaila, moredi wa Sekaloko.

261 578

Ngwana o dirile phoso e kgolo kudu, bjang a o tsebe gore o
tseya ke ba ga Lewele. Ke a tseba bjale o diretseng. Ke
filo dira fela gore ke a tlhadiša.

1,459 Botsa ngwana wa batho go batswadi ba gagwe. Ka
baka lang. Ka baka la gore re tswalane le ba ga Lewele.
Ramogolo wa gago o tsere Maphule, bjale Mangou ge a mo
lebeletse o re rakgadi. Mosogana a re, ke tsa kgale.

RM/

Batswadi ba re a o di gadikale go di phura. A re ga gona taba. Gona ga go le bjale wena ka noši sepela o rome motho wa go ya go ba botse gore nyakellang mono. Rena a di re kgatlhe.

1,460 Yena ka noši a roma sebaka, sa go tsibisa ba ga Masete gore nyakellang mono. A ya a roma Maphowase Tselane. Mokgalabje yowe wa ga Tselane a re go ya kang ke roma ke wena ngwana. Bakeng sa gore ke rome ke batswadi ba gago. A re ba gana, bjale ge ba gana bokaone ke gore o lesetse. Aowa 262 579 mokgalabje, a ka dira gore ke raloka ka yena aowa, ke mo ratile. Dia kwala bjale taba kgolo ke swanetse go ya nago ga geno ko kwa gore batswadi ba gago ba gana ka lefe lebaka.

1,461 Ba tloga ka ba bedi ba ya ba fitlha lapang la bo mosogana. Tselane a re ke tlile mo ka baka la ngwana yo wa lena. Ke fapana nes. O re o dirile molato, bjale ka go riale mowe o re o nthoma gore ko tsibisa batswadi ba mothepa. Bjale nna a ke kwišiši go roma ke ntwana batswadi ba le gona. Ke nnete go bjale o dirile molato, bjale rena a re kwane le molato owe wa gagwe.

1,462 Yo monyana a bolae twaebela, ba bagolo ba le gona. Go riale ke Tselane o ra mosogana. Wa e bolaya o se ke wa e anela. Ngwana kwa batswadi ba gago. A gana go kwa dikeletso tša Tselane. Bjale batswadi ba re o se ke wa gana sepela, o goga molato owe. A re fšla ke yaya, ngwana o tsebe gore twaebela e tla go bo la magetleng.

263 580 1,463 Sebaka sa wela tsela sa leba ga Masete. A ya a fitlha a ba botša mantsu awe, ba mo rumilego ka one. Bjale mokgalabje a botsa barwa le bo morwa rragw gore ba tle ba kwe mantsu a morumiwa. Mmaló! o ile a sa thoma gore ke a bolabola a fitlha mo lentsung le nyakelang, yaba motho o tseya thoka. O nyaka go tiya sebaka, motho a re aowa, ga go ke go eba bjale. Sebaka a se bolawe, ka baka la gore a na molato. Molato o na le morumi, a beye thoka ya gagwe fase. Morumiwa a bolabola mantsu a gagwe

ka moka a fets'a.

1,464 Papago mothepe a re kantle le go tihwa ke tswenyana le ngwana yowe wa ga Mohlabe gammogo le batswadi ba gagwe a ba buise ngwana yowe wa ka. Lebeu Masete a re tsewe mokgalabje a di kwale, a re tsebe motlhomong rena le mafofela teng wena o kwana le mokgonyana yowe wa gago. A re aowa, go jella pele a ke go rate. Ba rwala mapara a bona ba lata moredi wa bona. Mmago ngwana a eta pele ba mosela ka morago. Sebaka se tlogile pele ga bona go seba mosinyi gore ~~264~~ 581 batswadi ba tla ka marumu.

1,465 Ba bona sebaka se fitlha se kitima, ba bona gabotse gore ditaba di buima. Motho a re ba tswa ba tshaba, ke buntsi empa o tee, ba di yo tlhompha mokgalabje wa sebaka. Ge ba re ba tswa ba tshaba. Ka nnete go bjale. Ge a fitlha a diyo ema ka maoto, a re ba ntshetse nthago, ba re ba nyaka ngwana wa bona. Ka moragonyana ba bona ba fitlha. Motho a re go mosinyi tshaba, mosinyi a re ke tsibile gore go tla ba bjale, bjale nka se ke ka tshaba. Ke tswanilo ya gore ke bolaiwe, lehono ke tla tshaba ka gafela mang molato. A napa a dula.

1,466 A khudugile mantši moka re bona ke mmoto go eta. Ba tlogile ka moka ba motse wa Sekaloko ba lata moredi wa bona. Ge ba fitlhile ba re re nyaka ngwana wa rera, phetolo ya se be gona. Yaba ba tsema ka malapeng, ba tsama ba bula mabati. Ba bula mabati a mengwako ka moka, ba se ke ba mo hwetsana. Ba gona ba boela gae, ba siya lentsu la gore, ngwana yowe wa rena re a mo nyaka.

~~265~~ 582 1,467 Bo-makgatle ke dithusanyana. Ka morago ga mo mosogana a se boetse gae, go tsibisa batswadi molato le gore nyakelang mono. Ba sala ba tloga ba boya gae, ba siya motshabisiwa a le nnoši. Ge ba fitlhile gae ba botsa batswadi ba motshabisiwa gore o boketše. Mmago mothepe a tloga a leba mowe motshabisiwa a lego gona. Ba phakisa ba mmona ba motshabisa ba ya ba mouta lefokeng. A fitlha a putuka ka mokgwa o a ka kgonago, e se ke a mmona. A gona a

bošla gae a le fšla.

1,468 Kgomo mo e utilego namane ya yona ga e leba. Ge letsatši le dikela e ya gona. Erile ge letsatši le dikela mosogana a ya mowe mothepa o nago gona. Ge letsufi le tswara, a fitlha. Aowa gwa lewa dijo tša ka mabanyana. Bjale ke lebaka la go etiša, gwa etišwa ba le ka ngwakong. Bjale ka ge e le molao wa mmikiwa goba motshabišwa. A ba swanela go dula kantle wa mosogana ge a rata a ka dula ka tš.

266 583

1,469 Ditshwene di šušutše bana. Kganthe dikgaitšedi di šetše di wetse kwaleng. Le sego le a segiwa ka ngwakong. Mmallo! ba fitlha ba leka go bula lebati, kantle le go kokota. Ba swara lebati gore ba se ke ba a tswa, basetsana ba tswa ka lefasetlere. Bjale wa mafello yaba yena motshabišwa. Ba mo kwa ge e tshethemela fase ba mo rakiša, ba mo swara. Ba fitlha ba dula ka lapeng, bjale Lekalakala Moeng a leka go bolabola nabo gore mo lesetseng, ke bosegom a rōbale. E tla re ka moswana ke tla mo tliša, ba gane ba re re tloga nae yo, tsewe o di bolabolago a di kwale. Ba napa ba tloga naš.

1,470 Ka moswana mosogana le Lekalakala ba leka ka matla go disa mothepa ge a e ya nokeng le gom a e ya kantle. Ba mmona a e ya nokeng, ba kitima ba ya ba mo hwetsans. Ba mmotsa gore a latlhe pitša ba tloga naš. a re, go bone ke sa kwa sewe se bolabolwago ke batswadi. A napa a ba ganšla a goma a boela ka gas.

267 584

1,471 Ba romela sa bona sebaka sa gore ba gafe ngwana wa bona, ka dikgomo tse nne. Sebaka sa ya ga Mohlabe go bolabola mantsu awe. Ge a fitlhile a ba botša gore ke rumile, ke ba ga Masete, ba itše re gafe ngwana wa bona, ka dikgomo tše nne. Ba bitsa mosogana, ba mmotsa mantsu awe. A fetola ke gore ngwana wa bona, ba motsere, ka go riale mowe ga ke pone molato. Ke be ke tla dumela mola, e be ke šitile go mo nyala. A napa a gana go mo gafa.

1,472 Ditaba di bolwabolwa ka se gee. Ba romo sebaka

sa bona bona ba ga Masete. Go tsibisa ba ga Mohlabe gore ba tle ba e letsane ka segae sa bona. Ba ya kgorong ya ga Masete. Bona ba bolabola gore ngwana wa rona, o swanetse go gafiwa, ke molao wa naga e. Batswadi ba mosogana ba dumelana le kgafo. Bjale mosogana a re, lentšu la kgafo le fapane le mo le go bolabolago. Naa kgafo a e šupi go motho a šitilwe ke go nyala. Ba dumela ba mmotša gore le go 268-585 batswadi ba sa'rate o swanetse go gafiwa. A re nna ga ke kwane le lentšu la kgafo, ke kwana fela le lentšu la go nyala. Aowa, di tla bona ke kgorong.

1,473 Ditaba di išwa kgorong ya ga Mohlabe. Mona ntso a e kgamole, Masumu o swanetse go ba modula setulo. Ba ya ba bega ga morena Sekwai. Bjale a amogela ditaba. A tsibiša Masumu gore a tle a ba gamole lentso, ka tšatši la gore. Ramotwana wa ga Masumu e be e le Magotšane.

1,474 Letšatši la katiholo. Magotšane Masumu a dula setulong.

Sekaloko Masete a tlhaloše ka mokgwa owe a fapanago le ba ga Mohlabe ka ona. Mabapi le go tshabiša ngwana wa gagwe go ba gana go mo gafa.

Pae le yena a bolabola kgano ya gage, a re go gafa ke ga ke šitile go nyala. Ngwana wa bona, bona beng ba mo tsere. Bjale kgafo owe e bolwabolwago ke ya mohuta mang. A dula fase.

269 586 1,475 Ditaba ke tsewe banna ba re di a kwala, bjale e be go kakwa yena mothepe. Gore ga re ga masogana a mabedi a, o nyaka lefe. Bolabola mothepe a re, nna ka e be ke go rata, bjale batswadi ba a ba gana, ke boela monneng wa ka. O boša monneng fela ka kgano ya batswadi, a dumela. Ge e le mong thato ya gago yona e reng, e be e nyaka ke go tseye ke yona a go ntshabiša. Bjale lehono ge re ka re a go nyale, o tla ya, aowa, nka se sa kgona, ka gobane batswadi ba gana.

1,476 Ditaba di kwa ke~~ke~~ lekgotla. Bjale la re, Mohlabe o swanetse go gafa ngwana yo, ka gobane mowe le

bolabotsego, e go tlhanogetse. Ke molao wa bagolo-golo re no hwetsana ba re motho o wa gafiwa. Goba a wa sita ke go nyala, ka baka la kgano fela ya batswadi o swanetse go mo gafa. Ge a ile e go sita go nyala dikgomo tsela wa goba o lekiša go nyala ka tšona ke moka di a mo gafa. Sepelang bonyela mpja.

270 587 1,477 Ba tloga ba ya bonyela mpja. Go ya fela batswadi ba mosogana bjale yena mosogana o šala a dutši. Ba mmitša a re a ke nyake go ya thopeng, ke sa ebone molato. Ba re go ya thopeng a se go dumela molato, ke molao wa gore o e o fetole thato ya gago, o le gona. Tumelo le go gana o di bolabola o le thopeng. Go gana go ya thopeng ke go nyatsa lekgotla. A ya a dula nabo thopeng. Bjale ba mmotša gore lekgotla le re bona molato. Ka go riale mowe ke nnete go swanetše go gafiwa ngwana wa motho yowe. Mosogana a gana e re, aowa, nka se dire taba ewe.

1,478 Ba bitša monna yo mongwe gore a e, mola thopeng ya bona. Ba mmotša gore re sita ke ngwana re mmotša kowa le kowa, o wa gana, o re a ebone molato. Bjale ka go riale mowe re re go wena, sepela o botše lekgotla gore o wa gana. A ya a bolabola taba ewe. Bjale Masete a re, go lokile, molao wa tswa ka mošate ba lata re a mogela. Nna ke moka go fedile, go fetela pele gone a ke sa ya. Ditaba tša bōne tša fela di etla mowe. A napa a ya a bikiša moredi wa gagwe.

1,479 Molaudiši Lekalakala Moeng o tswaletše mo nageng e. Mphetho wa gagwe Legasa bontsi Magasa. O re ba ile ba fedisa ditaba ka baka la go tšaba gore motlhomong moredi wa bona a ka ya a tlhanoga. A re ke nyaka mosogana yo, ba sa mo nyakego. Ka k gobane makgwa ke masoboro ba ka ya ba mo lokolla gore a nyale.

Tema ya 4 tše di bolwabolwago ka go tlhalana.

1,480 Monna le mosadi ge ba tlhalana go na le diputšišo tše dintši tsewo ba butsisiwago. (a) Molato ke wa mang.

K34/82

Ke tawanelo ya go tseba phôšô, ba kgone ba tsona ditabong.

(b) Go boetsa mosadi goba go fa motlhadiwa dikgomo tsa gagwe.

(c) Bana e tla ba ba mang. (d) Dibjana tsa lapa. Dipotšišo tse tsa ka godimo ke tsa go dira gore ba tle ba kgone go senela gabotse, mowe molato. Ka baka lewe yowe a nago le phôšô, o tla loba dilo tse elego tsa gagwe. Dilo ka metlha, ke dikgomo bana le dibjana gammogo le dikaparô.

272 589

1,481 Go nyakisisa molato. Ke molao wa gore ba nyakisise molato, gore ke wa mang. Bjale ge ba hwetsana phoso go yo mongwe wa bona ba tla mo supa phoso ya gagwe. Go riale mowe ke gore a se ke a belaela dilo tsa gagwe, ga di loba. Ka go ane tlhalo e baka gore go be le karogano, Karogano ewe, ke ya gare yowe e seng lesaedi a fete le dilo tsa gagwe, lesaedi le lobe. Ke yona taba ya mothomo ya go butšiswa. Ka morago ga putsiso ewe ke gona ba ka kgonago ba gopola tse dingwe. Putšišo e ya mathomo e nyaretša mabaka a mantši e bjale ka a: (a) Go rakiwa ka boloi. (b) Go rakiwa kantle le lebaka. (c) Tlhalo ya mong mosadi (d) le tlhalo ya mong monna.

1,482 Tlhalo ya boloi kudu go rakiwa ka boloi. Bjale ka ge go tsibiwa gore boloi ke taba e kgolo. Batswadi ba swanetše go kwa boloi bja ngwana wa bona. Bjale ge ba kakwa ka noši gore ke nnete ngwana wa bona o kgoloile a ba sa na matla. Bjale taba ya boloi, moloi o swanetše go lefa a lefele mamondi. Ge a lifile molato wa gagwe, o fedile.

273 590 Goba o wa bolaiwa bjale ka molao wa bagolo-golo.

1,483 Ka morago ga mo a lifile boloi, ke moka go fedile, o dula gana kowa bogadi. Ge monna a ile a mo raka gona o swanetše go tloga. O tloga le bana ba gagwe gammogo le dibjana tsa gagwe. Monna a swanela go mo šala morago. O mo rakile ka go bona bobo bja gagwe. Bjale ka ba bangwe bawe ba šetšego ba ngwadilwe ka mo maphepheng a ke godimo.

1,484 Go rakiwa kantle le lebaka. Ba tla thoma ba nyaka nnete ya gore motho o rakilwe ka mokgwa mang ba hwetsana e le gore nka baka la ditshelô. Bjale ditshelô tšewe ga di šome.

Batswadi ba mosadi ba ka mo fa dikgomo tsa gagwe, ge ba rata. Moleo ga o bjale. O rakilwe bjale a ba swanela go mo fa dikgomo ka gobane ke yena a filo mo rakago. Ba mo fa dikgomo fela ka go tshaba gore yo mongwe wa bona a ka hwa. Ka mokgwa owe re hwetsana nyepo e, kgomo a e swane le motho. Motho o feta kgomo. Ka baka la gore wa mo roma o wa ya, kgomo o ka se ke wa e roma.

274 591

1,484 Go e thaka ga mong mosadi. Mosadi a ka fo tloga a ya a dula lapeng la magwe. Bjale ba tla butsa gore molato keng, a bolabola molato wa gagwe. Ge go kgonega ba dira gore a boele. Bjale gwa sita go boela. Ba swanetse go fa monna dikgomo tsa gagwe. Ka baka la gore ba ke se ke ba re dikgomo ba re motho. Monna a nkgago o nkgale sa gagwe. O tla tsama a eponela. Mosadi a se yena a le noši. Tshukudu e tshabile ka gotlhe. Le ge ba ka hwetsana monna a na le phoso a na taba ka gobane o ba a se tswanela go tloga. Kgati ya monna ke go lifiswa.

1,485 Tlhale ya monna, monna ga rakile moapei wa gagwe, ke gore o mo tlhadile. Ka go riale mowe a swanela go nyaka selo. O swanetse go fa mosadi dibana tsa gagwe, ka gobane ke yena a mo rakilego. O tloga le bana ba gagwe. Ke mowe o kwago ba re monna a tlhale mosadi. Ba riale ka baka la gore o tla loba dithoto tsa gagwe. Mafello a tsena tsa tema ya 12.

END 860.